Junts per Catalunya

Programa electoral 29N

Eleccions generals · 29 de novembre de 2026

Índex

Catalunya al centre

Introducció

- Retiment de comptes: la feina feta aquesta legislatura
- Catalunya al centre

Bloc I. Els drets i les llibertats al centre

- Els nostres drets i llibertats nacionals i la justícia al centre
- El dret a la propietat i a l'habitatge al centre
- La llengua catalana al centre
- La seguretat dels catalans al centre
- La cultura catalana al centre
- La política internacional de Catalunya al centre
- Les administracions públiques al centre
- La igualtat entre catalans i catalanes al centre
- Els drets LGTBI+ al centre
- Els drets de les persones amb discapacitat al centre
- Els drets dels nostres animals al centre

Bloc II. El benestar dels catalans al centre

- El benestar de tots els catalans al centre
- Les competències en immigració al centre
- La salut dels catalans al centre
- L'escola i la universitat catalanes al centre
- Les persones grans al centre
- Els joves al centre
- L'esport català al centre

Bloc III. Les estructures i el model productiu al centre

- L'economia, les empreses i el treball al centre
- Les infraestructures, la mobilitat i el transport al centre
- El primer sector al centre
- La sobirania energètica de Catalunya al centre
- La sobirania digital de Catalunya al centre
- El medi ambient al centre
- El món local al centre
- El món rural al centre

Annex. Principals iniciatives de la legislatura

Introducció

Cada vegada menys gent llegeix els programes electorals dels partits polítics: solen ser extensos, feixucs i tan farcits de bones intencions com poc realitzables. I malgrat tot continuen essent necessaris perquè expliquen la visió de país de qui els presenta, són l'expressió de la seva voluntat política i constitueixen un compromís amb la ciutadania. Per això, en les pàgines següents no hi trobareu promeses buides, sinó els compromisos concrets que defensarem per a Catalunya.

Aquest programa és un programa viu, en diàleg permanent amb aquells que ens fan arribar les seves propostes, que prenem sempre en consideració i ens fem nostres o adaptem per incorporar-les al programa o per impulsar-les mitjançant la nostra acció política i parlamentària amb una sola condició: que siguin bones per a Catalunya i per als catalans.

El programa que presentem no pretén ser exhaustiu ni pretén donar resposta a totes i cada una de les nostres inquietuds ni pretén proposar solució a tots i cada un dels problemes. Això correspondrà al govern de l'Estat que surti de les urnes i dels pactes posteriors i nosaltres no serem part de cap govern espanyol. La nostra feina sempre serà posar Catalunya al centre i l'agenda catalana damunt de la taula. Aquest programa presenta, doncs, les prioritats polítiques de Junts per Catalunya al Congrés dels Diputats i al Senat, basades en tres principis bàsics:

1. Catalunya i els catalans al centre.

No anem a Madrid a reformar Espanya sinó que la nostra acció política se centra en allò que és bo per a Catalunya i per als catalans. En aquest sentit, aquest programa recull, d'una banda, el retiment de comptes del que han fet els nostres grups parlamentaris a les Corts Generals durant la legislatura passada i, de l'altra, un relat general del model de societat que proposem per a Catalunya.

2. Defensa de l'autogovern i dels nostres drets històrics.

Catalunya ha de protegir les competències de què actualment disposa i els drets històrics que l'Estatut reconeix al poble català, davant la permanent pulsió recentralitzadora de l'Estat espanyol que, governi qui governi, pretén sempre laminar el nostre autogovern i buidar-lo de contingut. Mantenir les mans de l'Estat lluny del nostre autogovern, protegir-lo i augmentar-lo és la nostra responsabilitat.

3. Guanyar sobirania.

Mentre no siguem independents, la missió dels partits independentistes a Madrid és la d'empènyer l'Estat espanyol fora de Catalunya tant com sigui possible guanyant nous espais de sobirania, noves competències, més autogovern. Concert econòmic i control dels impostos, control de la immigració i de les fronteres a Catalunya, traspàs efectiu i real del control de les infraestructures ferroviàries i aeroportuàries, protecció efectiva de la llengua i la nació, blindatge de l'educació i la sanitat catalanes: aquests són alguns dels espais de sobirania que volem ampliar i protegir.

La major part d'aquest programa és fruit del diàleg constant dels equips sectorials de Junts per Catalunya amb entitats especialitzades i experts, per entendre millor la societat catalana i donar resposta als reptes que enfronta. Juntament amb els responsables sectorials de l'executiva nacional, aquests equips han fixat les prioritats a partir dels tres principis i les han concretat, àmbit per àmbit, en les competències que cal protegir i guanyar, els objectius polítics i legislatius i els punts de programa concrets.

I el diàleg no s'acaba aquí, continuarem escoltant: incorporarem o impulsarem des del Congrés i el Senat les propostes de la societat catalana que considerem bones per a Catalunya.

En aquestes eleccions del 29N, els catalans ens hi juguem molt perquè la pregunta de fons és què convé a Catalunya i als catalans. I el que ens convé és, sobretot, tenir prou força per continuar sent decisius a Madrid, com hem estat fins ara. Que cap dels partits que es posin al capdavant del govern espanyol pugui decidir res sense Catalunya i els catalans. I que mentre no siguem independents, siguem nosaltres els que decidim influint sobre les polítiques que ens afecten. I que no sigui cap partit espanyol que decideixi per nosaltres. Aquí us presentem l'agenda catalana de Junts per Catalunya.

Retiment de comptes: la feina feta aquesta legislatura

Representar Catalunya vol dir defensar els seus drets nacionals i treballar perquè la gent tingui més oportunitats, millors serveis públics i una vida digna. Amb aquest encàrrec hem treballat tota la legislatura.

Ara toca retre comptes: explicar què hem fet amb els vostres vots, què hem aconseguit, què hem frenat i què queda pendent, i per què hem pres cada decisió. Ho fem amb l'experiència d'haver negociat i amb resultats que podem defensar.

El juliol del 2023 ens vau donar una força que molts van menystenir. Deien que set diputats no podrien canviar res i que acabaríem acceptant les condicions dels partits espanyols. Veníem d'anys de compromisos incomplerts, d'inversions ajornades i de demandes catalanes oblidades tan bon punt es lliuraven els vots. Vam decidir trencar aquesta dinàmica.

Vam deixar clar que un govern sense majoria havia de negociar i que els vots de Junts no es podien donar per descomptats. Ens volien situar en un dels dos blocs espanyols, i vam escollir el bloc Catalunya, amb agenda pròpia i llibertat de vot en cada votació.

Cap vot a canvi de res. Som un partit d'estricta obediència catalana i hem exercit aquesta llibertat amb totes les conseqüències: hem negociat quan hi havia marge per obtenir millores i ens hem plantat quan calia evitar perjudicis o exigir que es complissin els acords.

Això ha demanat molta feina. Cada acord ha suposat hores d'estudi dels diputats, senadors i equips, i converses amb professionals, entitats i representants del territori, perquè les nostres decisions responguessin a les necessitats reals del país.

Hem pensat en persones concretes: l'autònom que vol continuar aixecant la persiana, la petita empresa que vol invertir i contractar, la família que fa números per arribar a final de mes, el jove que busca pis, el pagès que vol viure de la terra o la persona dependent i la família que la cuida.

Ens deien que l'amnistia era impossible, i es va aprovar. Hem defensat una resposta política al conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol i continuem exigint que els drets reconeguts es facin efectius, perquè una llei aprovada també s'ha de fer complir.

També ens deien que no podríem parlar català al Congrés, i avui hi intervenim en la nostra llengua. Hem posat l'oficialitat del català a la Unió Europea a l'agenda dels governs europeus. Encara no s'ha aconseguit, i hi continuarem treballant.

En seguretat, hem impulsat i aprovat la llei contra la multireincidència. Feia anys que alcaldes, botiguers i víctimes reclamaven una solució per als qui delinqueixen una vegada i una altra i l'endemà tornen a ser al carrer. Ara reincidir té conseqüències, i veïns i comerciants tenen més garanties per viure i treballar tranquils.

En economia, hem rebaixat l'Impost de Societats a pimes, micropimes i cooperatives, empreses arrelades al territori que creen ocupació. Volem que tinguin més marge per invertir, créixer i pagar millor els seus treballadors.

Hem frenat la pujada de quotes als autònoms i hem aconseguit ajornar el Verifactu. El Govern espanyol sovint decideix sense conèixer com treballa qui ho fa pel seu compte, i cada nova càrrega econòmica o administrativa recau sobre negocis que ja suporten costos elevats.

També hem rebaixat impostos als regants de Catalunya. Hem portat les demandes del camp a la negociació per alleugerir els costos de qui produeix aliments i manté viu el territori.

En habitatge hem defensat alhora les famílies vulnerables, els joves que volen emancipar-se i els petits propietaris. La protecció de qui no pot pagar correspon a l'Administració, no al propietari que ha estalviat per tenir un pis. Amb aquest criteri hem frenat decrets que perjudicaven l'accés a l'habitatge i hem defensat més oferta, seguretat jurídica i recursos públics.

Hem defensat que Catalunya decideixi sobre la seva capacitat d'acollida i sobre els recursos per fer-la possible. Hem frenat nous repartiments de menors migrants a Catalunya, tenint en compte la situació dels serveis que els han d'atendre i l'esforç d'acollida que el país ja ha fet, i hem reclamat les competències per gestionar aquesta realitat.

També hem recuperat competències sobre els secretaris i interventors municipals, una qüestió clau perquè els ajuntaments puguin prestar els seus serveis, i hem treballat perquè Catalunya decideixi sobre la seva administració local.

Hem aconseguit que l'Estat assumeixi el 50% del cost de la dependència, i vetllem perquè pagui. Hi ha persones que necessiten ajuda cada dia, famílies que les cuiden i professionals que fan una feina imprescindible.

I hem fet possible la Llei ELA, una demanda urgent de les persones afectades i de les seves famílies. Ara cal que els drets que reconeix es tradueixin en una atenció efectiva.

Aquestes actuacions expliquen què significa fer política útil. Significa aconseguir canvis que afecten la vida de la gent, defensar els drets del país i corregir decisions que el perjudiquen. El nostre balanç inclou acords assolits, competències recuperades, impostos rebaixats i mesures frenades. Hem sabut negociar i ens hem sabut plantar. I ho hem fet sempre amb Catalunya al centre.

Queda molta feina per fer. Massa gent treballa i no arriba a final de mes, molts joves no poden pagar un habitatge i cada dia es perden hores esperant un tren. Catalunya genera prou riquesa per viure millor, però necessitem que els diners dels catalans es quedin a Catalunya i poder decidir què en fem: una sanitat que respongui, trens que funcionin i oportunitats per tirar endavant.

Retre comptes també vol dir denunciar els incompliments. Quan el Govern espanyol no ha complert, hem pres decisions. Un acord obliga qui el signa, i així continuarem actuant amb la força que ens doneu.
Aquest programa que us presentem parteix de la feina feta aquests últims anys. Seguirem posant la nostra experiència, rigor i llibertat per defensar els vostres interessos.

Catalunya al centre

El model de societat de Junts per Catalunya Eleccions generals del 29 de novembre de 2026.

Catalunya no s'ha quedat mai esperant que el futur li arribés. Som una nació mil·lenària i, si hem arribat fins avui, és perquè ens hem sabut fer a nosaltres mateixos. Hem mantingut viva la llengua generació rere generació. Hem reconstruït les institucions cada vegada que ens les han arrabassat. I tenim gent que cada matí aixeca la persiana, conrea la terra, ensenya a les aules, cuida els malalts o tira endavant una idea nova.

Volem un país on treballar permeti progressar i on els joves no hagin de marxar per poder construir el seu projecte de vida. Un país on les famílies visquin tranquil·les, on ningú no quedi enrere i on qui arriba hi trobi una llengua i uns valors que pugui fer seus. I volem un país que decideixi, perquè allà on Catalunya decideix, els drets es garanteixen millor, els serveis funcionen i el país prospera.

Una nació independent, una veu pròpia, un futur lliure.

El dret a l'autodeterminació és un dret inalienable de les nacions, i és la via que la democràcia i el dret internacional reserven als pobles que volen decidir lliurement el seu destí. Aquest és el camí perquè Catalunya sigui reconeguda com a Estat independent, que li asseguri una veu pròpia al món i que li proporcioni la llibertat per assegurar el futur, la prosperitat i el benestar de tots els seus ciutadans.

El català és l'espina dorsal de la nació i el punt de trobada de tots els qui vivim a Catalunya. És la condició de la nostra existència com a poble. Per això volem que viure en català sigui un dret efectiu a tot arreu: a l'escola, a la justícia, a l'administració, al comerç, a les pantalles i a la intel·ligència artificial. L'escola catalana, amb el català com a llengua vehicular, és una línia vermella i la defensarem. Farem el mateix per l'aranès i per la llengua de signes catalana, i continuarem lluitant perquè el català sigui oficial a Europa.

Una nació lliure necessita institucions fortes. Volem una justícia propera, àgil i independent, homologable als estàndards europeus, amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya com a darrera instància i el català plenament garantit. Volem un Model Nacional de Seguretat propi amb competències plenes que integri Mossos d'Esquadra, policies locals, bombers, emergències i agents rurals. Sense seguretat no hi ha llibertat ni convivència. Qui roba deu vegades no pot tornar al carrer l'endemà: volem que la llei contra la multireincidència s'apliqui de veritat. I Catalunya ha d'estar preparada per als ciberatacs i per a les emergències climàtiques. També volem una administració que ajudi en comptes de posar pals a les rodes: digital, transparent, ràpida i que reti comptes.

Mirem el món amb ambició. Som europeistes exigents i compromesos amb la democràcia, i aspirem a una Catalunya independent dins la Unió Europea. Defensem la llibertat dels pobles, començant per Ucraïna. Volem una acció exterior que obri portes a les nostres empreses, universitats i entitats.

Un país que s'ha fet a si mateix.

Catalunya té fortaleses que molts països envejarien. La primera és una cultura que no s'entén sense les corals, les colles castelleres, els esbarts, els ateneus, les mútues, les cooperatives i les entitats esportives i socials que la gent ha aixecat durant generacions a base d'hores i d'il·lusió. Aquest teixit associatiu ens ha ensenyat a treballar plegats, a cuidar-nos els uns als altres i a plantar cara a un Estat que sistemàticament ens ha anat a la contra. Volem que la cultura torni a ser al centre de la vida del país. Per a nosaltres és una inversió de tots i un nou pilar del benestar, i com a tal l'hem de tractar. Ha d'arribar a tot el territori,

ha de reconèixer els creadors d'avui i ha de protegir el patrimoni artístic i paisatgístic que ens fa ser qui som.

Tenim universitats i centres de recerca que són dels millors del continent. Tenim un sistema de salut de referència. Tenim pimes, autònoms i emprenedors que sostenen l'economia, una pagesia que estima i guarda el territori i un sector digital que ha fet de Catalunya un dels grans pols tecnològics del sud d'Europa. I hem estat pioners en drets: en igualtat entre dones i homes, en drets LGTBI+, en protecció dels animals i en acció climàtica.

Però aquestes fortaleses estan ara sota pressió. La llengua retrocedeix. L'habitatge s'ha convertit en una angoixa per a massa famílies i en un mur per als joves. Rodalies falla cada dia. Els mestres pateixen i l'escola no aconsegueix els resultats que desitgem. Els metges estan desbordats. El país ha canviat a una velocitat inèdita i els serveis públics no hi arriben. El món rural es buida. I les decisions que ens afecten es continuen prenent a Madrid, on Catalunya no és mai al centre de res.

Una societat on ningú no queda enrere.

La força d'un país es veu en com cuida la seva gent. Volem un sistema de benestar que ajudi quan toca i que, sempre que es pugui, ajudi cadascú a sortir-se'n pel seu compte. Que arribi abans que els problemes, que tracti cada persona pel seu nom i que es valori pels problemes que resol. Treballar sempre ha de sortir a compte. I els impostos també són política social: cada euro que paguem i que no torna és un metge, un mestre o un pis que aquí no tenim.

Volem una sanitat pública, universal i de qualitat que defensi el model sanitari català. Això vol dir una atenció primària forta i propera a tot el territori, també als pobles més petits, i uns professionals ben tractats que vulguin quedar-se o tornar. I volem que la gent gran sigui ciutadana de ple dret: que se li reconegui tot el que ha aportat i continua aportant, que pugui decidir com vol viure i que tingui garanties per envellir amb dignitat.

Volem una Catalunya on cap dona no vegi limitades les seves oportunitats pel fet de ser-ho, on la maternitat i les cures no penalitzin i on el talent femení lideri en tots els àmbits. On cap dona, adolescent o nena no pateixi violència, ni al carrer ni a les xarxes. On l'LGTBI-fòbia sigui cosa del passat i cadascú pugui ser qui és i estimar qui vulgui, en llibertat, de l'escola a la vellesa. On les persones amb discapacitat puguin viure amb autonomia, decidir sobre la seva vida i participin en igualtat, perquè el que exclou són les barreres de l'entorn. I on aquesta sensibilitat arribi també als animals, amb tolerància zero amb el maltractament.

El futur es construeix aquí.

Cap país no té futur si els seus joves han de marxar per tenir-ne. Volem que a Catalunya els joves es puguin formar, trobar una feina digna, tenir casa i emprendre sense fer les maletes. Que l'esforç tingui recompensa i que l'administració no posi traves.

L'habitatge és avui la primera preocupació dels catalans, i per a nosaltres és una prioritat. Volem ampliar amb força el parc públic de lloguer assequible, rehabilitar edificis i facilitar l'emancipació amb mesures reals i pressupostades. Volem que els pisos buits i els solars de la SAREB i Casa 47 que estiguin a Catalunya passin a mans de la Generalitat i dels ajuntaments. I ho farem amb seguretat jurídica i protegint els petits propietaris: una ocupació delictiva que fa la vida impossible als veïns s'ha de resoldre en 48 hores, i no en dos anys.

Tot comença a l'escola. Defensem el model educatiu català, format per centres públics i centres concertats, que té la llengua catalana com a llengua vehicular i de socialització, que va néixer d'un gran consens i que garanteix el domini del català, el castellà i l'anglès. Volem arribar al 6% del PIB en educació, com fixa la Llei d'Educació de Catalunya, i que tots els centres del Servei d'Educació de Catalunya tinguin els recursos que mereixen. També volem universitats excel·lents, obertes a tothom sense barreres econòmiques i connectades amb el teixit productiu. Que hi pugui arribar qualsevol jove que s'hi esforci, sigui de la família que sigui, és la millor garantia de futur que té el país.

També volem que tothom pugui fer esport al llarg de la vida, amb igualtat per a les dones esportistes, esport adaptat i suport als clubs i al voluntariat, que són una autèntica escola de valors. I volem veure les nostres seleccions catalanes competint al món amb nom propi.

Un país que acull i que integra en català.

Catalunya sempre ha estat terra d'arrelament, i generacions de persones vingudes d'arreu l'han fet seva i l'han fet més gran. Ara bé, en vint-i-cinc anys hem passat del 4% al 25% de població nascuda a l'estranger. Aquest canvi s'ha fet sense planificació, amb decisions preses a Madrid i amb uns serveis pensats i finançats per a la Catalunya d'ahir. La immigració s'ha de governar. I s'ha de governar des d'aquí.

El que proposem és limitar i controlar els fluxos desordenats fins que el país pugui integrar bé,amb prioritat per a les vies legals. Governar la immigració des de Catalunya, amb competències, recursos i ajuntaments capaços d'ordenar els seus serveis. I integrar en català, perquè la llengua és el gran ascensor social i la porta d'entrada a la nostra comunitat.

Saber català ha de comptar per arrelar-se i per renovar els permisos. Integrar-se a Catalunya vol dir compartir una llengua comuna, uns drets, uns deures i unes normes que no es negocien, començant per la igualtat entre dones i homes. Vingui d'on vingui, qui fa aquest camí forma part de ple dret del nostre projecte col·lectiu.

Un país que crea i que produeix.

La prosperitat la generen cada dia els autònoms, les pimes, els comerciants, els industrials, els pagesos i els emprenedors. Volem una economia basada en el coneixement, la innovació i el valor afegit, que permeti pagar salaris més alts. L'estat espanyol promou un model de baix cost, de feines precàries, i nosaltres no el volem. Per això reclamem una fiscalitat competitiva, un IRPF que s'ajusti cada any a la inflació perquè Hisenda no ens apugi els impostos d'amagat, menys burocràcia, més inversió en recerca, una formació professional forta i la recuperació de la figura de l'aprenent. Amb aquesta riquesa es paguen l'habitatge protegit, la seguretat i uns bons serveis públics. Sempre que es quedi aquí. Per això volem el concert econòmic: que tots els impostos que paguem a Catalunya els reculli l'Agència Tributària de Catalunya i que decideixi el Parlament com es gasten.

Volem una Catalunya productora. L'alimentació és una qüestió de sobirania i de seguretat nacional. Els nostres pagesos, ramaders, pescadors i silvicultors volen viure dignament del seu treball, sense dependre de subsidis. Necessiten menys paperassa, rebaixes fiscals directes i que les decisions sobre el seu sector es prenguin aquí. Catalunya serà productora o no serà.

Volem una energia neta, autòctona i a preu just, i que ciutadans, empreses i comunitats energètiques la puguin produir i compartir sense dependre d'un oligopoli. I volem que Catalunya sigui protagonista de la revolució digital, amb sobirania sobre les seves dades i infraestructures, amb el català present a la intel·ligència artificial, amb fibra i 5G a cada racó del país i amb una tecnologia que posi el talent humà i els serveis públics al centre.

Un territori viu i ben connectat.

Volem una Catalunya en xarxa i policèntrica, on viure a la ciutat o en un poble siguin opcions igual de dignes. Durant massa anys l'estat espanyol ha deixat envellir les infraestructures, i Rodalies, el Corredor Mediterrani, els ports i els aeroports en són la prova. Volem el traspàs íntegre de Rodalies i de Mitjana Distància, i gestionar des d'aquí l'aeroport del Prat i els ports, i un transport públic ràpid i fiable que sigui una alternativa de veritat.

El món rural produeix aliments, gestiona els boscos i l'aigua i manté vius els pobles que vertebren el país. Proposem un gran pacte entre el camp i la ciutat perquè els joves es puguin quedar al poble: relleu a les explotacions, teletreball de veritat, boscos ben gestionats i innovació.

Davant l'emergència climàtica i la sequera, volem que Catalunya lideri la lluita contra el canvi climàtic sense que la factura la paguin sempre els mateixos: el pagès, el transportista o la família que no pot canviar de cotxe. I volem ajuntaments forts, perquè són la primera línia del servei públic i el primer espai d'autogovern. Necessiten autonomia real, prou recursos i llibertat per invertir el que estalvien en el que els seus veïns necessiten.

Tenir la força per decidir.

Res d'això no arribarà sol. Hem parlat català al Congrés, hem aconseguit l'amnistia i hem recuperat eines per als nostres ajuntaments perquè els catalans ens han donat prou força per ser decisius. A Madrid no hi anem a reformar Espanya. Hi anem a defensar Catalunya, a protegir l'autogovern i a guanyar tots els espais de sobirania que puguem mentre no siguem independents. I també a fer valdre el dret a l'autodeterminació que Nacions Unides reconeix a tots els pobles.

El 29 de novembre ens hi juguem tenir prou força perquè ningú no pugui governar d'esquena a Catalunya. Els nostres compromisos són concrets. Cap vot de Junts a Madrid que no estigui al servei de Catalunya, i primer es compleix i després es vota. Les lleis que tinguin el nostre suport han de posar al centre els treballadors, els autònoms i les pimes i tractar millor la gent vulnerable que viu a Catalunya. Cap decisió sobre Catalunya sense Catalunya. Posar Catalunya al centre és posar-hi la seva gent, és posar-t'hi a tu.

Catalunya al centre.
Tu, al centre.

Bloc I. Els drets i les llibertats al centre.

Els nostres drets i llibertats nacionals i la justícia al centre.

Els drets i les llibertats nacionals, el progrés i la justícia, el benestar i la prosperitat, són al centre del nostre compromís amb Catalunya.

L'1 d'octubre de 2017, el poble de Catalunya va votar a favor de la independència en el referèndum convocat per les institucions legítimes del país. Tot possible referèndum acordat amb l'Estat espanyol sobre el futur del nostre país ha d'oferir la mateixa tria als ciutadans de Catalunya. La Catalunya lliure que volem ha de superar les anomalies democràtiques de l'Estat espanyol, que són estructurals i romanen en qualsevol dels seus règims, en qualsevol dels seus governs. Ha de basar-se en la democràcia i l'estat de dret d'acord amb els valors europeus de justícia i de drets i llibertats. La conquesta d'aquest model comporta una confrontació democràtica amb l'Estat espanyol, com recull la nostra ponència política, i demana la màxima preparació davant de la pulsió repressora i la intimidació amb què l'Estat espanyol reacciona a les demandes legítimes del poble de Catalunya. Aquesta lògica de confrontació democràtica i no-violenta determina la nostra acció política al Congrés i al Senat, en qualsevol de les decisions que calgui adoptar.

Amb la llei d'amnistia s'ha tancat un dels capítols de la vulneració dels drets fonamentals dels qui formen part del moviment independentista, incloent-hi la presó, la condemna i l'exili dels líders civils independentistes i del Govern de la Generalitat. Les comissions d'investigació del 17-A i de l'Operació Catalunya han servit per indagar el paper dels aparells de l'estat espanyol en l'atemptat terrorista del 2017 i en la repressió de l'adversari polític des de les clavegueres, i resta pendent d'investigar l'espionatge del govern socialista amb Pegasus en el Catalangate. Cap dels dos blocs espanyols, ni el de dretes ni el d'esquerres, defensa una justícia europea.

Catalunya necessita un sistema de justícia eficient, independent, de proximitat i plenament arrelat al territori. Actualment, la ciutadania percep una administració judicial col·lapsada, allunyada dels estàndards d'independència judicial i afectada per retards crònics, tal com han advertit institucions europees com el Consell d'Europa i la Comissió Europea. Aquest col·lapse s'agreuja per un infrafinançament històric que obliga la Generalitat a assumir el doble del cost finançat real.

La plena sobirania judicial passa pel compliment integral de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Cal desplegar immediatament el Consell de Justícia de Catalunya, establir el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) com a darrera instància jurisdiccional i dur a terme el traspàs integral de tot el personal i dels mitjans materials, incloent-hi els Lletrats de l'Administració de Justícia (LAJ), els metges forenses i l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona. Així mateix, cal protegir la justícia de proximitat que representen els jutges de pau, com a valor fonamental.

Els drets lingüístics dels catalans han de quedar plenament garantits a la justícia. Hem aconseguit el dret a utilitzar el català davant el Suprem, l'Audiència Nacional i la resta d'òrgans estatals, però sense el català com a requisit per a jutges, fiscals i lletrats, els drets dels ciutadans es continuen vulnerant. Defensem la validesa plena de les actuacions en català a tot l'Estat, l'exigència del requisit lingüístic i el retorn del BOE en català, suprimit el 2021.

La justícia ha de donar resposta a les preocupacions de seguretat i convivència de la ciutadania. Cal garantir l'aplicació efectiva de la Llei orgànica 1/2026 contra la multireincidència, que hem impulsat, perquè els furts reiterats tinguin una resposta ràpida i no quedin impunes, i establir mecanismes processals i cautelars àgils contra les ocupacions il·legals d'habitatges de caràcter delinqüencial o que pertorbin la convivència, sense renunciar a l'atenció dels serveis socials als col·lectius vulnerables. Així mateix, cal evitar les filtracions i els judicis mediàtics, garantir el secret de les actuacions i fiscalitzar les anomalies del Tribunal de Comptes davant el grup europeu GRECO.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Model de jutges de pau: protegir la figura i les competències de la justícia de proximitat tradicional a Catalunya, davant els intents de centralització o supressió.

2. Model col·legial català: preservar l'autonomia i les funcions dels col·legis professionals i entitats jurídiques catalanes davant projectes d'harmonització legislativa estatal.

3. Dret civil i entitats jurídiques pròpies: protegir la capacitat normativa en matèria civil, de mediació i el registre d'entitats a Catalunya.

4. Execució i administració penitenciària: garantir la continuïtat i millora del model penitenciari propi gestionat per la Generalitat.

Competències a reclamar.

1. Consell de Justícia de Catalunya i TSJC com a darrera instància: desplegar el Consell de Justícia i consolidar el TSJC com a òrgan judicial suprem a Catalunya.

2. Traspàs integral de personal i mitjans: assumir la gestió directa dels LAJ, metges forenses i l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona, eliminant el caràcter estatal dels cossos.

3. Capacitat de decisió de la Generalitat en demarcació i planta judicial: establir un model de decisió vinculant per a la constitució de jutjats i el repartiment de càrregues.

4. Recaptació de taxes judicials: transferir a Catalunya la recaptació íntegra de les taxes judicials estatals per finançar directament l'assistència jurídica gratuïta.

5. Requisit del català a la carrera judicial: obtenir la facultat legal d'exigir el coneixement del català com a requisit obligatori d'accés per exercir a Catalunya.

3. Objectius

1. Garantir els drets i les llibertats fonamentals de Catalunya i els catalans d'acord amb el model de drets i llibertats europeu i el dret reconegut per les Nacions Unides dels pobles a la seva autodeterminació.

2. Assolir la plena sobirania judicial i el desplegament competencial estatutari a Catalunya.

3. Adequar les institucions judicials i de l'Estat als estàndards europeus d'independència, imparcialitat i despolitització

4. Garantir l'eficiència, la proximitat i el finançament suficient del sistema judicial.

5. Assegurar l'ús vehicular i la protecció dels drets lingüístics del català a la justícia.

6. Actualitzar el marc penal i processal per combatre les ocupacions il·legals i reforçar l'aplicació de la Llei orgànica 1/2026 contra la multireincidència impulsada per Junts per Catalunya.

7. Dignificar la tasca dels professionals de la justícia, del cos penitenciari i de les corporacions jurídiques catalanes.

8. Memòria, veritat i reparació.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Drets i llibertats fonamentals.

1.1. Garantir el dret de Catalunya a la seva autodeterminació emprant tots els mitjans democràtics necessaris.

1.2. Derogar l'article 384 bis de la LECrim, que permet suspendre càrrecs públics processats per rebel·lió o terrorisme quan es troben en presó provisional, perquè vulnera el dret a la participació política dels càrrecs electes d'acord amb les resolucions de les Nacions Unides.

1.3. Derogar i reformar els delictes vinculats a l'expressió política, la protesta i la crítica institucional, perquè la llibertat d'expressió no es pot protegir de manera separada dels drets de reunió, manifestació i participació política: adequar als estàndards europeus el delicte d'enaltiment del terrorisme i restringir-ne substancialment l'abast, reformar els delictes d'odi perquè no criminalitzin idees, religions o institucions, i suprimir el delicte d'injúries.

1.4. Combatre la catalanofòbia i la discriminació lingüística: incorporar la llengua i l'origen territorial com a motius de discriminació; protegir davant la discriminació laboral o en l'accés a prestacions públiques i privades; sancionar els abusos dels poders públics relacionats amb la retirada o prohibició de banderes o símbols lícits, la prohibició de càntics o expressions en una determinada llengua, les restriccions d'expressions artístiques i les identificacions, retencions, registres o controls motivats per llengua, ideologia o simbologia; regular la conservació i el tractament de dades recollides amb finalitats de control ideològic, i traslladar aquestes garanties a l'àmbit esportiu. L'exhibició pacífica de banderes i símbols o l'ús d'una llengua oficial no pot ser considerada, per si sola, una manifestació violenta o intolerant.

1.5. Regular les infiltracions policials fetes fora dels supòsits legalment previstos, amb protecció específica quan interfereixin en els drets d'associació, d'expressió, de reunió i de sindicació, sense afectar les infiltracions legalment autoritzades per investigar delictes greus.

1.6. Garantir el dret de reunió i manifestació amb una responsabilitat estrictament individual pels actes comesos: els participants no han de respondre pels actes violents de tercers ni els organitzadors, subsidiàriament, pels danys causats per altres manifestants. Reforçar la protecció de les concentracions espontànies i limitar la facultat de dissoldre manifestacions, per evitar un efecte desalentador sobre el dret de protesta.

1.7. Reformar la definició de terrorisme de l'article 573 del Codi Penal i aproximar-la a la Directiva (UE) 2017/541, amb més precisió en les conductes i finalitats que permeten considerar uns fets com a terrorisme, per impedir que una definició excessivament oberta s'apliqui a conductes vinculades a la protesta política, la reunió o la manifestació.

1.8. Reformar el delicte de malversació d'acord amb els estàndards europeus sobre corrupció; reformar els desordres públics perquè no puguin actuar com una «sedició sota un altre nom», exigint violència efectiva i responsabilitat personal, i reservar el delicte de rebel·lió a un alçament armat amb violència greu i idònia per assolir les seves finalitats.

1.9. Derogar la llei franquista de secrets oficials i aprovar-ne una de nova basada en els estàndards europeus, amb terminis estrictes de desclassificació i que faciliti l'accés a la informació relacionada amb corrupció, actuacions irregulars i eventuals crims d'Estat.

1.10. Derogar la Llei de seguretat ciutadana («llei mordassa») i, en el seu cas, prohibir o limitar les bales de goma, regular els registres policials d'activitats que afecten dades personals i activitat política o social, defensar les competències dels Mossos d'Esquadra i objectivar les sancions per desobediència i falta de respecte.

Objectiu 2: Sobirania judicial i desplegament competencial estatutari.

2.1. Crear i posar en funcionament el Consell de Justícia de Catalunya d'acord amb l'Estatut d'Autonomia. El Consell assumirà funcions de gestió de la justícia a Catalunya, inclosos determinats nomenaments, i funcions de garantia de transparència i bon funcionament.

2.2. Consolidar el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) com a darrera instància jurisdiccional a Catalunya.

2.3. Reclamar el traspàs integral del personal de l'Administració de Justícia, incloent-hi els LAJ, metges forenses i l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona.

2.4. Tornar als jutges de pau, que hem mantingut gràcies a la Llei orgànica 1/2025, la competència per celebrar casaments, i ampliar-ne les funcions a les conciliacions penals, els divorcis i les separacions sense menors i els delictes lleus, especialment els furts.

Objectiu 3: Eficiència, finançament i modernització judicial.

3.1. Reclamar la recaptació íntegra de les taxes judicials estatals a Catalunya per finançar el Torn d'Ofici i el retorn de les quantitats percebudes indegudament.

3.2. Actualitzar els acords de finançament i els mòduls de creació de jutjats.

3.3. Fixar un model amb la participació decisiva de la Generalitat en la demarcació, planta i redistribució de la càrrega de treball dels jutjats, i revisar el mapa judicial amb una descentralització real.

3.4. Permetre a les procuradores i procuradors l'accés directe al Punt Neutre Judicial per a la recerca patrimonial i eliminar la duplicitat de testimonis en les notificacions.

3.5. Fer una justícia accessible, àgil, paritària i de proximitat, amb la digitalització al servei de la ciutadania, la participació de la societat civil, l'accés gratuït i universal a la justícia i la paritat de gènere en la carrera judicial.

Objectiu 4: Institucions judicials i de l'Estat d'acord amb els estàndards europeus.

4.1. Suprimir l'Audiència Nacional, una excepcionalitat jurisdiccional hereva del Tribunal de Orden Público franquista contrària als estàndards europeus d'independència i imparcialitat judicial, i redistribuir-ne les competències entre els òrgans judicials territorialment i materialment competents.

4.2. Modificar la LOPJ perquè els vocals del Consell General del Poder Judicial cessin efectivament quan finalitza el seu mandat, per impedir-ne la pròrroga indefinida i reduir l'ús partidista de l'òrgan. Despolititzar el CGPJ i establir criteris tècnics per a tots els nomenaments judicials.

4.3. Treure l'accés a les carreres judicial i fiscal del camp de batalla dels partits espanyols i de les seves associacions de jutges i fiscals. Reformar l'accés a la carrera judicial inspirant-se en el model alemany, amb una doble avaluació (abans i després d'un període de pràctiques remunerades) i eliminant el sistema d'oposicions memorístiques, amb un període de prova professional, avaluacions periòdiques al llarg de tota la carrera i mecanismes de control ètic i disciplinari que evitin la impunitat funcional.

4.4. Suprimir privilegis processals com l'aforament i les portes giratòries entre la judicatura i la política, i reforçar el principi de legalitat i la seguretat jurídica en l'actuació jurisdiccional.

4.5. Crear un Estatut del jutge i de la jutgessa que reguli de manera integral les seves condicions, drets i deures.

4.6. Establir un nou règim de responsabilitat penal dels jutges, amb un sistema de sorteig en la composició dels tribunals encarregats de jutjar aquests casos, per evitar el corporativisme i reforçar la imparcialitat.

4.7. Reformar la Llei orgànica del Tribunal Constitucional per limitar-ne la capacitat d'incidència política: revertir les reformes del 2015, eliminant el recurs previ d'inconstitucionalitat sobre els estatuts i retirant la capacitat coercitiva del Tribunal, i establir un conflicte de competències entre òrgans constitucionals i judicials.

4.8. Retirar al Tribunal de Comptes les competències jurisdiccionals, d'acord amb la jurisprudència europea.

4.9. Reformar la Fiscalia, el paper del fiscal general de l'Estat i la instrucció penal d'acord amb els paràmetres europeus d'independència i de defensa de l'interès de la llei, i no des d'un punt de vista partidista i de confrontació entre els poders de l'Estat.

4.10. Reformar integralment el règim electoral: eliminar la circumscripció única a les eleccions europees, descentralitzar i desjudicialitzar l'administració electoral, derogar la inelegibilitat sobrevinguda sense condemna

ferma dels articles 6.2.b i 6.4 de la LOREG, que la Junta Electoral Central i la judicatura han utilitzat com a mecanisme de suspensió política de càrrecs electes, d'acord amb les resolucions de les Nacions Unides; eliminar l'obligació de jurament o promesa per adquirir plenament la condició de càrrec electe, reformar el vot exterior i millorar el vot accessible per a les persones cegues.

4.11. Impedir que la Mesa del Congrés faci judicis preventius de constitucionalitat que bloquegin iniciatives abans del debat parlamentari en matèries com l'autodeterminació, l'amnistia o la monarquia.

Objectiu 5: Protecció i garantia dels drets lingüístics en la justícia.

5.1. Fer efectiu el dret a utilitzar el català davant els òrgans amb jurisdicció a tot l'Estat, que hem aconseguit a la Llei orgànica 5/2024, del dret de defensa, i exigir al Govern espanyol els mitjans tècnics que preveu la llei. Modificar els articles 231.4 de la LOPJ i 142.2 de la LEC per reconèixer la validesa de les actuacions en català a tot l'Estat sense al·legar indefensió. Reformar també l'article 231 de la LOPJ, d'acord amb la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries i per donar compliment a l'article 102 de l'Estatut, perquè el personal judicial tingui l'obligació d'entendre el català i els procediments judicials es puguin desenvolupar en català quan ho sol·liciti una de les parts.

5.2. Establir el coneixement de la llengua catalana com a requisit obligatori per a jutges, fiscals i lletrats judicials que exerceixin a Catalunya. Tot el personal de l'Administració de Justícia ha d'acreditar una competència lingüística suficient en les llengües oficials del territori on exerceix.

5.3. Reprendre la publicació de la versió en català del Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) a càrrec del pressupost de l'Estat.

5.4. Reservar una quota de places per a catalanoparlants a les ofertes de treball de l'Administració de Justícia, amb especial valoració del mèrit lingüístic, en termes similars als existents al País Basc i Navarra.

Objectiu 6: Reforma del Codi Penal, seguretat i garanties processals.

6.1. Garantir l'aplicació efectiva de la Llei orgànica 1/2026 contra la multireincidència en els furts i fer-ne el seguiment.

6.2. Aprovar la llei contra les ocupacions il·legals que hem presentat, amb mesures cautelars i procediments àgils contra les ocupacions d'immobles de caràcter delinqüencial o conflictiu, i preservar la resposta social per a les situacions de vulnerabilitat.

6.3. Establir un sistema d'emissió oficial d'informació dels processos per evitar filtracions i judicis mediàtics paral·lels.

6.4. Denunciar davant el grup europeu GRECO l'activitat anòmala del Tribunal de Comptes per la manca de recurs davant tribunals ordinaris independents.

6.5. Derogar la presó permanent revisable i la restricció estatal de la justícia universal.

6.6. Limitar el requisit de procedibilitat prèvia quan pugui afectar drets i garanties dels menors.

6.7. Reforçar la tutela judicial en la declaració de desemparament dels menors.

Objectiu 7: Dignificació professional i protecció de les entitats jurídiques.

7.1. Exigir el desenvolupament del reglament que permet el traspàs al RETA de forma ordenada dels drets econòmics vinculats a l'alternativitat.

7.2. Protegir les funcions i l'autonomia dels col·legis professionals catalans davant projectes d'harmonització estatal.

7.3. Traspassar a Catalunya les competències de gestió i registre de les entitats religioses.

7.4. Aplicar la jurisprudència del TJUE sobre estabilitat en el sector públic als jutges i fiscals substituts, als lletrats de l'Administració de Justícia (LAJ) i als funcionaris interins, i crear o reforçar una borsa d'interins de la Generalitat per donar resposta a la manca de personal interí a l'Administració de Justícia.

Objectiu 8: Memòria, veritat i reparació.

8.1. Exigir la cessió de la prefectura de la Via Laietana, 43, per ubicar-hi la seu del Memorial Democràtic.

8.2. Reconeixement, veritat i reparació per a les víctimes del servei militar obligatori (1976-2001):

- Exigir l'obertura immediata i completa dels arxius militars, judicials i administratius sobre abusos i morts de soldats durant el servei militar obligatori.

- Promoure una declaració institucional en què l'Estat assumeixi la responsabilitat política per la manca de protecció d'aquests joves així com una comissió d'investigació parlamentària sobre els fets.

El dret a la propietat i a l'habitatge al centre.

Habitatge: més oferta, més oportunitats i més seguretat jurídica.

Una llar és la base de qualsevol projecte de vida, i els catalans diuen que trobar-ne una és el principal problema del país. L'habitatge ha deixat de ser l'ascensor social de la classe mitjana. Durant dècades, tenir un pis permetia emancipar-se, formar una família i construir un patrimoni. Avui, gent que treballa, paga impostos i estalvia cada mes veu com aquest camí se li tanca. Per cada pis de lloguer que surt al mercat hi ha un centenar de persones interessades, després d'anys sense fer la feina estructural que calia. I als joves se'ls ha volgut fer creure que viure en una habitació és normal. Cap generació no hauria d'acceptar aquesta precarietat.

El que falta és oferta. Sense prou habitatge no es pot garantir el dret a l'habitatge, i anys de topalls de preus, d'intervencionisme i d'experiments legislatius no n'han construït ni un. Un topall pot semblar una solució ràpida, però no fa aparèixer pisos nous ni fa tornar els que han sortit del mercat, mentre l'oferta continua caient. Tampoc és una qüestió de recaptació. L'Estat espanyol ingressa més que mai, però només destina 36 euros per habitant a prestacions i suport a l'habitatge, davant dels 328 d'Alemanya i els 234 de França, i és a la cua d'Europa en habitatge social.

En lloc de fer créixer l'oferta, els decrets del Govern espanyol han volgut crear una guerra entre propietaris i llogaters. Quan es criminalitza el petit propietari i se'l carrega amb obligacions que corresponen a l'Estat, molts retiren el pis del mercat o el venen, i qui el compra són els fons voltor. Per això hem votat en contra d'aquests decrets. Defensem un equilibri: no s'ha d'escollir entre llogater i propietari, ni entre protegir una família vulnerable i respectar l'estat de dret i la propietat privada. La protecció dels més vulnerables l'ha d'assumir l'Administració, com qualsevol altra política de benestar. Els pisos són dels petits propietaris, i sense seguretat jurídica ni garanties deixaran de llogar-los: l'oferta es reduirà encara més mentre la demanda continua creixent.

Des de Junts per Catalunya proposem una doble resposta. En primer lloc, mesures urgents: garantir que l'Administració es faci càrrec del lloguer de les famílies vulnerables que no el poden pagar, perquè el petit propietari no es quedi sense cobrar; reduir la fiscalitat de qui s'esforça per tenir un habitatge amb deduccions pel lloguer i per la quota d'hipoteca; evitar que es perdin pisos de lloguer prohibint que els fons voltor els comprin per especular i acabar amb l'ocupació il·legal d'habitatges.

En segon lloc, proposem mesures estructurals per augmentar l'oferta real i no limitar-nos a repartir el poc que queda: estimular l'obra nova i la rehabilitació, mobilitzar el sòl aturat i ampliar el parc públic, i, per als joves, oferir avals públics per accedir al primer habitatge i recuperar el compte habitatge, perquè qui estalvia sigui premiat i no castigat fiscalment.

Al Congrés seguirem exigint que els habitatges, el sòl i els recursos que l'Estat té a Catalunya es posin al servei del país i es gestionin des d'aquí, perquè les polítiques d'habitatge han de respondre a la realitat de Catalunya i dels seus municipis. Volem tornar a ser un país on els joves puguin emancipar-se sense por, on les famílies puguin viure tranquil·les i on tenir una llar deixi de ser un privilegi o el patrimoni d'uns pocs. Un habitatge per viure, no per sobreviure.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competència exclusiva de la Generalitat en habitatge i urbanisme.

2. Regulació de l'habitatge amb protecció oficial: règims de protecció, preus màxims i qualificació dels habitatges protegits.

Competències a reclamar.

1. Traspàs sense cost de la totalitat dels habitatges i del sòl de la SAREB i de Casa 47 situats a Catalunya, i del sòl de titularitat estatal apte per a habitatge.

2. Gestió directa dels fons estatals i europeus d'habitatge, que han d'arribar a Catalunya de manera proporcional al nostre pes demogràfic i econòmic.

3. Capacitat de la Generalitat per fixar els criteris i els imports dels ajuts estatals d'habitatge i del Bo Jove, adaptats als preus de Catalunya.

3. Objectius

Bloc 1. Mesures d'emergència.

1. Recuperar la seguretat jurídica i acabar amb les ocupacions il·legals.

2. Que l'Estat assumeixi la protecció de les famílies vulnerables, no el petit propietari.

3. Rebaixar la fiscalitat de l'habitatge per a llogaters, compradors i propietaris que lloguen.

4. Aturar la compra especulativa dels fons voltor.

Bloc 2. Més habitatge a mig i llarg termini.

5. Ampliar el parc públic d'habitatge amb els recursos, els habitatges i el sòl de l'Estat a Catalunya.

6. Facilitar l'accés al primer habitatge, especialment als joves.

7. Augmentar l'oferta privada amb incentius, rehabilitació i menys impostos a la construcció d'habitatge assequible.

8. Garantir una regulació estable i avaluar-ne els efectes reals.

4. Punts de programa

Bloc 1. Mesures d'emergència.

Objectiu 1: Recuperar la seguretat jurídica i acabar amb les ocupacions il·legals.

1.1. Desnonar les ocupacions il·legals en un màxim de 48 hores, mitjançant un judici immediat, i garantir l'atenció pública a les persones en situació de vulnerabilitat.

1.2. Aprovar una llei orgànica que permeti a la policia desnonar immediatament un habitatge quan l'ocupació es detecti en el mateix moment de produir-se, amb ple respecte a la inviolabilitat del domicili.

Objectiu 2: Que l'Estat assumeixi la protecció de les famílies vulnerables, no el petit propietari.

2.1. Garantir que el petit propietari cobri. Quan un llogater vulnerable no pugui pagar el lloguer, l'Administració ha d'abonar la totalitat del deute al propietari en un termini màxim de dos mesos, amb fons de l'Estat. Si el pagament no es fa en aquest termini, el procediment de desnonament continua.

2.2. Permetre que el jutge suspengui, cas per cas, el desnonament de persones vulnerables sense alternativa d'habitatge quan qui el demana és un fons o una entitat que va comprar l'habitatge en bloc o amb descompte, amb compensació a càrrec de l'Estat.

2.3. Reconèixer el dret de les persones hipotecades a cancel·lar el préstec pel mateix preu que va pagar el fons quan el banc l'ha venut amb descompte.

Objectiu 3: Rebaixar la fiscalitat de l'habitatge.

3.1. Recuperar la deducció del 15% a l'IRPF pel lloguer de l'habitatge habitual.

3.2. Recuperar la deducció del 15% a l'IRPF de les quotes de la hipoteca de l'habitatge habitual.

3.3. Recuperar el compte habitatge, amb una deducció del 15% a l'IRPF de l'estalvi destinat a comprar el primer habitatge.

3.4. Reduir del 10% al 5% l'IVA de la compra d'habitatge nou i de l'autopromoció destinats a residència habitual, amb límits de superfície, preu i renda i l'obligació de viure-hi, perquè no s'utilitzi com a inversió, i aplicar també el 5% a l'habitatge social.

3.5. Aplicar l'IVA del 10% a les obres de renovació d'habitatges destinats a lloguer habitual.

3.6. Fer permanent l'exempció a l'IRPF del guany obtingut en vendre a les administracions habitatges que fa almenys dos anys que són buits.

3.7. Garantir que les rebaixes fiscals en habitatge no les paguin les finances de la Generalitat. Com que la deducció del lloguer també redueix la part catalana de l'IRPF i l'IVA és un impost compartit, l'Estat ha de compensar íntegrament i de manera immediata la Generalitat per tot el que deixi d'ingressar.

Objectiu 4: Aturar la compra especulativa dels fons voltor.

4.1. Prohibir fins al 2028 que les entitats financeres i les seves immobiliàries, els fons d'inversió i les entitats de gestió d'actius comprin habitatges.

Bloc 2. Més habitatge a mig i llarg termini.

Objectiu 5: Ampliar el parc públic d'habitatge.

5.1. Exigir que l'Estat destini a polítiques d'habitatge uns recursos equiparables a la mitjana europea i que transfereixi a la Generalitat la part que correspon al pes de la població de Catalunya, per començar a cobrir els més de 140.000 habitatges que falten.

5.2. Exigir la cessió sense cost a la Generalitat i als ajuntaments de la totalitat dels habitatges i el sòl que la SAREB i Casa 47 tenen a Catalunya, en propietat i no només en gestió, amb un fons específic per condicionar-los i fer-los habitables. També cal cedir el sòl de titularitat estatal situat a Catalunya per construir-hi habitatge de lloguer assequible. L'Estat ha de facilitar a cada ajuntament un inventari actualitzat dels habitatges i solars disponibles al seu municipi, perquè en puguin planificar l'ús.

5.3. Blindar el parc públic d'habitatge de titularitat estatal perquè continuï destinat a habitatge assequible.

5.4. Mantenir i ampliar les línies d'avals de l'Estat per finançar habitatge de lloguer social o assequible, de fins a 2.000 milions d'euros, i la construcció industrialitzada, de fins a 280 milions.

5.5. Fer un inventari rigorós dels habitatges buits per saber quins es poden mobilitzar.

5.6. Dotar de fons estatals la Generalitat i els ajuntaments perquè puguin exercir de manera efectiva els drets de tanteig i retracte en totes les modalitats que permet la llei.

5.7. Impulsar la col·laboració publicoprivada amb un marc per als proveïdors socials d'habitatge assequible i les cooperatives d'habitatge, establert amb les comunitats autònomes i amb ple respecte a les seves competències.

Objectiu 6: Facilitar l'accés al primer habitatge.

6.1. Garantir que l'aval per pagar l'entrada del primer habitatge arribi de veritat als joves menors de 35 anys, gestionat per la Generalitat, amb els fons territorialitzats i adaptat als preus de Catalunya.

6.2. Transformar el Bo Jove en una veritable renda d'emancipació juvenil, amb més pressupost i adaptada a la mitjana de preus de l'habitatge de Catalunya, i que la Generalitat en pugui fixar els criteris i els imports d'acord amb la realitat del nostre país.

6.3. Eximir de tributar a l'IRPF el guany patrimonial que es genera quan els pares o els avis donen un habitatge als fills o nets perquè hi visquin com a habitatge habitual.

Objectiu 7: Augmentar l'oferta privada i rehabilitar.

7.1. Ampliar la línia d'avals contra l'impagament del lloguer per a joves i famílies amb dificultats econòmiques, amb finançament estatal suficient i gestió íntegra de la Generalitat, perquè el propietari tingui garantit el cobrament i els joves i famílies vulnerables puguin llogar.

7.2. Crear incentius fiscals per als propietaris que ofereixin habitatges a preus assequibles.

7.3. Reduir els impostos sobre la construcció i la rehabilitació d'habitatge assequible, dins el marc fiscal europeu.

7.4. Impulsar la rehabilitació dels habitatges existents per destinar-los a lloguer habitual, amb la transferència dels fons estatals i europeus per finançar la millora energètica dels edificis.

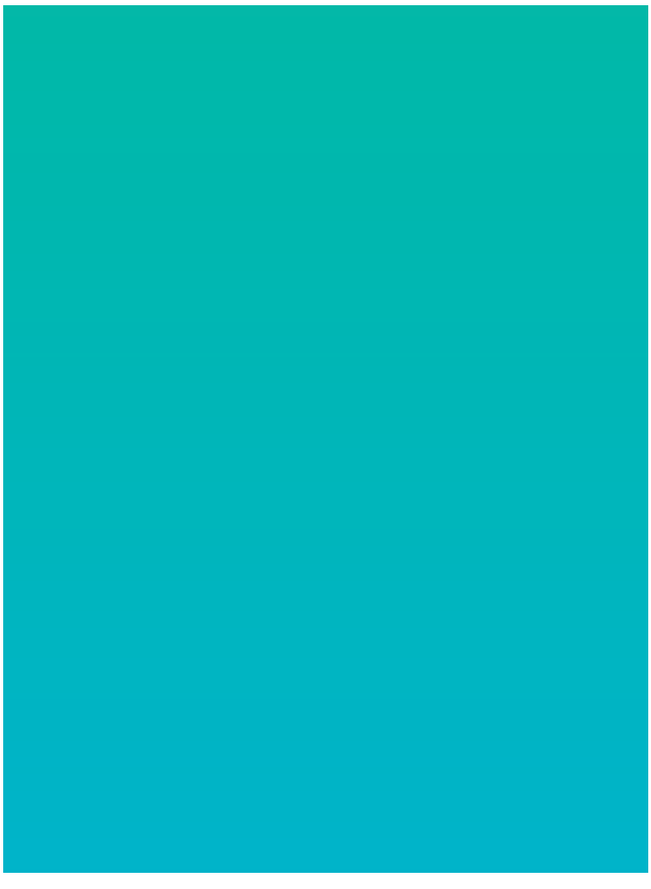
7.5. Condicionar els beneficis fiscals de les SOCIMI a la promoció efectiva d'habitatge de lloguer assequible.

Objectiu 8: Garantir una regulació estable i avaluar-ne els efectes.

8.1. Revisar la legislació estatal d'habitatge per garantir la seguretat jurídica de propietaris i llogaters i respectar les competències de Catalunya.

8.2. Crear un mecanisme d'avaluació periòdica dels efectes de la regulació sobre els preus, l'oferta i l'accés a l'habitatge.

8.3. Evitar que la fiscalitat estatal sobre l'habitatge buit dupliqui o buidi de contingut l'impost català sobre els habitatges buits.

La llengua catalana al centre.

El català és la llengua pròpia de Catalunya i l'espina dorsal de la nació. És la condició de la nostra existència com a poble i el principal instrument de cohesió de la societat catalana. Defensarem el català, l'aranès a l'Aran i la llengua de signes catalana amb totes les eines que tinguem.

El català viu una situació d'emergència. L'ús retrocedeix, i les ingerències legislatives, judicials i administratives de l'Estat espanyol qüestionen el model lingüístic que Catalunya s'ha donat democràticament. No acceptarem cap retrocés. L'escola catalana, amb el català com a llengua vehicular, és una línia vermella: cap llei ni cap tribunal no ha de decidir com s'ensenya a les aules de Catalunya. Exigirem que es respectin les competències de la Llei d'educació de Catalunya i el règim lingüístic que se'n desprèn. També reclamarem que l'Estat espanyol compleixi els compromisos de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries i que pagui la part que li correspon de les prioritats lingüístiques educatives, inclosos els plans extraordinaris per a l'acollida lingüística.

El dret a viure en català ha de ser efectiu en tots els àmbits, sense excepcions. Qui treballi per a qualsevol administració a Catalunya ha de conèixer el català, i ho exigirem amb una nova llei de la funció pública estatal que ho estableixi de manera estricta. La justícia, la sanitat, els cossos de seguretat i tots els serveis públics que depenen de l'Estat espanyol han de garantir l'atenció en català. No pot ser que la llengua del país sigui una opció als despatxos de l'Administració General de l'Estat.

El mateix val per a les empreses, el comerç, el consum i l'espai digital. El català no pot dependre de la voluntat comercial dels grans operadors. Exigirem sancions i obligacions més dures perquè les empreses, especialment les grans plataformes digitals, d'estríming i de comerç electrònic, garanteixin l'atenció i l'etiquetatge en català. Volem el català a tota la cadena cultural i audiovisual: creació, producció, doblatge, subtitulació i distribució. També reclamarem uns mitjans públics estatals que emetin a Catalunya en català, amb qualitat i amb reciprocitat a tots els territoris de parla catalana, i un nou mandat marc de RTVE que reconegui la diversitat lingüística.

Al Congrés continuarem blindant les competències lingüístiques de la Generalitat i combatrem qualsevol iniciativa que limiti l'ús del català. I seguirem reclamant l'oficialitat del català a la Unió Europea fins que sigui una realitat.

2. Competències

Competències a protegir.

1. La llengua catalana com a vertebradora de la nació i de la cohesió de la societat catalana.

2. Les competències estatutàries lingüístiques, pel que fa tant al català com a l'aranès i a la llengua de signes catalana.

3. Competències de la Llei d'educació 12/2009, del 10 de juliol, i del règim lingüístic que se'n desprèn.

4. Aplicació dels compromisos pel que fa al català en l'educació en el marc d'un compliment íntegre de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries i de les recomanacions del Comitè d'experts del Consell d'Europa.

Competències a reclamar.

1. La Generalitat com a administració educativa única.

2. Que la llengua catalana, l'aranès a l'Aran i la llengua de signes catalana siguin les llengües preferents d'ús de les administracions catalanes i de l'estat a Catalunya, de l'ensenyament en tots els seus àmbits i etapes i dels mitjans de comunicació públics.

3. Competències en immigració per tal de gestionar l'acollida lingüística dels nouvinguts.

3. Objectius

1. Assegurar l'escola en català: garantir l'aprenentatge i l'ús vehicular del català dins l'educació obligatòria.

2. Garantir que el català i l'aranès siguin llengua preferent de les administracions i requisit per treballar-hi a Catalunya i a l'Aran.

3. Garantir la presència del català en tota la cadena cultural: creació, producció, doblatge, subtitulació, distribució, exhibició i consum digital.

4. Oficialitat del català a Europa.

5. Mitjans de comunicació estatals als Països Catalans en català i inversió estatal en la llengua. Reciprocitat lingüística de mitjans de comunicació als Països Catalans.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Assegurar l'escola en català: garantir l'aprenentatge i l'ús vehicular del català dins l'educació obligatòria.

1.1. Aplicar els projectes lingüístics de centre amb vigilància activa de la inspecció d'educació.
1.2. Replantejar les proves de nivell i les certificacions que s'obtenen en acabar l'ESO.

1.3. Assegurar la participació econòmica de l'Estat espanyol per acomplir les prioritats lingüístiques educatives.

1.4. Establir plans de finançament extraordinaris per a aules d'acceleració lingüística.

Objectiu 2: Garantir que el català i l'aranès siguin llengües preferents d'ús de les administracions i requisit per treballar-hi a Catalunya i a l'Aran.

2.1. Legislar per garantir que la llengua catalana, l'aranès a l'Aran i la llengua de signes catalana siguin les llengües preferents d'ús de les administracions, de l'ensenyament en tots els seus àmbits i etapes i dels mitjans de comunicació públics i privats.

2.2. Promoure una nova Llei de la Funció Pública espanyola per requerir el coneixement del català de manera estricta per a tot el personal de l'administració de l'Estat a Catalunya (incloent-hi la judicatura i els cossos de seguretat estatals) i garantir-ne la seva capacitació lingüística en català, aranès i LSC segons s'escaigui.

2.3. Seguir endurint les sancions i les obligacions per a les empreses (especialment en grans plataformes digitals, streaming i comerç electrònic) per garantir l'atenció i l'etiquetatge en català.

2.4. Garantir que els documents, els serveis i les comunicacions de l'Administració de l'Estat en català que es tradueixin amb intel·ligència artificial tinguin revisió professional quan afectin drets i obligacions, i que se n'indiqui l'ús de manera transparent.

Objectiu 3: Garantir la presència del català en tota la cadena cultural.

3.1. Incrementar la capacitat reguladora i l'exigència sobre les obligacions lingüístiques dels sectors de creació, producció, doblatge, subtitulació, distribució, exhibició i consum digital.

Objectiu 4: Oficialitat del català a Europa.

4.1. Continuar pressionant diplomàticament fins a aconseguir efectivament l'oficialitat del català a la UE, que és indispensable, entre altres raons, per exigir a l'Estat espanyol el reconeixement i la protecció que ell mateix no li dona.

Objectiu 5: Mitjans de comunicació estatals als Països Catalans en català i inversió estatal en la llengua.

5.1. Assegurar la disponibilitat lingüística en català dels webs i les publicacions de l'Estat i fer efectiva la reciprocitat dels mitjans de comunicació en llengua catalana, facilitar l'accés als canals i programes de ràdio i televisió en català a tot el domini lingüístic.

5.2. Aprovar un nou mandat marc i un contracte programa de RTVE amb reconeixement de la diversitat lingüística de l'Estat espanyol. Augmentar el finançament de la programació estatal en català.

5.3. Establir mecanismes perquè les ajudes públiques estatals a la producció i la distribució cultural es destinin a la creació en català, en proporció al pes de Catalunya i del conjunt del domini lingüístic.

5.4. Consolidar la 2Cat íntegrament en català i completar el pas de Clan al català, tal com vam acordar, i quadruplicar el pressupost del centre de RTVE a Sant Cugat.

5.5. Assolir un equilibri territorial proporcional en les coproduccions de RTVE.

5.6. Ampliar la participació del català en els PERTE Nueva Economía de la Lengua.

La seguretat dels catalans al centre.

Una Catalunya segura i preparada per a les crisis.

Sense seguretat no hi ha llibertat plena. Qui no se sent segur al carrer, a casa o a la feina no pot viure lliurement, i un país que no protegeix la seva gent no pot prosperar. Catalunya necessita les competències i els recursos per protegir les persones, els seus béns i el territori, i un govern que n'assumeixi la responsabilitat.

Durant massa anys s'han tractat per separat la policia, les emergències, la protecció civil o la defensa, com si fossin mons diferents. Avui la multireincidència i el crim organitzat conviuen amb els ciberatacs i les amenaces híbrides, amb incendis i inundacions que el canvi climàtic fa més greus i amb infraestructures i serveis essencials vulnerables. La intel·ligència artificial obre oportunitats, però també ha multiplicat la ciberdelinqüència i la desinformació. I la immigració i l'estrangeria tenen una dimensió de seguretat pública que no es pot ignorar. Cal una resposta de conjunt.

Junts per Catalunya defensa un Model Nacional de Seguretat de Catalunya propi i coordinat, amb dues peces: el Subsistema de Policia de Catalunya, el Subsistema d'Emergències de Catalunya i unes capacitats estratègiques en seguretat nacional, defensa i ciberseguretat que s'han d'anar construint. Hi han de caber els Mossos d'Esquadra, les policies locals, els vigilants municipals, els bombers professionals i voluntaris, la protecció civil, les emergències sanitàries, els Agents Rurals, les ADF i un voluntariat format i organitzat. El model es construeix des dels municipis, amb coordinació nacional i atenció a la diversitat del territori.

Catalunya ha d'estar preparada per anticipar els riscos i mantenir en funcionament els serveis essencials i les institucions quan arribi una crisi. Proposem una Estratègia Nacional de Resiliència que identifiqui les dependències i les vulnerabilitats del país en seguretat, defensa, energia, tecnologia i infraestructures estratègiques, i que prepari la resposta davant emergències simultànies. Calen més capacitats operatives, tecnològiques i humanes, més cultura de prevenció i autoprotecció i una administració adaptada a aquests riscos. Abans de crear organismes nous, cal coordinar i especialitzar els que ja tenim.

Per fer-ho possible, Catalunya ha d'exercir plenament les competències que ja té en seguretat pública i emergències i assumir-ne de noves en seguretat nacional, immigració i estrangeria, ciberseguretat i cooperació internacional. A les Corts, Junts per Catalunya defensarà les reformes legislatives, els traspassos i el finançament que calen per acabar amb les limitacions i les ingerències de l'Estat espanyol. També treballarem perquè Catalunya sigui present en els mecanismes europeus i internacionals de seguretat, emergències i defensa, i perquè la indústria, la recerca i les empreses catalanes hi tinguin un paper.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Seguretat pública i ordre públic. Els Mossos d'Esquadra són la policia integral de Catalunya, i les competències de la Generalitat en seguretat ciutadana i ordre públic no poden patir ingerències ni recentralitzacions.

2. Sistema de Policia de Catalunya. La Generalitat ha de continuar ordenant i coordinant el sistema policial català, format pels Mossos i les policies locals, amb respecte a l'autonomia municipal.

3. Protecció civil i gestió de les emergències. Prevenir, planificar, dirigir i coordinar les emergències és competència de Catalunya, i el model propi no es pot subordinar a estructures estatals.

4. Prevenció i extinció d'incendis i salvaments. Protegir el model català de bombers professionals i voluntaris i el paper dels Agents Rurals, les ADF i la resta d'actors de la prevenció i la resposta.

5. Gestió de la seguretat des de la proximitat territorial. La Generalitat i els ajuntaments han de poder planificar les seves polítiques de seguretat i prevenció segons les necessitats de cada territori.

Competències a reclamar.

1. Plenitud competencial de la Policia de Catalunya. Reformar la legislació estatal perquè els Mossos exerceixin plenament com a policia integral, també en policia judicial, investigació criminal, ordre públic i cooperació internacional. Això inclou el traspàs del control administratiu d'armes, municions, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics, que avui fa la Guàrdia Civil, i més competències en seguretat privada: habilitació, autorització, inspecció, control i sanció. Cada traspàs ha d'anar amb el personal, els mitjans i els diners corresponents.

2. Seguretat en ports, aeroports, fronteres i espais marítims. Els Mossos han d'assumir les funcions policials que avui hi exerceixen els cossos estatals, incloses la policia judicial, la investigació criminal i el control fronterer, amb accés als sistemes d'informació estatals i europeus. També reclamem el traspàs del salvament marítim, d'acord amb el marc europeu i internacional.

3. Gestió integral de crisis, protecció civil i resiliència nacional. Catalunya ha de poder decidir, planificar i dirigir la resposta davant emergències de gran abast, amenaces híbrides i afectacions a infraestructures crítiques, sense recentralitzacions. Proposem crear una reserva estratègica catalana de recursos i mitjans.

4. Ampliació de les competències en ciberseguretat i protecció de dades i participació internacional en seguretat i emergències. Ampliar les competències en ciberseguretat i protecció de dades i reforçar l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. Les institucions catalanes han de poder ajudar administracions, empreses (sobretot les pimes) i ciutadans a prevenir els ciberatacs i a adaptar-se als nous requisits europeus. Les institucions i els cossos operatius catalans també han de participar en els mecanismes europeus i internacionals de cooperació policial, protecció civil, ciberseguretat i gestió de crisis.

5. Assumpció de competències en immigració i estrangeria amb incidència en la seguretat pública. Delegar a la Generalitat els procediments sancionadors, la gestió i la seguretat dels centres d'internament d'estrangers, les funcions policials en ports i aeroports, l'execució de devolucions, el control de fronteres en els termes legals i l'expedició de documentació de persones estrangeres. La delegació ha d'anar acompanyada dels recursos humans, materials, pressupostaris i tecnològics necessaris, així com l'accés als sistemes d'informació. Els Mossos d'Esquadra necessitaran unitats especialitzades per assumir aquestes funcions, i la Junta de Seguretat de Catalunya ha de ser l'òrgan bilateral de coordinació i cooperació policial.

3. Objectius

1. Consolidar el Model Nacional de Seguretat de Catalunya i avançar cap a la plena sobirania competencial. Un model propi de seguretat, emergències i protecció civil, sense duplicitats ni ingerències i amb els recursos per exercir-lo. Inclou assumir les competències d'immigració i estrangeria que afecten la seguretat pública.

2. Garantir una resposta eficaç davant la delinqüència i les noves amenaces a la seguretat ciutadana. Reformar el marc penal, processal i de seguretat ciutadana per combatre la multireincidència, el crim organitzat, les ocupacions delictives i les noves formes de criminalitat, amb més prevenció, més investigació i més protecció de les víctimes, i respectant els drets fonamentals.

3. Reforçar la Policia de Catalunya i garantir-ne el reconeixement institucional, operatiu i competencial.
Els Mossos han de ser reconeguts com a policia integral, coordinar-se millor amb les policies locals i assumir les funcions que encara fan els cossos estatals, incloses les que derivin de la delegació en immigració (ports, aeroports, control fronterer i procediments d'estrangeria), amb els recursos corresponents.

4. Blindar el model català d'emergències i protecció civil i construir un país resilient. Protegir el model propi de bombers, protecció civil i prevenció d'incendis i preparar millor el país per respondre i recuperar-se de crisis, catàstrofes i efectes del canvi climàtic.

5. Desenvolupar les capacitats estratègiques de Catalunya en seguretat nacional, defensa i ciberseguretat, per anticipar les noves amenaces i obtenir retorn industrial de les inversions en defensa. Catalunya ha de ser present en les estratègies europees i internacionals de seguretat i defensa, protegir millor les infraestructures crítiques i guanyar capacitat en ciberseguretat, intel·ligència i gestió de crisis davant el nou context geopolític.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Consolidar el Model Nacional de Seguretat de Catalunya i avançar cap a la plena sobirania competencial.

1.1. Blindatge i ampliació de les competències de Catalunya en seguretat i emergències.

1.2. Desenvolupar el Sistema de Seguretat de Catalunya. El Sistema de Seguretat de Catalunya s'ha d'estructurar en dos subsistemes: el de Policia, amb els Mossos d'Esquadra i les policies locals, i el d'Emergències, amb els bombers, la protecció civil i la resta de serveis que intervenen en les emergències. La Generalitat els ha de poder ordenar i coordinar tots dos, amb la participació dels ajuntaments i respectant-ne l'autonomia.

1.3. Delegació de competències estatals en immigració i estrangeria. Aprovar la llei orgànica de delegació presentada al Congrés, amb les facultats administratives, sancionadores, documentals i de seguretat pública que preveu i amb els recursos i els mecanismes de coordinació corresponents.

1.4. Finançament suficient dels traspassos i de les noves responsabilitats. Cap competència nova sense els diners, el personal, els mitjans i l'accés a la informació per exercir-la, i amb mecanismes de seguiment i actualització.

1.5. Reforç dels mecanismes bilaterals de decisió i coordinació. La Junta de Seguretat de Catalunya ha de ser l'òrgan on s'acordi el desplegament de les noves funcions, es resolguin els conflictes de competències i es coordinin les actuacions policials. La Generalitat també ha de participar en les decisions estatals que afectin la seguretat del país.

Objectiu 2: Garantir una resposta eficaç davant la delinqüència i les noves amenaces a la seguretat ciutadana.

2.1. Desplegar i aplicar efectivament la reforma legislativa contra la multireincidència. La Llei orgànica 1/2026, de 8 d'abril, en matèria de multireincidència, impulsada per Junts per Catalunya, s'ha d'aplicar de debò amb més recursos judicials i més coordinació entre Mossos, fiscalia, jutjats i ajuntaments. En farem el seguiment, sobretot pel que fa a la reiteració de delictes patrimonials, l'agilitat dels procediments, les mesures cautelars i la personació dels ajuntaments, i proposarem canvis si la llei no dona el resultat esperat.

2.2. Agilitzar la justícia penal i reforçar la seva capacitat de resposta.

2.3. Reformar el marc estatal de seguretat ciutadana i ampliació de les competències de Catalunya. Derogar la Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana i reformar la Llei orgànica de forces i cossos de seguretat perquè respectin la distribució de competències i reconeguin que és la Generalitat qui dirigeix la seguretat pública a Catalunya. Els agents necessiten seguretat jurídica, i la ciutadania, garanties per als seus drets.

2.4. Reforçar els instruments legals contra la criminalitat organitzada i les ocupacions delictives. Les reformes pendents contra les ocupacions il·legals i el crim organitzat s'han de tramitar ja. Els Mossos han de tenir més capacitat d'investigació contra les xarxes de narcotràfic, el blanqueig de capitals i els robatoris organitzats.

2.5. Ampliar les competències de Catalunya en matèria de seguretat privada. Modificar la Llei 5/2014, de seguretat privada, perquè la Generalitat reguli, habiliti, inspeccioni i sancioni les empreses i el personal de seguretat privada que treballen a Catalunya, sota la coordinació dels Mossos d'Esquadra.

Objectiu 3: Reforçar la Policia de Catalunya i garantir-ne el reconeixement institucional, operatiu i competencial.

3.1. Desenvolupar el Subsistema de Policia de Catalunya i reconèixer el seu marc competencial. També reclamem el traspàs de les competències de trànsit que encara té l'Estat espanyol com ara l'expedició i renovació dels permisos de conduir, els exàmens i la gestió de la documentació, amb el personal i els recursos corresponents.

3.2. Traspassar el control administratiu d'armes i explosius. La Generalitat ha d'assumir el control administratiu d'armes, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics, i les funcions policials associades que avui fa la Guàrdia Civil.

3.3. Ampliar les funcions policials en ports, aeroports, espais marítims i en matèria d'immigració i estrangeria. Els Mossos d'Esquadra han d'assumir totes les funcions de seguretat pública als ports, aeroports i espais marítims de Catalunya, incloses la investigació criminal i la protecció de les infraestructures estratègiques. També les funcions policials que comporti la delegació en immigració: el control fronterer en els termes acordats i la tramitació policial dels expedients d'estrangeria.

3.4. Desenvolupar el model de policia local de Catalunya i superar les limitacions a la cooperació supramunicipal. La llei estatal ha de permetre que diversos municipis comparteixin el servei de policia local de manera estable.

3.5. Participació directa dels Mossos d'Esquadra en els organismes de cooperació policial europeus i internacionals. Els Mossos han de tenir accés als sistemes d'informació compartits i poder intervenir en investigacions conjuntes, en la cooperació transfronterera i en la lluita contra el crim organitzat i el terrorisme.

Objectiu 4: Blindar el model català d'emergències i protecció civil i construir un país resilient.

4.1. Reconèixer i desenvolupar el Subsistema d'Emergències de Catalunya.

4.2. Reconèixer jurídicament i protegir integralment els bombers voluntaris, preservant el model català de bombers, basat en la complementarietat entre professionals i voluntaris. Cal reformar la legislació estatal per garantir:

- Un règim jurídic específic que reconegui la naturalesa del servei que presten, les seves funcions i responsabilitats i la seva vinculació amb l'Administració, sense imposar necessàriament una relació laboral ordinària;

- La protecció en matèria de seguretat i salut, la protecció social i sanitària i el reconeixement dels serveis prestats en els termes que estableixi la legislació;

- La salvaguarda que vam aconseguir a la Llei 5/2024, per la qual aquest voluntariat es regeix per l'Estatut i la normativa catalana, de manera que la normativa bàsica estatal respecti sempre la capacitat de la Generalitat per organitzar, regular i dirigir el seu model de bombers.

4.3. Reforçar la prevenció multirisc i la resposta davant grans emergències. Tenir més capacitat per prevenir i combatre incendis forestals, inundacions, episodis meteorològics extrems i accidents tecnològics, amb alerta primerenca i informació compartida entre administracions.

4.4. Desenvolupar les capacitats de gestió de crisis i resiliència nacional.

4.5. Participació directa de Catalunya en els mecanismes europeus i internacionals de protecció civil.

Objectiu 5: Desenvolupar les capacitats de Catalunya en seguretat nacional, defensa, ciberseguretat i resposta davant amenaces híbrides.

5.1. Participació efectiva de Catalunya en les polítiques de seguretat nacional. La Generalitat ha de seure al Consell de Seguretat Nacional i als seus comitès quan es tractin qüestions que afectin Catalunya, amb accés a la informació estratègica. Una crisi no pot servir d'excusa per recentralitzar competències.

5.2. Desenvolupament del model català de ciberseguretat, protecció de dades i seguretat de les infraestructures crítiques. Ampliar les competències en ciberseguretat i protecció de dades i reforçar l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, amb presència als mecanismes estatals i europeus de resposta als ciberincidents.

5.3. Desenvolupar capacitats d'anticipació estratègica i resposta davant amenaces híbrides. Catalunya ha de formar part dels sistemes d'alerta i resposta davant les amenaces híbrides: ciberatacs, campanyes de desinformació, sabotatges i interferències externes.

5.4. Participació de Catalunya en la seguretat i defensa europees i garantia d'un retorn industrial just de les inversions estratègiques. Universitats, centres tecnològics i empreses catalanes han de poder participar en els programes europeus i estatals de seguretat i defensa, en recerca, formació, indústria de defensa i tecnologies d'ús dual. Les inversions estatals en defensa i tecnologia estratègica han de tenir a Catalunya un retorn industrial com a mínim proporcional al seu pes en el PIB de l'Estat. Per comprovar-ho, demanem transparència sobre el repartiment territorial dels contractes i dels programes d'R+D i una comissió que en faci el seguiment.

5.5. Reconèixer el paper estratègic de Catalunya en la seguretat de la Mediterrània. Catalunya ha de participar en les polítiques estatals i europees de seguretat a la Mediterrània occidental com la protecció d'infraestructures estratègiques, la seguretat marítima, les amenaces transfrontereres i la resiliència de les cadenes logístiques i energètiques.

La cultura catalana al centre.

Catalunya s'ha fet nació a partir de la seva cultura i de la seva llengua, i avui totes dues estan sota pressió. Per això la defensa i l'ús del català han de ser al centre de la política cultural. La llengua cohesiona la comunitat i vertebra la nació, i les administracions hi han d'actuar amb urgència. Volem tornar a posar la cultura catalana, i en català, al centre de la vida cultural del país, i que Catalunya sigui reconeguda pel valor dels seus creadors d'avui. La cultura fa créixer les persones i fa créixer el país.

Entenem la cultura com una inversió de tots i un nou pilar de l'estat del benestar. Això vol dir obrir l'accés a totes les disciplines (teatre, cinema, dansa, música, arts visuals, literatura, fotografia, gastronomia, cultura popular i d'arrel, arts de carrer) i repartir millor els equipaments i els plans culturals pel territori, perquè tothom hi tingui accés visqui on visqui.

La cultura popular i les entitats culturals són un dels grans patrimonis vius del país, i les volem protegir. Generacions de voluntaris hi han posat temps i il·lusió per mantenir les tradicions i crear-ne de noves. A les entitats la gent es troba, aprèn a treballar en equip i a assumir responsabilitats, i s'hi incorporen persones noves i maneres noves de participar.

L'altra gran aposta és el patrimoni. L'art dels qui ens han precedit ens ajuda a entendre qui som, a mirar el món i a valorar la creació d'avui. Junts vol recuperar patrimoni cultural i artístic i protegir el patrimoni paisatgístic, que també és cultura i també ens identifica com a país.

I defensarem el que és nostre. Les pintures de la Sala Capitular de Sixena en són l'exemple més clar. Les volen treure del MNAC contra tots els informes tècnics que ho desaconsellen. Catalunya les va adquirir legalment i el museu les conserva amb la màxima protecció i rigor professional. El trasllat no respon a cap criteri de conservació, sinó a la voluntat política de fer mal a Catalunya, i no ho permetrem.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competència de gestió sobre arxius, biblioteques, museus i centres de dipòsit cultural de titularitat estatal a Catalunya.

Competències a reclamar.

1. Traspàs a la Generalitat de la titularitat i el control total sobre arxius, biblioteques, museus i centres de dipòsit cultural de titularitat o amb participació estatal a Catalunya.

3. Objectius

1. La presència i ús de la llengua catalana en l'ecosistema cultural, artístic i de l'oci no ha de dependre de l'interès comercial dels operadors.

2. Gestió, governança i titularitat catalana dels equipaments culturals estatals a Catalunya.

3. Reducció de l'IVA a la cultura i aplicació de les mesures del CoNCA sobre l'Estatut de l'Artista.

4. Que la cultura catalana sigui un subjecte de projecció i protecció internacional (i no només una part de la minsa oferta cultural presentada per l'Estat espanyol).

4. Punts de programa

Objectiu 1: La presència i ús de la llengua catalana en l'ecosistema cultural, artístic i de l'oci.

1.1. Incrementar la capacitat reguladora i l'exigència sobre les obligacions lingüístiques dels sectors audiovisuals.

1.2. Regular la capacitat efectiva d'incidir en les plataformes digitals i en la disponibilitat de continguts en català.

1.3. Establir els mecanismes oportuns perquè les ajudes públiques estatals a la producció i distribució cultural tinguin en compte la diversitat lingüística.

1.4. Garantir la participació decisiva de la Generalitat en els plans estatals de digitalització i preservació del patrimoni audiovisual català.

1.5. Recuperar els nivells i la rellevància de la producció audiovisual a Catalunya.

Objectiu 2: Gestió, governança i titularitat catalana dels equipaments culturals estatals a Catalunya.

2.1. Traspassar a la Generalitat la titularitat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

2.2. Completar el retorn dels papers de Salamanca.

2.3. Aturar l'espoli de les pintures de la Sala Capitular de Sixena, que Catalunya va adquirir legalment i que el MNAC conserva amb la màxima protecció i rigor professional. El trasllat no respon a cap criteri tècnic, sinó a la voluntat política de fer mal a Catalunya.

2.4. Transferir la gestió dels equipaments estatals situats a Catalunya d'acord amb l'Estatut de Catalunya i procedimentar el traspàs de la titularitat dels mateixos.

2.5. Establir convenis estables de finançament, personal, inversió i programació cultural a Catalunya.

2.6. Garantir la participació efectiva de la Generalitat en els òrgans de govern dels grans equipaments estatals.

2.7. Pactar els plans d'adquisicions, conservació i difusió de les col·leccions vinculades a la història i la cultura catalanes.

2.8. Protegir l'ecosistema cultural català i aconseguir-ne la màxima capacitat legislativa pròpia per tal de disposar de plena llibertat d'actuació política.

2.9. Reformar la Llei de propietat intel·lectual perquè els autors, traductors i altres creadors sàpiguen quan les seves obres s'utilitzen per entrenar sistemes d'intel·ligència artificial, puguin reservar-ne els drets de manera efectiva i rebin una remuneració adequada, tenint en compte la realitat dels autònoms i de les petites empreses del sector cultural català.

2.10. Establir la participació vinculant de la Generalitat en la planificació de les inversions culturals estatals a Catalunya.

Objectiu 3: Reducció de l'IVA a la cultura i aplicació de les mesures del CoNCA sobre l'Estatut de l'Artista.

3.1. Aprovar un pla efectiu i calendaritzat de reducció de l'IVA del consum cultural des de les quotes de les grans operadores fins a les entrades per a concerts, teatres, cinema i la resta d'esdeveniments i pràctiques culturals.

3.2. Equiparar l'IVA aplicable a les galeries d'art al de la resta de països europeus.

3.3. Eliminar la taxa d'exportació d'obres d'art.

3.4. Aplicar les mesures del CoNCA sobre l'Estatut de l'Artista.

Objectiu 4: Projecció i protecció internacional de la cultura catalana.

4.1. Establir finançament estatal per a la diplomàcia cultural catalana, donar-li capacitat de participar directament en xarxes, programes i organismes culturals internacionals a través de la Generalitat.

4.2. Garantir presència pròpia i estable en fires del llibre, festivals, biennals, mercats audiovisuals i circuits artístics.

4.3. Habilitar la diplomàcia cultural catalana per establir acords de cooperació cultural i diplomàcia cultural amb altres països i territoris.

La política internacional de Catalunya al centre.

Catalunya és una nació amb dret a decidir democràticament el seu futur i a esdevenir un estat independent. Volem que es governi amb institucions pròpies i que tingui veu i vot a Europa i al món. L'acció exterior ha de defensar la llengua, la cultura, els drets i els interessos del país, teixir aliances i preparar el reconeixement internacional d'un futur estat català.

Som europeistes exigents, liberals i compromesos amb la democràcia. Defensem una Unió Europea més integrada, democràtica i respectuosa amb les nacions i les minories, amb institucions capaces de protegir els drets fonamentals davant els abusos dels estats. Volem una Catalunya independent membre de la UE i de l'OTAN, que assumeixi les seves responsabilitats de seguretat i defensa, contribueixi a la pau i mantingui una relació estreta amb les democràcies aliades.

Fem costat a Ucraïna davant l'agressió imperialista de Rússia. Defensem la seva sobirania, la seva integritat territorial i el seu dret a disposar dels mitjans necessaris per defensar-se. Una pau justa i duradora ha de comptar amb Ucraïna i respectar la llibertat del poble ucraïnès. El suport humanitari, financer i militar i la reconstrucció són també una contribució a la seguretat europea i a un ordre internacional en què la força no anul·li els drets dels pobles

Defensem el poble jueu, la vida jueva a Catalunya i el dret d'Israel a existir i a defensar-se dins del dret internacional. Condemnem els atacs terroristes de Hamàs i Hizbul·là i rebutgem que se'n justifiqui la violència. Alhora, defensem el dret del poble palestí a l'autodeterminació i a un estat viable que convisqui pacíficament amb Israel, així com la protecció de tots els civils, l'accés humanitari i la prohibició dels càstigs col·lectius. Volem una pau basada en el reconeixement mutu, la seguretat i la solució de dos estats, sense espai per al terrorisme ni per a l'antisemitisme.

La projecció exterior ha de servir el conjunt del país: empreses, treballadors, universitats, municipis, entitats i catalans residents a l'estranger. Defensem una economia social de mercat oberta, el comerç internacional amb regles i reciprocitat, la captació de talent i inversions i la col·laboració publicoprivada. Volem una cooperació eficaç que redueixi la pobresa i generi autonomia, i una Mediterrània de prosperitat compartida amb Barcelona i Catalunya com a referents.

2. Competències

Distingim les facultats actuals d'acció exterior vinculades a les competències catalanes de les funcions de política exterior, representació diplomàtica i defensa pròpies d'un estat. Les segones són un horitzó de sobirania i no una competència autonòmica actual. La participació catalana en institucions europees i organismes internacionals es produeix segons els marcs aplicables.

Competències a protegir.

1. Acció exterior pròpia.
Protegir la projecció exterior de les competències de la Generalitat, els acords de col·laboració i la xarxa de delegacions i oficines, inclosa la Delegació davant la UE, davant de restriccions estatals injustificades.

2. Participació en els afers europeus.
Preservar la participació catalana en la formació de posicions estatals, l'aplicació del dret europeu i la gestió dels fons que li corresponen.

3. Projecció econòmica i del coneixement.
Defensar les funcions de promoció internacional d'empreses, cultura, llengua, universitats i recerca, i la captació d'inversió i talent.

4. Cooperació i diplomàcia local.
Protegir la cooperació al desenvolupament i l'acció humanitària catalanes, la cooperació transfronterera i interregional i l'acció exterior local, respectant l'autonomia municipal.

5. Comunitats catalanes a l'exterior.
Preservar les polítiques de suport a les comunitats catalanes, la vinculació lingüística i cultural i la participació dels residents a l'estranger, sense atribuir a la Generalitat funcions consulars estatals.

Competències a reclamar o millorar.

1. Participació europea efectiva.
Ampliar i fer estable la participació de la Generalitat en les delegacions estatals al Consell de la UE i en els treballs de la representació permanent, amb accés anticipat a documentació i capacitat d'incidir en el mandat negociador.

2. Interlocució i acords internacionals.
Reforçar la participació catalana en la negociació de tractats que l'afectin, l'accés als organismes internacionals i les garanties per desplegar acords en matèries pròpies.

3. Recursos per a la internacionalització.
Aconseguir transferències estables de recursos estatals per a la promoció exterior empresarial i més capacitat de programació i gestió dels fons europeus de gestió compartida.

4. Atenció exterior i coordinació de seguretat.
Millorar els convenis d'atenció als catalans a l'estranger i la coordinació en emergències; ampliar, amb les garanties necessàries, l'accés dels Mossos als mecanismes d'informació i cooperació policial internacional.

5. Plena sobirania internacional.
Assolir, amb la independència, la capacitat de desplegar diplomàcia i servei consular propis, concloure tractats i exercir la política de seguretat i defensa; negociar la integració en la UE i l'OTAN pels procediments corresponents.

3. Objectius

1. Garantir la veu internacional de Catalunya i preparar les condicions del reconeixement d'un estat català independent.

2. Aconseguir una participació catalana efectiva en una Unió Europea més democràtica i respectuosa amb les nacions i les llengües.

3. Contribuir a la seguretat europea i a la defensa de les democràcies, amb suport ferm a Ucraïna i una política coherent de pau a l'Orient Pròxim.

4. Convertir l'acció exterior en una eina de prosperitat, competitivitat i oportunitats per a les empreses i el conjunt del territori.

5. Garantir els drets dels catalans a l'exterior i una cooperació internacional eficaç, transparent i orientada al desenvolupament autònom.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Veu internacional i sobirania de Catalunya.

1.1. Reformar a les Corts la normativa estatal d'acció exterior i d'acords internacionals per treure les restriccions injustificades a la Generalitat i als ens locals. El servei exterior de l'Estat també ha de donar suport als interessos catalans.

1.2. El Govern espanyol ha de respectar i facilitar l'activitat internacional de les institucions catalanes. Volem control parlamentari sobre qualsevol ús de recursos diplomàtics per desacreditar l'independentisme o obstaculitzar activitats legítimes.

1.3. Mantindrem l'autodeterminació de Catalunya en l'agenda internacional, mitjançant iniciatives parlamentàries, relacions bilaterals i cooperació amb nacions sense estat i democràcies receptives a una solució política i democràtica.

1.4. Coordinació estable entre institucions, món local i societat civil per reforçar la projecció exterior del país, i recursos per a la diplomàcia pública, cultural, científica, universitària i esportiva, amb objectius verificables i col·laboració publicoprivada.

1.5. Donarem suport a la preparació tècnica de la transició internacional cap a la independència: capacitats diplomàtiques i consulars, continuïtat d'obligacions internacionals, seguretat compartida i estratègia de reconeixements. Promourem un marc europeu d'ampliació interna.

Objectiu 2: Una Catalunya amb capacitat de decisió a Europa.

2.1. Reclamarem l'oficialitat plena i efectiva del català a la UE, amb els recursos i els acords necessaris per al seu ús institucional. Defensarem també el reconeixement i la protecció de l'occità aranès, d'acord amb les seves vies específiques.

2.2. Garantir la participació de Catalunya en els afers de la UE, amb presència a les delegacions i grups de treball de les matèries pròpies i retiment de comptes davant el Parlament de Catalunya.

2.3. Els fons europeus de gestió compartida s'han de territorialitzar amb transparència, i la Generalitat ha de tenir més capacitat de programació. Ajuntaments, pimes i entitats necessiten assistència tècnica i menys paperassa per accedir als programes de gestió directa de la UE.

2.4. Volem que l'Estat doni suport a una reforma europea que reforci el Parlament Europeu, la subsidiarietat, la protecció de les minories nacionals i lingüístiques i l'estat de dret, i que amplïi l'ús de la majoria qualificada pels procediments europeus.

2.5. Més cooperació amb Andorra, França i els territoris veïns, l'Euroregió Pirineus Mediterrània i les xarxes municipals europees. Cal resoldre els obstacles estatals que frenen projectes transfronterers de mobilitat, salut, educació i emergències.

Objectiu 3: Seguretat europea i pau amb garanties.

3.1. Promourem un compromís pluriennal de suport humanitari, financer i militar a Ucraïna, amb control parlamentari; l'aplicació efectiva de les sancions a Rússia; i el suport a l'adhesió ucraïnesa a la UE segons els criteris exigibles. Defensarem una pau justa, la integritat territorial d'Ucraïna, inclosa Crimea, i el rebuig de les annexions per la força, sense imposar als ucraïnesos una rendició negociada per tercers.

3.2. Una defensa europea més integrada, complementària de l'OTAN, amb capacitats, finançament i control democràtic. La indústria i la recerca catalanes hi han de participar, i cal coordinar millor la ciberseguretat, la protecció d'infraestructures crítiques i la lluita contra les ingerències autoritàries.

3.3. Promourem una pau entre israelians i palestins basada en dos estats, reconeixement mutu i garanties de seguretat. Exigirem la protecció dels civils, l'accés humanitari segur i sostingut, el respecte de les obligacions internacionals i la investigació independent de les vulneracions, sigui qui sigui el responsable. Donarem suport a una governança palestina legítima, responsable i desvinculada de Hamàs i al respecte de la sobirania del Líban.

3.4. Defensarem el dret d'Israel a existir en seguretat i a la seva defensa, així com, el ple respecte pel dret internacional. Condemnarem Hamàs i Hizbul·là, i els atacs contra civils per part dels dos bàndols. Donarem suport a la prevenció del finançament i armament de Hamàs i Hizbul·là i als esforços de desarmament, amb cooperació internacional i garanties de drets.

3.5. Impulsarem recursos i coordinació per combatre l'antisemitisme i protegir les comunitats, escoles i institucions jueves, amb educació sobre la Xoà i formació pels serveis públics. Rebutjarem la discriminació de jueus o israelians i els boicots indiscriminats per origen, preservant la llibertat de crítica als governs i el compliment dels controls legals sobre armes i béns sensibles. Combatrem igualment el racisme i l'odi antimusulmà.

Objectiu 4: Projecció internacional i prosperitat.

4.1. Negociar una transferència estable a ACCIÓ dels recursos estatals d'internacionalització empresarial, d'acord amb el pes exportador de Catalunya. Les pimes i les empreses familiars necessiten ajuda específica en finançament, diversificació de mercats i riscos geopolítics.

4.2. En els acords comercials europeus defensarem l'obertura de mercats, la reciprocitat, la competència lleial i les garanties socials i ambientals. La Generalitat i els sectors afectats, especialment la pagesia i la indústria, han de poder intervenir abans que l'Estat fixi la seva posició.

4.3. Compromisos pressupostaris i calendaris verificables per al Corredor Mediterrani, les connexions transfrontereres i els accessos ferroviaris als ports, més capacitat catalana de governança aeroportuària i serveis duaners i d'inspecció adequats al comerç exterior.

4.4. Reforçar les interconnexions energètiques europees i reduir la dependència de proveïdors autoritaris, amb projectes viables i avaluats ambientalment. Catalunya també ha de participar en els programes d'innovació i reconstrucció d'Ucraïna.

4.5. Reclamarem suport a Barcelona com a capital euromediterrània, a la Unió per la Mediterrània i a les iniciatives de cooperació territorial i empresarial de les dues ribes. Afavorirem les relacions científiques i econòmiques amb les democràcies innovadores, inclòs Israel, i eliminarem obstacles estatals als projectes internacionals dels municipis, universitats i empreses catalanes.

Objectiu 5: Catalans al món i cooperació al desenvolupament.

5.1. Millorar el vot exterior: terminis, informació, seguiment de la documentació i accessibilitat. Calen més punts i mitjans de votació i una avaluació pública de les incidències, amb garanties d'identificació, secret i verificabilitat.

5.2. Serveis consulars accessibles, documentació àgil i protocols d'emergència coordinats amb la Generalitat. Amb convenis, els residents a l'estranger han de poder ser atesos i informats en català.

5.3. Reconeixement de titulacions, portabilitat dels drets socials i retorn del talent. Volem connectar professionals, investigadors i emprenedors de la diàspora amb el teixit econòmic i acadèmic català i donar suport a les comunitats catalanes de l'exterior.

5.4. L'Estat s'ha compromès a arribar al 0,7 % de la renda nacional bruta en ajuda oficial al desenvolupament el 2030. N'exigirem el compliment, amb increments pressupostaris verificables, i recursos per a la cooperació descentralitzada catalana. Les prioritats són els drets de les dones i de les minories, l'educació, la salut, l'aigua, la capacitació institucional i el desenvolupament econòmic local.

5.5. Impulsarem una cooperació amb avaluació independent, transparència i diligència deguda per prevenir corrupció, incitació a l'odi i desviament de recursos a grups armats. Reclamarem correccions als programes amb irregularitats acreditades, preservant l'ajuda vital als civils. Promourem vies legals de protecció i un repartiment europeu solidari de responsabilitats d'acollida.

Les administracions públiques al centre.

Les administracions han de servir les persones, les empreses i la llibertat del país, i no una burocràcia feixuga al servei del control centralista. La relació entre la ciutadania i les institucions s'ha de basar en la transparència, el retiment de comptes, la confiança i el respecte a la sobirania de Catalunya.

L'Administració General de l'Estat arrossega un dèficit històric d'eficiència i una burocràcia opaca, i fa servir la legislació bàsica per centralitzar competències i frenar iniciatives catalanes. Proposem transformar-la a partir de cinc fonaments: declaració responsable, silenci positiu, principi de "una sola vegada", interoperabilitat i transparència.

Volem una administració accessible i digital que elimini les càrregues innecessàries per a ciutadans, autònoms i pimes. La digitalització, les dades obertes i l'aplicació d'eines d'intel·ligència artificial en el sector públic han de servir per agilitzar tràmits i apropar les institucions a la ciutadania, evitant que la burocràcia sigui un obstacle per al nostre desenvolupament econòmic i social. En els propers deu anys es jubilarà gran part dels empleats públics. Se'ns presenta el repte i l'oportunitat de fer una administració més àgil, amb processos més simples, digitals i implementant la IA d'acord amb les exigències del marc legal europeu que la regula.

Exigim una transparència real i avaluable en l'actuació de l'Estat espanyol a Catalunya. És indispensable poder fiscalitzar amb total claredat l'execució de les inversions pressupostàries, la distribució dels fons europeus i l'impacte de les polítiques públiques estatals, i posar fi a la manca de traçabilitat i a la desinformació institucional sobre les inversions no executades al nostre territori. I qualsevol persona ha de poder consultar quant triga cada administració a resoldre cada tràmit. Comparar és la millor eina per detectar on falta personal o on el procés no funciona, i per comprovar si les mesures de millora donen resultat.

Defensem també la participació ciutadana i la sobirania digital de Catalunya. Reclamem el traspàs complet de les competències d'organització administrativa i de selecció del personal vinculat al món local, i el ple respecte al marc normatiu català.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competència exclusiva de la Generalitat en l'organització, les funcions i l'estructura de la seva pròpia Administració davant la invasió de la legislació bàsica estatal.

2. Capacitat normativa pròpia en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern, preservant la capacitat executiva d'òrgans catalans com la GAIP.

3. Autonomia en el desplegament de la gestió pública de dades obertes, arxius i patrimoni documental a Catalunya.

4. Competències en participació ciutadana i processos de consulta pública, garantint la sobirania del Parlament de Catalunya per regular-los.

5. Autonomia d'organització del sector públic local català davant les ingerències de les lleis de racionalització administrativa de l'Estat espanyol.

Competències a reclamar.

1. Capacitat de fixar els efectes del silenci administratiu positiu i la simplificació de tràmits sense les restriccions imposades per la Llei del Procediment Administratiu Comú de l'Estat.

2. Plena sobirania i capacitat de desenvolupament de la identitat digital catalana i la signatura electrònica sense dependència ni bloquejos de la infraestructura centralitzada.

3. Gestió directa i descentralitzada dels fons europeus destinats a la transformació digital, la modernització de les administracions i el govern obert.

4. Capacitat d'interoperabilitat directa i accés a les bases de dades estatals (Seguretat Social, AEAT, Cadastre, Registres) per a les administracions catalanes sota el principi de dades úniques.

3. Objectius

1. Exigir la simplificació administrativa radical i l'eliminació de les càrregues burocràtiques que imposa la legislació estatal espanyola.

2. Forçar la transparència real i la rendició de comptes de l'Estat espanyol en l'execució d'inversions i fons públics a Catalunya, i fer públic quant triga cada administració a resoldre cada tràmit.

3. Garantir la plena sobirania digital, la gestió pròpia de les dades i l'atenció ciutadana de qualitat.

4. Promoure la transformació de la Funció Pública, aprofitant el relleu generacional per fer una administració més àgil, i la capacitat d'autoorganització de les institucions catalanes.

5. Impulsar mecanismes de participació ciutadana, ètica i bon govern en les iniciatives legislatives i estatals.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Simplificació administrativa radical i eliminació de burocràcia estatal.

1.1. Fixar per llei l'obligació d'aplicar el principi «Una sola vegada» (once only) a totes les administracions de l'Estat, prohibint requerir a ciutadans i empreses documentació que ja obri en poder de qualsevol Administració pública.

1.2. Reformar el marc estatal de contractació pública per reduir els terminis i la complexitat en les licitacions per a pimes i autònoms, facilitant-ne l'accés als contractes públics.

1.3. Establir la caducitat automàtica de procediments o indemnització per danys quan l'Administració General de l'Estat superi els terminis de resolució garantits.

1.4. Reformar la Llei 39/2015 perquè el silenci administratiu positiu i la declaració responsable siguin la norma en els procediments de l'Administració General de l'Estat, i perquè la legislació bàsica deixi a la Generalitat fixar-ne l'abast en els procediments de la seva competència.

Objectiu 2: Transparència i rendició de comptes de l'Estat espanyol a Catalunya.

2.1. Crear un Portal de Transparència de les Inversions de l'Estat espanyol a Catalunya, amb actualització trimestral de l'execució pressupostària real regionalitzada i de les licitacions d'infraestructures.

2.2. Fer públics i comparables els temps de tramitació. Modificar la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i l'article 21.4 de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú, perquè l'Administració General de l'Estat publiqui el temps mitjà real que triga a resoldre cada tràmit, i que les comunitats autònomes ho puguin establir en la seva normativa de transparència.

2.3. Modificar la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern per fer obligatòria la publicació de les agendes públiques, la petjada legislativa dels lobbies i els informes d'avaluació d'impacte de les lleis estatals.

2.4. Enfortir els mecanismes de control del Congrés sobre els òrgans reguladors de l'Estat espanyol i l'Administració tributària per evitar l'ús arbitrari o polititzat de les inspeccions i sancions.

2.5. Regular els grups d'interès amb criteris de transparència i proporcionalitat. Diferenciar clarament l'activitat professional i remunerada de lobby de la representació ocasional d'interessos de pimes, autònoms, cooperatives, entitats sense ànim de lucre, associacions i ciutadans. Sotmetre els lobbistes professionals i les grans consultores a obligacions reforçades de registre, informació financera, declaració de clients i transparència; i simplificar o eximir aquestes càrregues quan es tracti d'actors no professionals. Crear un registre públic i accessible de l'activitat professional d'influència, garantir la traçabilitat sobre normes i decisions públiques, preservar les competències de Catalunya i els drets lingüístics, i evitar que la regulació desincentivi la participació legítima de la societat civil.

Objectiu 3: Sobirania digital, interoperabilitat i dades al servei de la ciutadania.

3.1. Desplegar l'Estratègia Nacional de Governança de Dades, garantint l'accés complet de les administracions catalanes a la informació tributària i de la Seguretat Social per simplificar les ajudes socials.

3.2. Exigir el reconeixement i la compatibilitat total del sistema d'identitat digital catalana a tots els serveis públics de l'Estat sense cap tipus de bloqueig tècnic o jurídic.

3.3. Aprovar una Llei de Garantia d'Atenció Presencial Directa, prohibint imposar la cita prèvia obligatòria a les oficines de l'Administració de l'Estat (Seguretat Social, Estrangeria, Hisenda) per atendre la ciutadania.

3.4. Regular l'ús ètic i auditable de la intel·ligència artificial en els algorismes de l'Administració central utilitzats per a la concessió de prestacions socials, subsidis o inspeccions.

Objectiu 4: Funció pública moderna i sobirania local catalana.

4.1. Secretaris i interventors municipals: executar totes les actuacions necessàries per fer immediatament efectiu el traspàs a la Generalitat de la gestió integral (oferta pública, selecció, formació, habilitació i nomenament) de secretaris, interventors i tresorers d'administració local (competència recuperada la passada legislatura mitjançant un règim específic per a Catalunya a la Llei de Bases de Règim Local).

4.2. Reformar l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) per afavorir la selecció per competències, la mobilitat justa i l'eliminació definitiva de la taxa de reposició en els serveis públics essencials.

4.3. Garantir el requisit del coneixement de la llengua catalana per a tots els empleats públics de l'Administració General de l'Estat que presten serveis a Catalunya (Justícia, Policia, Seguretat Social, Hisenda, etcètera).

4.4. Promoure la creació de fons de modernització i innovació pública directament transferits als ajuntaments catalans per digitalitzar els petits municipis.

4.5. Interins: estabilitzar el personal públic en situació d'abús de temporalitat: Reconèixer la condició de personal fix a extingir —funcionari, laboral o estatutari— als empleats públics temporals que es trobin objectivament en situació d'abús de temporalitat, amb identificació d'ofici per part de les administracions i estabilització en un termini de tres mesos. La mesura s'estendria, en determinades condicions, a persones cessades que hagin impugnat el cessament, i requeriria adaptar l'EBEP per regular les noves categories, d'acord amb la Directiva 1999/70/CE i la jurisprudència del TJUE.

4.6. Quota de catalanoparlants a l'administració de justícia per garantir el coneixement del català afavorint l'arrelament i l'estabilitat: Reservar una quota de places de l'Administració de Justícia amb perfil lingüístic acreditat fins que la taxa d'interinitat dels llocs singularitzats per raó de llengua sigui inferior al 8%. El requisit lingüístic haurà de ser necessari i proporcional a les funcions del lloc, d'acord també amb l'article 102.4 de l'Estatut, sense increment de plantilla ni despesa en tractar-se de places estructurals ja existents.

4.7. Dret d'opció lingüística davant l'Administració de l'Estat: Exigir competència suficient en català en els llocs d'atenció i informació al públic, adaptar el nivell al cos i al lloc de treball, atribuir a la Generalitat la certificació i homologació dels nivells, i establir que el personal s'adapti a la llengua oficial escollida per la ciutadania. Crear complements retributius vinculats al coneixement acreditat de llengües cooficials i un règim disciplinari gradual davant la vulneració del dret d'opció lingüística.

4.8. Modernitzar la carrera professional, la mobilitat i la provisió de llocs: definir amb precisió les funcions dels cossos i escales; permetre la prolongació voluntària del servei actiu fins als 72 anys; reforçar la mobilitat com un dret del funcionari i substituir restriccions genèriques per incentius retributius, carrera professional, valoració de mèrits o teletreball en llocs deficitaris.
Garantir concursos amb mèrits objectivament vinculats al lloc, convocatòries anuals de vacants, fase de resultes i terminis màxims de resolució; restringir la remoció dels llocs obtinguts per concurs i introduir més criteris objectius en la lliure designació. Impulsar una promoció interna amb proves eminentment pràctiques i reforçar la qualitat de la formació contínua.

4.9. Obrir la negociació col·lectiva en l'ocupació pública actualment reservada als grans sindicats espanyols. Reformar l'EBEP perquè puguin participar en les meses generals de negociació els sindicats que obtinguin almenys el 10% de representació en el conjunt dels empleats públics, superant l'exigència d'assolir aquest percentatge separadament entre personal funcionari i laboral.

4.10. Racionalitzar i actualitzar els cossos funcionarials de l'Administració General de l'Estat. Reorganitzar els cossos funcionarials d'acord amb les funcions efectivament realitzades; facilitar la promoció interna; i integrar determinats cossos tècnics d'Hisenda, Auditoria i Comptabilitat i Gestió Cadastral en un cos superior A1.

Objectiu 5: Participació ciutadana, ètica pública i qualitat democràtica.

5.1. Agilitzar i simplificar els requisits de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) al Congrés dels Diputats, facilitant l'ús de signatures digitals en la recollida de suports.

5.2. Regular la creació de panells ciutadans deliberatius previs a les grans reformes legislatives d'impacte econòmic i social.

5.3. Reformar el règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs de l'Estat per eliminar la porta giratòria cap a grans corporacions en sectors regulats (energia, telecomunicacions, banca...).

5.4. Potenciar la publicació de dades obertes en formats reutilitzables (Open Data) per part de l'Estat per afavorir el periodisme d'investigació, la recerca i la transparència democràtica.

5.5. Centre d'Investigacions Sociològiques: garantir-ne la independència, el rigor i la transparència dels sondejos públics. Reformar els organismes públics d'estudis d'opinió per blindar-ne l'autonomia respecte del Govern i reforçar-ne el rigor metodològic fent que deixin de ser simples agents de propaganda. Crear un consell rector independent amb experts acadèmics i representació plural dels grups parlamentaris, aprovar anualment un pla públic d'enquestes i establir un registre públic de totes les enquestes encarregades pel Govern.

La igualtat entre catalans i catalanes al centre.

Junts per Catalunya vol una Catalunya on cap dona vegi limitades les seves oportunitats, la seva autonomia econòmica, la seva carrera o el seu projecte de vida pel fet de ser dona. Entenem el feminisme com una eina per acabar amb les desigualtats que encara persisteixen, perquè dones i homes puguin exercir els mateixos drets en les mateixes condicions.

Defensem un feminisme que obri oportunitats i doni a les dones autonomia i capacitat de lideratge. Les lleis ja reconeixen la igualtat; ara cal que les dones hi siguin de ple a l'economia, la política, la ciència, la cultura i els llocs on es prenen les decisions. Volem un país que reconegui el talent femení i on tenir fills, cuidar la família o atendre una persona dependent no passi factura a la feina, al sou ni a la pensió.

Les dones també han de poder viure sense violències masclistes. Calen més prevenció, més protecció i una atenció i una reparació completes per a les víctimes, i cal adaptar les lleis a les violències de l'entorn digital: imatges íntimes difoses sense consentiment o manipulades amb intel·ligència artificial, assetjament a les xarxes i noves formes de control i intimidació. Les adolescents i les nenes en són les més exposades. La resposta ha de ser eficaç sense retallar els drets fonamentals.

Catalunya té competències pròpies en polítiques de gènere i un marc legal pioner, que va començar amb la Llei 5/2008 de violències masclistes. Al Congrés defensarem aquestes competències davant qualsevol intent de recentralització i reclamarem els recursos i els instruments per desplegar un model català d'igualtat adaptat a la realitat del país.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competència exclusiva de la Generalitat en matèria de polítiques de gènere. L'article 153 de l'Estatut reconeix al Parlament i al Govern la capacitat de definir, regular i executar les polítiques d'igualtat de gènere, i l'Estat espanyol no hi ha d'interferir.

2. Competències pròpies en la prevenció i l'abordatge de les violències masclistes. Inclou el model català de prevenció, atenció, recuperació i reparació que va establir la Llei 5/2008, de 24 d'abril.

3. Competències en polítiques d'igualtat, no-discriminació i drets de les persones LGTBI+. Catalunya ha de poder fer polítiques pròpies per protegir els drets de les persones LGTBI+ i sancionar les discriminacions.

4. Competències en educació, salut i serveis socials vinculades a les polítiques d'igualtat.

5. Competències en l'organització i el desplegament de les polítiques públiques d'igualtat.

Competències a reclamar.

1. Major capacitat normativa i executiva en matèria de protecció davant les violències digitals. Regular i supervisar les noves violències digitals: les fetes amb intel·ligència artificial, la manipulació d'imatges i l'assetjament a les plataformes.

2. Ampliació de la capacitat de Catalunya per desenvolupar polítiques laborals d'igualtat. Més funcions d'inspecció i control sobre la igualtat salarial, els plans d'igualtat i la no-discriminació laboral, sense tocar la legislació laboral, que és estatal.

3. Major capacitat de gestió dels recursos estatals destinats a les polítiques d'igualtat i contra les violències masclistes. Transferències estables i sense condicions indegudes, perquè Catalunya pugui fer les seves polítiques sense duplicitats.

4. Reconeixement i ampliació de les funcions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya en l'entorn digital. El CAC ha de poder supervisar i actuar davant els continguts digitals que vulnerin els drets de les dones i dels menors.

5. Major participació de Catalunya en els organismes europeus i internacionals d'igualtat.

3. Objectius

1. Garantir la igualtat efectiva i l'autonomia econòmica de les dones. Reduir la bretxa salarial i de pensions, combatre la precarietat laboral femenina i obrir a les dones els llocs de responsabilitat i de decisió.

2. Reforçar la prevenció, la protecció i la resposta institucional davant totes les formes de violència masclista. Protegir millor les víctimes, evitar que hagin de reviure la violència als tribunals i adaptar la resposta a les violències digitals.

3. Impulsar un nou model de corresponsabilitat i reconeixement social i econòmic de les cures. Que les cures es comparteixin i que tenir fills o atendre una persona dependent no comporti pèrdues econòmiques, professionals o de protecció social.

4. Garantir els drets de les dones davant els reptes de la transformació digital i les noves desigualtats. Protegir les dones de la violència digital i dels usos discriminatoris de la IA, i aconseguir més dones en els sectors tecnològics i científics.

5. Defensar el model català d'igualtat i reforçar la capacitat de decisió de Catalunya.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Garantir la igualtat efectiva i l'autonomia econòmica de les dones.

1.1. Impulsar una reforma legislativa per reforçar la igualtat salarial i la transparència retributiva. Mateix sou per a treballs d'igual valor, amb auditories retributives i control de les discriminacions d'acord amb la normativa europea, i amb capacitat de les administracions catalanes per vigilar-ne el compliment.

1.2. Combatre la bretxa de gènere en les pensions i la protecció social. La maternitat i les cures no poden rebaixar la pensió. Els períodes en què una persona deixa temporalment la feina o en redueix la jornada per tenir cura dels fills o d'altres familiars s'han de reconèixer millor en el càlcul de la cotització, perquè no generin desigualtats permanents.

1.3. Afavorir l'emprenedoria femenina i l'accés de les dones als espais de decisió econòmica.
Incentius fiscals i finançament per a les emprenedores, sobretot en sectors tecnològics, industrials i d'alt valor afegit, i més dones als òrgans de direcció de les empreses.

1.4. Eliminar les penalitzacions laborals i econòmiques associades a la maternitat.

1.5. Incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques econòmiques i pressupostàries estatals.

Objectiu 2: Reforçar la prevenció, la protecció i la resposta institucional davant les violències masclistes.

2.1. Millorar la legislació processal per evitar la revictimització de les dones que pateixen violències masclistes.
La declaració de la víctima s'ha de poder fer com a prova preconstituïda quan la llei ho permeti, perquè no l'hagi de repetir una vegada i una altra, i amb atenció judicial especialitzada.

2.2. Reforçar la formació especialitzada dels operadors jurídics i dels professionals que intervenen en l'atenció a les víctimes.

2.3. Garantir una protecció integral de les víctimes i dels seus fills i filles.

2.4. Millorar els mecanismes de protecció i reparació de les víctimes. Simplificar els tràmits perquè les víctimes cobrin de manera efectiva les prestacions i indemnitzacions que ja tenen reconegudes.

Objectiu 3: Impulsar un nou model de corresponsabilitat i reconeixement social i econòmic de les cures.

3.1. Impulsar una reforma de la legislació laboral per garantir una conciliació efectiva i corresponsable.
Dret a adaptar la jornada i a tenir flexibilitat horària per atendre la família, sense que exercir-lo perjudiqui la carrera professional.

3.2. Millorar els permisos i les prestacions vinculats a les responsabilitats familiars i de cura. Permisos individuals, retribuïts i corresponsables per cuidar fills i persones dependents. En les famílies monoparentals, el permís per naixement i les prestacions de cura s'han d'ajustar perquè l'infant no tingui menys temps de cura pel fet de tenir un sol progenitor.

3.3. Reconèixer les cures en el sistema de protecció social.

3.4. Impulsar incentius per a les empreses que fomentin la corresponsabilitat.
Incentius fiscals per a les empreses, especialment les pimes, que apliquin polítiques reals de conciliació i corresponsabilitat sense penalitzar la contractació o la promoció de dones.

3.5. Dignificar les condicions laborals de les persones treballadores de la llar i de les cures.
Són feines fetes majoritàriament per dones. Cal millorar-ne la protecció laboral i social, la prevenció de riscos i la protecció davant els abusos.

Objectiu 4: Garantir els drets de les dones davant els reptes de la transformació digital i les noves desigualtats.

4.1. Reforçar la legislació penal i processal davant les noves formes de violència masclista digital.
Tancar els buits legals davant la creació i difusió sense consentiment d'imatges íntimes manipulades amb intel·ligència artificial i la suplantació d'identitat per assetjar sexualment, amb sancions proporcionades.

4.2. Establir mecanismes àgils de retirada dels continguts digitals que vulnerin els drets de les dones i dels menors.
Les víctimes han de poder exigir la retirada ràpida de continguts íntims difosos sense consentiment o manipulats, i les plataformes han de tenir obligacions més clares, d'acord amb la normativa europea.

4.3. Combatre la violència sexual digital contra nenes i adolescents. Prevenir i perseguir la captació a internet, la difusió no consentida d'imatges íntimes i els continguts sexuals manipulats amb intel·ligència artificial, amb perspectiva de gènere i amb una atenció especialitzada a les víctimes.

4.4. Garantir que els sistemes d'intel·ligència artificial no reprodueixin discriminacions de gènere.
Auditar els sistemes d'IA que s'utilitzen en la selecció de personal, l'accés a serveis o les decisions que afecten drets, per corregir-ne els biaixos per raó de sexe.

4.5. Combatre l'assetjament digital i les campanyes de violència masclista contra les dones amb projecció pública. Les dones que fan política, periodisme, cultura o activisme pateixen campanyes coordinades d'assetjament i amenaces. Necessiten vies específiques de denúncia, protecció i assistència per poder continuar participant en la vida pública.

Objectiu 5: Defensar el model català d'igualtat i reforçar la capacitat de decisió de Catalunya.

5.1. Garantir el respecte a les competències exclusives de Catalunya en matèria de polítiques de gènere.
La normativa estatal ha de respectar l'article 153 de l'Estatut i no pot duplicar ni interferir en les polítiques catalanes d'igualtat.

5.2. Reclamar la transferència efectiva dels recursos econòmics estatals destinats a les polítiques d'igualtat i contra les violències masclistes amb criteris de suficiència i estabilitat, amb plena autonomia de gestió per a la Generalitat i sense imposar models que ignorin el sistema català d'atenció i protecció.

5.3. Reforçar les competències del Consell de l'Audiovisual de Catalunya en la protecció dels drets de les dones en l'entorn digital.

5.4. Garantir la participació de Catalunya en els organismes europeus i internacionals d'igualtat.

5.5. Exigir el respecte a les competències de Catalunya en polítiques de gènere.

Els drets LGTBI+ al centre.

La lluita pels drets LGTBI+ són una prioritat per a Junts. Volem una Catalunya lliure, democràtica i justa, on l'LGTBI-fòbia sigui cosa del passat i on els drets de les lesbianes, els gais, les persones bisexuals, trans* i intersexuals, i de tota la diversitat sexual i de gènere, no depenguin de res més que de la pròpia persona.

Catalunya ha estat pionera en la defensa dels drets de les persones LGTBI+ gràcies a l'aprovació de diverses lleis que han contribuït a avançar cap a una societat més justa, igualitària i respectuosa amb la diversitat sexual i de gènere. La Llei 11/2014 va representar un gran avenç en establir mesures específiques contra la discriminació i l'LGTBI-fòbia. Posteriorment, la Llei 19/2020 va reforçar la igualtat de tracte i la no-discriminació. Més recentment, la Llei 13/2025 ha actualitzat aquest marc legal, ampliant la protecció dels drets LGTBI+ i reforçant la prevenció de les violències i la reparació de les persones afectades. Aquestes normes reflecteixen el compromís de Catalunya amb els drets humans, la diversitat i la llibertat de viure la pròpia identitat sense discriminació.

Proposem un model de societat que garanteixi la plena igualtat i protecció en totes les etapes de la vida, des d'una escola segura per al desenvolupament de la identitat de gènere i la sexualitat de cada infant i jove, passant per l'accés al mercat de treball i l'atenció dels serveis públics, fins a una vellesa digna i visible. No hi pot haver igualtat real entre persones cisheterosexuals i persones LGTBI+ mentre hi hagi barreres socioeconòmiques, geogràfiques i de salut que limitin l'exercici dels drets.

Durant aquesta legislatura hem cosignat la proposició de llei de l'associació No és Teràpia per castigar les teràpies de conversió, i hem donat suport a la llei que les tipifica com a delicte, aprovada pel Congrés el juny de 2026. La dissolució de les Corts ha deixat totes dues lleis sense aprovar; la nostra prioritat és culminar-les durant la propera legislatura.

Davant l'avenç dels discursos d'odi, Junts serà al Congrés un mur contra qualsevol retrocés i la veu que defensa que l'LGTBI-fòbia es combat millor des de Catalunya, en català, amb mentalitat d'estat, amb els recursos que el país genera i de la mà de les entitats, que han de ser les portaveus de les polítiques públiques que cal aplicar.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Igualtat i polítiques de gènere i no-discriminació per orientació sexual i identitat de gènere: la Llei 13/2025, que substitueix la Llei 11/2014, i el seu règim sancionador, incloses les sancions a les teràpies de conversió.

2. Salut : el model propi del CatSalut, inclòs el Servei Trànsit d'atenció a la salut de les persones trans* i els criteris d'accés a la PrEP i la PEP.

3. Serveis socials i promoció de les famílies i dret civil propi : la Xarxa SAI, l'atenció a la gent gran LGTBI+ i el reconeixement de la diversitat familiar.

4. Educació: currículum propi, coeducació, educació afectivosexual i protocols contra l'assetjament LGTBI-fòbic.

Competències a reclamar.

1. Territorialització dels fons estatals per a polítiques d'igualtat LGTBI+ i de no-discriminació, transferits a la Generalitat perquè exerceixi la seva competència exclusiva.

2. Transferència íntegra del 0,7% de l'IRPF per a fins socials, complint les sentències que l'Estat incompleix, perquè en puguin rebre fons les entitats LGTBI+ catalanes.

3. Finançament sanitari suficient i estable per ampliar el Servei Trànsit i l'accés a la PrEP i la PEP, i transferència dels fons estatals de prevenció del VIH i les ITS.

4. Participació de la Generalitat amb veu pròpia als òrgans estatals (Consell Interterritorial de Salut, òrgans contra els delictes d'odi), perquè la coordinació no esdevingui recentralització.

5. Recuperació dels fons d'acollida que l'Estat deu a la Generalitat per sentència i recursos suficients per a l'acollida de persones refugiades (sexili).

3. Objectius

1. Defensar els drets adquirits i evitar retrocessos en el matrimoni, el Codi Penal i la legislació estatal d'igualtat de tracte.

2. Culminar la feina d'aquesta legislatura i aprovar les lleis de penalització de les teràpies de conversió i de reparació de les persones LGTBI+ víctimes de la dictadura, que han caducat amb la dissolució de les Corts.

3. Blindar les competències de la Generalitat en igualtat i salut davant les invasions competencials i l'ús expansiu de la coordinació estatal.

4. Garantir transferències econòmiques suficients i finalistes per a l'aplicació efectiva de les competències catalanes en igualtat, salut i serveis socials.

5. Fer de Catalunya un país refugi per a les persones LGTBI+ perseguides, amb recursos i veu pròpia davant l'Estat i la Unió Europea.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Defensar els drets adquirits.

1.1. Votar en contra de qualsevol iniciativa que qüestioni el matrimoni entre persones del mateix sexe o en limiti els efectes en matèria de filiació i adopció.

1.2. Mantenir al Codi Penal l'agreujant per motius LGTBI-fòbics i el delicte de discurs d'odi, i oposar-nos a qualsevol reforma que en rebaixi la protecció.

1.3. Oposar-nos a qualsevol derogació o retallada de la Llei 4/2023 (trans i LGTBI) i de la Llei 15/2022 d'igualtat de tracte i no-discriminació, sempre amb respecte a les competències de Catalunya.

1.4. Reformar el Codi Penal per combatre la violència digital contra el col·lectiu LGTBI+.

1.5. Defensar la Llei catalana 13/2025 davant qualsevol intent de recurs o de retallada des de les institucions de l'Estat.

Objectiu 2: Aprovar les lleis de penalització de les teràpies de conversió i de reparació de les persones LGTBI+ víctimes de la dictadura.

2.1. Recuperar i aprovar la llei orgànica que tipifica com a delicte les teràpies de conversió, aprovada pel Congrés el 25 de juny de 2026 i caducada al Senat amb la dissolució de les Corts. Hi incorporarem les millores de la proposició de llei de No és Teràpia que vam cosignar: penes més altes i ajuts a les víctimes.

2.2. Tornar a registrar i aprovar la Llei de Memòria i Justícia per a la reparació de les persones trans i LGTBI víctimes de la dictadura, que vam cosignar el novembre de 2024.

2.3. Garantir que a Catalunya la Generalitat gestioni les reparacions i les mesures de memòria LGTBI+, amb els recursos corresponents.

2.4. Coordinar la penalització de les teràpies de conversió amb el règim sancionador català de la Llei 13/2025, sense buits ni duplicitats.

2.5. Impulsar sancions europees efectives contra els estats membres que vulnerin els drets LGTBI+, tal com vam reclamar al Congrés arran de la prohibició del Pride d'Hongria.

Objectiu 3: Blindar les competències de la Generalitat en igualtat i salut.

3.1. Exigir que la normativa estatal d'igualtat LGTBI+ i el seu desplegament reglamentari respectin la competència exclusiva de la Generalitat, i actuïn com a terra mínim, mai com a sostre, de la normativa catalana.

3.2. Oposar-nos a l'ús de la coordinació sanitària estatal, com els protocols estatals d'atenció a les persones trans i intersexuals, per condicionar el model català del Servei Trànsit.

3.3. Garantir que Catalunya decideixi els criteris d'accés a la PrEP i la PEP dins del seu sistema de salut.

3.4. Defensar davant la normativa bàsica estatal la capacitat de Catalunya de fixar el seu currículum, amb referents LGTBI+ i educació afectivosexual a totes les etapes, i oposar-nos a qualsevol mesura que permeti excloure'n l'alumnat.

3.5. Aconseguir que la normativa estatal sobre mesures LGTBI+ a les empreses reconegui els protocols catalans i el control de la Inspecció de Treball de Catalunya, sense duplicar burocràcia.

Objectiu 4: Garantir transferències econòmiques per a l'aplicació efectiva de les competències catalanes.

4.1. Territorialitzar els fons estatals per a polítiques d'igualtat LGTBI+, incloses les subvencions a entitats, i transferir-los a la Generalitat, sense programes estatals en àmbits de competències catalanes.

4.2. Reclamar fons finalistes per desplegar la Llei 13/2025: la Xarxa SAI com a punt neuràlgic dels serveis LGTBI+, l'atenció a les víctimes i la redistribució territorial dels serveis.

4.3. Reclamar finançament sanitari per ampliar el Servei Trànsit al territori i l'accés a la PrEP i la PEP, i transferència dels fons estatals de prevenció del VIH i les ITS.

4.4. Transferir íntegrament a la Generalitat el 0,7 % de l'IRPF per a fins socials, complint les sentències que l'Estat incompleix.

Objectiu 5: Fer de Catalunya un país refugi per a les persones LGTBI+ perseguides.

5.1. Impulsar un canvi d'orientació en les polítiques d'asil i exigir el reglament de desplegament de la Llei 12/2009, amb atenció específica a les persones perseguides per orientació sexual o expressió de gènere.

5.2. Recuperar els fons d'acollida que l'Estat espanyol deu a la Generalitat per sentència, perquè Catalunya exerceixi la seva competència exclusiva en acollida.

5.3. Reclamar la interlocució directa entre el Govern de Catalunya i la Comissió Europea en matèria d'acollida de refugiats.

5.4. Facilitar l'adequació del nom i el sexe als documents de les persones estrangeres residents (NIE, targeta sanitària), de manera coherent amb la comunicació de la identitat de gènere de la Llei 13/2025.

5.5. Exigir que l'Estat espanyol valori el respecte als drets humans, inclosos els drets LGTBI+, a l'hora de prioritzar acords i convenis internacionals.

Els drets de les persones amb discapacitat al centre.

Proposem una Catalunya on les persones amb discapacitat decideixin sobre la seva vida i participin en tots els àmbits en igualtat de condicions. El que exclou són les barreres de l'entorn, dels serveis i de les actituds. La nostra acció parteix de la Declaració Universal dels Drets Humans i de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

Massa sovint els suports depenen de criteris rígids, assistencialistes o segregadors. Volem que depenguin de la voluntat i del projecte de vida de cada persona, i això vol dir assistència personal, suports comunitaris, habitatge accessible, escola inclusiva, feina digna i accés als serveis sanitaris, socials, culturals i de transport.

L'Estat ha de complir. Li toca pagar la seva part, desplegar la normativa pendent, garantir l'accessibilitat dels serveis i les infraestructures que són seus i cooperar lleialment amb la Generalitat i els ajuntaments. Els drets no poden dependre del codi postal ni del pressupost de cada municipi.

Una democràcia plena permet a tothom votar, presentar-se a unes eleccions, entendre la informació política i exercir càrrecs públics. Cal eliminar les barreres físiques, sensorials, cognitives i digitals, garantir el vot secret en totes les modalitats, donar suport a les persones amb discapacitat que ocupen càrrecs electes i combatre el capacitisme.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Preservar la competència de la Generalitat per ordenar i gestionar els serveis socials i el sistema d'atenció a la dependència a Catalunya, així com la promoció de l'autonomia personal, davant de lleis bàsiques estatals que en limitin el model propi.

2. Mantenir la gestió catalana dels procediments de valoració i reconeixement del grau de discapacitat i de dependència, i dels serveis d'orientació i suport vinculats.

3. Protegir la capacitat normativa i executiva de Catalunya en accessibilitat universal a l'edificació, l'espai públic, el transport de competència catalana i la comunicació, perquè la normativa estatal no rebaixi el nivell de protecció català.

4. Defensar les competències de la Generalitat per garantir una educació inclusiva, una atenció sanitària accessible i polítiques d'habitatge adaptat d'acord amb el model propi.

5. Preservar la gestió catalana de les polítiques actives d'ocupació i del suport a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, inclosos els centres especials de treball.

Competències a reclamar.

1. Millorar el finançament estatal de la dependència i de les polítiques de discapacitat, amb transferències suficients, finalistes, estables i transparents.

2. Impulsar reformes de la normativa estatal per garantir vida independent, assistència personal, pressupostos personals i compatibilitat entre treball i prestacions.

3. Reforçar les garanties d'accessibilitat universal en el transport ferroviari, els serveis digitals, els processos electorals i l'atenció de l'Administració General de l'Estat.

4. Actualitzar les polítiques estatals d'ocupació, formació, protecció social i fiscalitat per reduir la bretxa laboral i els sobrecostos de la discapacitat.

5. Establir mecanismes estatals de participació, representació, dades i avaluació del compliment de la Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat, amb la implicació directa de les persones amb discapacitat i les seves organitzacions.

3. Objectius

1. Assegurar el finançament i el desplegament normatiu de les polítiques de discapacitat i dependència.

2. Garantir l'autonomia personal, la vida independent i la inclusió comunitària al llarg de totes les etapes de la vida.

3. Fer efectius l'accessibilitat universal i el dret a la participació política i pública, incloent-hi el vot secret i l'exercici de càrrecs electes.

4. Promoure l'ocupació digna, la formació inclusiva i la protecció econòmica davant els sobrecostos associats a la discapacitat.

5. Garantir l'accés equitatiu a l'educació, la salut, l'habitatge i els serveis essencials.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Assegurar el finançament, el desplegament normatiu de les polítiques de discapacitat i dependència.

1.1. Exigir que els pressupostos generals de l'Estat espanyol consignin i transfereixin els recursos necessaris per complir les obligacions estatals en dependència i discapacitat, inclòs el finançament del 50 % de la despesa pública en dependència que correspon a l'Estat, amb liquidació transparent i calendari de pagament.

1.2. Desplegar dins del 2027 els reglaments pendents de la legislació estatal de discapacitat, incloent-hi els nous barems de valoració, el marc d'ajuts a la contractació i l'acreditació de l'assistència personal, amb aplicació efectiva com a màxim a començament del 2028.

1.3. Els municipis petits, sobretot els rurals i els que tenen menys capacitat fiscal, necessiten suport tècnic i financer pluriennal de l'Estat per complir les obligacions d'accessibilitat.

1.4. Preservar el Fons Social Europeu Plus (FSE+) per finançar l'accessibilitat, la inclusió laboral i els suports comunitaris, gestionat amb criteri de subsidiarietat i amb participació de les institucions catalanes.

Objectiu 2: Garantir l'autonomia personal, la vida independent i la inclusió comunitària al llarg de totes les etapes de la vida.

2.1. Completar la reforma de la prestació CUME de la llei 4/2026 incorporant les esmenes encara pendents per Junts.

2.2. Garantir un finançament estable de l'assistència personal i dels suports per a la vida independent, i actualitzar-ne els imports, sobretot en els graus 2 i 3, perquè cobreixin el cost real dels professionals i no s'interrompin entre exercicis pressupostaris.

2.3. Revisar el copagament dels serveis de suport perquè sigui progressiu i basat en la capacitat econòmica real; establir l'exempció per a les persones amb ingressos que no superin 2,5 vegades l'IPREM i evitar que el cost del suport impedeixi viure de manera independent.

2.4. Un pla estatal de simplificació per al reconeixement de la discapacitat i la dependència, amb finestreta única, interoperabilitat i més personal tècnic, perquè es compleixi com a mínim el termini legal de sis mesos.

2.5. Promoure reformes que facin compatible, en condicions justes i sense penalitzacions desproporcionades, la percepció de pensions i prestacions amb l'activitat laboral; incorporar l'anàlisi dels sobrecostos de la discapacitat a les mesures fiscals i de suport econòmic a les persones i famílies.

Objectiu 3: Fer efectius l'accessibilitat universal i el dret a la participació política i pública.

3.1. Aprovar la reforma de la LOREG perquè les persones cegues o amb discapacitat visual severa puguin votar de manera autònoma i secreta a les eleccions municipals, per correu i des de l'estranger, i garantir l'accessibilitat de totes les modalitats de votació presents i futures.

3.2. Establir un pla estatal, amb calendari, pressupost i indicadors públics, per garantir l'accessibilitat universal de les estacions, els trens i els serveis ferroviaris de titularitat estatal, incloent-hi protocols de resposta ràpida davant avaries d'ascensors, plataformes o altres elements accessibles.

3.3. Fer complir les obligacions d'accessibilitat digital en webs, aplicacions, tràmits i documents de l'Administració General de l'Estat; incorporar lectura fàcil, llenguatge planer, subtitulació, llengua de signes, audiodescripció i formats alternatius segons les necessitats.

3.4. Reconèixer el suport personal, l'assessorament en accessibilitat, els suports a la comunicació i les tecnologies d'assistència com a condicions estructurals per exercir càrrecs electes, amb finançament públic estable i neutralitat econòmica per a les persones candidates.

Objectiu 4: Promoure l'ocupació digna, la formació inclusiva i la protecció econòmica davant els sobrecostos associats a la discapacitat.

4.1. Fer complir la quota de reserva de llocs de treball per a persones amb discapacitat a les empreses ordinàries, amb més inspecció i dades transparents.

4.2. Els incentius estatals a la contractació han d'afavorir la feina estable i de qualitat, la promoció i la igualtat salarial, i incloure adaptacions i treball amb suport a l'empresa ordinària.

4.3. Desplegar un pla de transició dels centres especials de treball cap a més oportunitats en el mercat ordinari, preservant els suports necessaris i promovent itineraris voluntaris, personalitzats i avaluables, amb participació de les organitzacions especialitzades.

4.4. Desenvolupar el reglament de la disposició addicional vint-i-quatrena de la legislació estatal de discapacitat perquè les organitzacions especialitzades puguin cooperar en el disseny de processos de selecció, promoció, adaptació i estabilitat laboral de les persones amb discapacitat.

4.5. Impulsar un estudi estatal periòdic sobre els sobrecostos de la discapacitat i reformar, a partir de les seves conclusions, les mesures fiscals i les prestacions econòmiques; garantir també l'accés a formació professional, digital i al llarg de la vida en formats accessibles.

Objectiu 5: Garantir l'accés equitatiu a l'educació, la salut, l'habitatge i els serveis essencials.

5.1. Establir garanties d'accés a una atenció sanitària accessible i de qualitat en els serveis de competència estatal, incloent-hi informació comprensible, comunicació augmentativa i alternativa, ajustos raonables, accessibilitat física i sensorial i formació dels professionals.

5.2. Promoure un marc de cooperació i finançament per facilitar l'accés a habitatges accessibles i adaptables, i impulsar els canvis normatius estatals necessaris perquè les comunitats de propietaris no puguin bloquejar injustificadament les obres d'accessibilitat i perquè hi hagi ajuts suficients.

5.3. Els sistemes d'intel·ligència artificial i de decisió automatitzada de les administracions han de respectar els drets de les persones amb discapacitat, amb avaluació d'impacte, supervisió humana, transparència i vies de reclamació.

5.4. Establir mecanismes permanents de participació de les persones amb discapacitat i les seves organitzacions en l'elaboració, aplicació i avaluació de les polítiques estatals; publicar dades desagregades sobre participació política i representació, i promoure objectius mesurables per incrementar-ne la presència en càrrecs i candidatures.

Els drets dels nostres animals al centre.

Catalunya ha estat pionera en la protecció dels animals perquè la seva societat els reconeix com a éssers que senten i pateixen, i sovint com a membres de la família. És un consens social ampli que demana coherència a les institucions. Junts defensa tolerància zero amb el maltractament, suport a les famílies que en tenen cura i equilibri entre el benestar animal, el món rural i l'activitat econòmica.

Catalunya té competències pròpies i un marc legal avançat en protecció dels animals, però l'Estat espanyol legisla per sobre del marc català i, alhora, no fa la seva part allà on li correspon. La Llei estatal 7/2023 de protecció dels drets i el benestar dels animals va néixer amb mancances i amb efectes negatius sobre el marc català. El Codi Penal encara té buits, com la tipificació correcta de l'abús sexual d'animals o l'adequació de les penes. Els governs espanyols han frenat la rebaixa de l'IVA veterinari, i la tauromàquia continua declarada patrimoni cultural per llei estatal.

Volem que tenir cura d'un animal no sigui un luxe, que maltractar-lo tingui conseqüències reals i que cap norma estatal rebaixi el nivell de protecció que Catalunya ja s'ha donat. Això vol dir actuar en tota la cadena: les famílies i les entitats, els animals de producció, la fauna silvestre i la recerca científica.
Des del Congrés, Junts exigirà que l'Estat respecti el marc català i actuï en els àmbits que són seus: el Codi Penal, la fiscalitat, el dret laboral, el transport internacional, la recerca i les infraestructures estatals. Ho farem amb propostes concretes i aplicables, lluny de tota estridència.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Preservar la capacitat legislativa pròpia de Catalunya en protecció dels animals i el seu marc legal avançat, davant d'una legislació estatal que el condicioni o en rebaixi el nivell de protecció.

2. Defensar el dret civil català, que reconeix que els animals no són coses, i garantir-ne l'aplicació en les situacions de dret privat, com les crisis de parella, les successions o la compravenda.

3. Protegir les competències de la Generalitat en fauna silvestre, caça, medi natural i espais protegits, incloent-hi la gestió de les poblacions d'espècies.

4. Mantenir les competències de la Generalitat en el control i la inspecció del benestar animal en les explotacions ramaderes, i el paper dels Agents Rurals i dels Mossos d'Esquadra en la persecució del maltractament.

Competències a reclamar.

1. Aconseguir la modificació de la Llei 7/2023 perquè respecti les competències de Catalunya i en corregeixi els perjudicis sobre el marc català.

2. Obtenir capacitat de decisió sobre la fiscalitat vinculada a la tinença responsable d'animals, com l'IVA veterinari i les deduccions per despeses veterinàries.

3. Gestionar des de la Generalitat els fons estatals i europeus destinats al benestar animal i a la transició cap a sistemes de producció lliures de patiment animal.

3. Objectius

1. Aconseguir un Codi Penal que castigui el maltractament animal amb proporcionalitat i sense buits.

2. Fer que tenir cura d'un animal no sigui un luxe, amb mesures fiscals i laborals.

3. Fer respectar el marc català i millorar la normativa estatal de protecció animal.

4. Millorar el benestar dels animals de producció i avançar cap a un sistema alimentari més sostenible.

5. Garantir la protecció de la fauna silvestre i impulsar una recerca científica que avanci cap a mètodes alternatius a l'experimentació animal.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Un Codi Penal sense buits.

1.1. Reformar el Codi Penal per ampliar els tipus delictius sobre els animals i adaptar-los a la realitat, i suplir les mancances de la darrera reforma, com la tipificació correcta de l'abús sexual d'animals.

1.2. Revisar els rangs de penes dels tipus bàsics de maltractament animal.

1.3. Adaptar la normativa processal estatal perquè garanteixi la seguretat jurídica dels animals en les situacions de dret privat, d'acord amb el dret civil català.

Objectiu 2: Cuidar un animal no ha de ser un luxe.

2.1. Rebaixar l'IVA de les despeses veterinàries.

2.2. Introduir una deducció estatal a l'IRPF per les despeses veterinàries, per afavorir els tractaments clínics dels animals.

2.3. Reconèixer a l'Estatut dels treballadors el dret a un permís retribuït per malaltia greu, hospitalització o mort d'un animal de la família.

Objectiu 3: Respecte del marc català i millor normativa estatal.

3.1. Modificar la Llei 7/2023 de protecció dels drets i el benestar dels animals perquè respecti les competències de Catalunya, esmeni els perjudicis ocasionats al marc català i en corregeixi les mancances, com la protecció dels gossos de caça.

3.2. Derogar la declaració de la tauromàquia com a patrimoni cultural.

3.3. Modificar la normativa per afavorir la pirotècnia insonora i fer compatibles les festes populars amb la salut dels animals de companyia, la fauna silvestre i les persones amb determinades malalties.

3.4. Millorar l'etiquetatge de consum per distingir clarament els productes vegans dels vegetarians.

Objectiu 4: Animals de producció i alimentació sostenible.

4.1. Prohibir el transport marítim internacional d'animals vius destinats al consum o a la ramaderia, d'acord amb les recomanacions de l'informe del Tribunal de Comptes Europeu del 17 d'abril de 2023.

4.2. Reformar les normes reguladores del benestar dels animals en l'explotació, el transport i el sacrifici, i donar suport a la transició cap a sistemes lliures de gàbies.

4.3. Establir una excepció a les normes de vigilància epidemiològica per als santuaris que acullen animals que han sortit de la cadena de producció, perquè no s'hagin de sacrificar per malalties tractables.

4.4. Impulsar els plans de la UE per a un sistema alimentari més sostenible i crear fons, gestionats per la Generalitat, per a les empreses que vulguin fer la transició a sistemes de producció sense patiment animal o a productes d'origen vegetal.

Objectiu 5: Fauna silvestre i recerca científica.

5.1. Dotar els fons estatals previstos per corregir les línies elèctriques d'alta i mitja tensió, d'acord amb la normativa catalana de protecció de l'avifauna.

5.2. Desenvolupar la normativa sobre el rescat d'animals en les obres d'interès general de l'Estat espanyol i a la xarxa de carreteres estatals.

5.3. Impulsar l'autorització i l'ús de sistemes d'immunocontracepció com a mètode prioritari de control de la superpoblació d'espècies.

5.4. Reformar la Llei de la ciència perquè un percentatge de la inversió en recerca es destini a mètodes alternatius a l'experimentació amb animals, i fer obligatòria la formació en benestar animal del personal investigador.

Bloc II. El benestar dels catalans al centre.

El benestar de tots els catalans al centre.

Protegir les persones més vulnerables és una obligació dels poders públics i una condició per tenir un país cohesionat. Però també cal preguntar-se quin model de protecció volem, com fem servir els recursos i quins resultats n'obtenim.

En les darreres dècades hem guanyat drets socials i hem construït una xarxa de prestacions i serveis que ha resolt moltes situacions de necessitat. Aquest model, però, ha posat l'accent en l'assistència i en la gestió de prestacions, i massa poc en la prevenció i en l'autonomia de les persones. Cap d'aquests drets s'ha de retallar. Han de funcionar millor, amb un sistema que s'anticipi als riscos i actuï abans que la vulnerabilitat es cronifiqui.

Les prestacions econòmiques són imprescindibles, però soles no treuen ningú de la pobresa. Han d'anar acompanyades d'inclusió, formació i suport per trobar feina, i de corresponsabilitat: cada persona, segons les seves capacitats i circumstàncies, ha de poder participar en el seu propi procés de millora. Això vol dir deixar enrere inèrcies paternalistes, sense deixar de garantir suports permanents a qui els necessita per edat, discapacitat o dependència.

Massa sovint els serveis socials arriben quan la pobresa, l'exclusió o la dependència ja s'han instal·lat i la resposta és més difícil i més cara. La prevenció ha d'acompanyar tot el cicle de vida, començant per la infància i les famílies, i obliga a coordinar millor serveis socials, salut, educació, ocupació i habitatge. També és la manera de fer sostenible el sistema.

El benestar d'una família depèn del sou, del preu de l'habitatge i dels impostos que paga tant com dels serveis socials. Per això les polítiques fiscals, laborals i econòmiques també són polítiques socials. Les deduccions per a les famílies, els incentius a l'ocupació o el reconeixement econòmic de les cures ajuden a prevenir la pobresa. Cal evitar que impostos, prestacions i ajuts es contradiguin o desincentivin la feina, i reconèixer el paper de les famílies, les entitats socials i les empreses sense que l'administració se'n desentengui.

L'envelliment, l'augment de la dependència i els canvis en les famílies faran créixer les necessitats. Posar-hi més pressupost no n'hi haurà prou si no revisem com s'organitzen els serveis i quins resultats donen. Volem avaluar les polítiques amb objectius i indicadors, perseguir l'ús indegut de les prestacions i reduir la burocràcia perquè els professionals dediquin més temps a les persones i menys als tràmits.

Catalunya té competència exclusiva en serveis socials i un sistema que ha de poder evolucionar segons les necessitats del país, no segons les decisions de Madrid. Les lleis estatals no poden envair aquestes competències ni crear drets o prestacions nous que després hagin de pagar la Generalitat i els ajuntaments sense rebre'n el finançament. Els municipis que són els primers a detectar les necessitats i a atendre les persones, necessiten recursos estables per fer-ho bé.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Preservar la competència de la Generalitat sobre el sistema català de serveis socials davant de lleis bàsiques estatals que en limitin el model.

2. Mantenir la gestió catalana del sistema d'atenció a la dependència i de promoció de l'autonomia personal, incloent-hi la valoració i l'organització dels serveis i les prestacions.

3. Protegir la capacitat de Catalunya per definir i gestionar la renda garantida de ciutadania com a prestació pròpia de garantia d'ingressos, amb els itineraris d'inclusió associats.

4. Defensar el model català de protecció de la infància i l'adolescència i de suport a les famílies davant de qualsevol intent d'homogeneïtzació estatal.

5. Preservar les polítiques catalanes d'acollida i inclusió i el paper del tercer sector social i dels ens locals en els serveis de proximitat.

Competències a reclamar.

1. Consolidar la gestió de l'ingrés mínim vital a Catalunya, i ampliar-la si escau, amb accés a les dades i coordinació amb la renda garantida de ciutadania.

2. Traspàs de les competències en Seguretat Social.

3. Més capacitat de decisió de Catalunya sobre el finançament i el desplegament estatal de la dependència.

4. Millors instruments de finançament i de coordinació entre administracions, perquè les funcions assumides tinguin recursos i no es dupliquin.

3. Objectius

1. Preservar les competències de Catalunya i garantir el respecte a l'autogovern.

2. Garantir el desplegament i el finançament efectiu de la reforma de la dependència, les cures i l'autonomia personal.

3. Fer més preventives, accessibles i coherents les polítiques de garantia d'ingressos i d'inclusió social.

4. Reforçar la protecció de la infància, les famílies i les persones amb discapacitat mitjançant mesures econòmiques, fiscals i de drets.

5. Assegurar prou finançament i eficiència en les polítiques de benestar, amb corresponsabilitat entre administracions.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Competències i autogovern.

1.1. Revisar les iniciatives legislatives estatals en l'àmbit social per evitar invasions de les competències de Catalunya i preservar-ne la capacitat reguladora i organitzativa.

1.2. Establir mecanismes de participació efectiva de la Generalitat en la preparació de reformes estatals que afectin serveis socials, dependència i prestacions.

1.3. Impulsar el desplegament de les competències estatutàries de gestió en protecció social que siguin jurídicament viables i acordar-ne els recursos associats.

1.4. Promoure convenis i instruments d'interoperabilitat que evitin duplicitats, amb respecte a la normativa de protecció de dades i a la distribució competencial.

Objectiu 2: Dependència, autonomia personal i cures.

2.1. Garantir en els pressupostos estatals el compliment de l'article 32 de la Llei 39/2006, en la redacció de la Llei 4/2026: aportació estatal equivalent al 50 % de la despesa total certificada per cada comunitat autònoma en l'exercici precedent, sense incloure-hi l'aportació de les persones beneficiàries.

2.2. Desenvolupar sistemes transparents de certificació, liquidació, seguiment i revisió dels costos reals dels serveis, evitant traslladar als ens gestors noves obligacions sense cobertura econòmica.

2.3. Assegurar els instruments pressupostaris i reglamentaris necessaris per aplicar les novetats de la Llei 4/2026 en compatibilitat de suports, atenció domiciliària i vida independent, respectant les competències catalanes.

2.4. Reforçar la protecció de les persones cuidadores no professionals i desplegar els serveis de suport, formació i respir previstos en la reforma, amb finançament i coordinació adequats.

2.5. Impulsar mecanismes de cooperació i finançament per facilitar l'atenció integrada social i sanitària, sense imposar un model organitzatiu únic a Catalunya.

Objectiu 3: Garantia d'ingressos, prevenció i inclusió.

3.1. Simplificar la regulació i els tràmits de l'ingrés mínim vital i millorar l'accés a la informació i a l'acompanyament de les persones sol·licitants.

3.2. Revisar els mecanismes de coordinació entre l'IMV i la renda garantida de ciutadania per reduir duplicitats, buits de cobertura i tràmits repetits, respectant la competència catalana.

3.3. Perfeccionar els incentius a l'ocupació i la compatibilitat gradual entre prestacions i rendes del treball per evitar discontinuïtats brusques en els ingressos familiars.

3.4. Promoure l'avaluació de l'efecte preventiu de les prestacions estatals sobre la pobresa persistent i la inclusió, amb indicadors públics i anàlisi territorial.

3.5. Reforçar la interoperabilitat segura de dades i les comprovacions proporcionades per reduir càrregues burocràtiques, errors i usos indeguts, preservant els drets de les persones.

Objectiu 4: Famílies, infància i discapacitat.

4.1. Revisar els mínims i les deduccions estatals vinculats a fills, discapacitat i dependència i estudiar mecanismes reemborsables o prestacions equivalents perquè el suport arribi també a les rendes baixes, amb atenció especial a les famílies monoparentals, i amb imports adaptats al cost de la vida a Catalunya.

4.2. Impulsar mesures fiscals i de Seguretat Social de suport a les responsabilitats de cura i a la conciliació, amb atenció a les llars amb més càrregues familiars i modular les deduccions fiscals estatals d'habitatge segons els infants a càrrec.

4.3. Reforçar els instruments estatals de lluita contra la pobresa infantil i avaluar-ne la cobertura efectiva i la compatibilitat amb les prestacions autonòmiques.

4.4. Garantir el desplegament de les noves disposicions estatals sobre accessibilitat, autonomia i drets de les persones amb discapacitat, amb recursos i respecte competencial.

4.5. Millorar la coordinació legislativa i administrativa per a la protecció de la infància i les persones vulnerables davant situacions de violència, exclusió residencial o desemparament.

4.6. Equiparar les famílies monoparentals a les nombroses en els beneficis que depenen de l'Estat espanyol (IRPF, Seguretat Social, permisos, bonificacions i taxes estatals), reconeixent a tot l'Estat el títol de família monoparental que expedeix la Generalitat.

4.7. Exigir un fons estatal estable i finalista, transferit i gestionat per la Generalitat, per als programes d'emancipació dels joves extutelats i dels joves sense suport familiar, perquè la protecció pública no s'acabi quan compleixen 18 anys.

Objectiu 5: Finançament, món local i eficàcia pública.

5.1. Incorporar memòries econòmiques i garanties de finançament a les normes estatals que creïn noves obligacions en l'àmbit social per a les administracions competents.

5.2. Impulsar instruments estables i pluriennals de finançament estatal de les polítiques de protecció social, amb criteris de necessitat, demografia, dispersió i cost efectiu.

5.3. Revisar el marc estatal de finançament local en els aspectes que incideixen en la suficiència de recursos per als serveis de proximitat, respectant l'ordenació competencial catalana.

5.4. Promoure indicadors compartits d'avaluació dels resultats socials, simplificació administrativa i coordinació entre administracions, sense duplicar sistemes d'informació.

5.5. Garantir que les reformes estatals que exigeixin noves actuacions als serveis socials municipals vagin acompanyades de recursos, suport tècnic i terminis d'implantació viables.

Les competències en immigració al centre.

La immigració és una realitat estructural que Catalunya ha de governar. En vint-i-cinc anys el país ha canviat profundament: l'any 2000, 4 de cada 100 habitants havien nascut a l'estranger, i el 2025 ja són 25. Els que tenen nacionalitat estrangera han passat del 2,9% al 18,7%. Aquest canvi demogràfic té un impacte directe en tots els àmbits: l'habitatge, l'escola, la sanitat, la feina, el transport, la llengua i la cohesió social. Catalunya no pot continuar creixent amb uns serveis pensats per a la Catalunya d'ahir. La immigració s'ha de planificar i gestionar d'acord amb les necessitats i la capacitat del país.

Fins ara, Catalunya ha crescut sense control ni planificació, amb recursos insuficients i amb decisions preses fora. Els serveis estan més tensionats i integrar costa més. Madrid decideix i Catalunya en paga les conseqüències, sense tenir-ne el control, les eines ni els recursos. Una regularització massiva aprovada per decret ha rebut 257.602 sol·licituds a Catalunya, gairebé el 22% de tot l'Estat Espanyol, sense que Catalunya hi hagi pogut dir res i sense cap vincle amb el català. Donar papers no garanteix la integració.

El model de Junts es resumeix en tres verbs:

· Limitar i controlar els fluxos desordenats i la irregularitat acumulada fins on el país pugui integrar bé, prioritzant les vies legals i la contractació en origen. Per això volem que els Mossos d'Esquadra assumeixin el control d'accés a l'espai Schengen i el control fronterer als ports i aeroports de Catalunya, i que la Generalitat tramiti i executi els expedients sancionadors i d'expulsió en els casos previstos per la llei.

· Governar la immigració des de Catalunya, amb competències, personal, informació i recursos, i amb municipis que puguin ordenar el padró i els serveis, perquè l'empadronament acrediti la residència real, sense empadronaments ficticis ni pisos sobreocupats. Sense un padró fiable no es pot planificar l'escola, la sanitat ni els serveis socials.

· Integrar en català. El català és la llengua d'integració i d'ascensor social, i ha de funcionar com una infraestructura de cohesió nacional, amb l'exigència que això comporta. Formar part del país vol dir compartir uns drets, uns deures i unes normes comunes, i la integració també demana l'esforç de qui arriba. Els drets de les dones no es negocien.

Junts ha posat eines sobre la taula. Vam presentar la llei per tenir les competències d'immigració, perquè Catalunya pugui governar tota la cadena, des de l'entrada fins a la integració i els retorns. PP, Vox i Podemos la van tombar, i l'hem tornat a registrar. I vam aconseguir que el repartiment de menors migrants tingui en compte l'esforç d'acollida que el nostre país històricament ha fet i en conseqüència Catalunya va quedar exempta del darrer repartiment obligatori de menors migrants.

Volem més control, més eines i més capacitat per decidir dces de Catalunya.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Preservar la competència de la Generalitat en primera acollida i integració de les persones nouvingudes, i garantir que la legislació estatal no limiti el model català d'acollida.

2. Mantenir i reforçar la capacitat de la Generalitat en la gestió de les autoritzacions inicials de treball i en la vinculació de la immigració laboral a les necessitats de l'economia catalana.

3. Defensar les competències lingüístiques de Catalunya per fer del català la llengua comuna d'acollida, d'integració i d'arrelament.

4. Protegir les competències de la Generalitat i dels ajuntaments en serveis socials, educació, sanitat, habitatge i padró, que són els serveis que sostenen l'impacte del creixement demogràfic.

5. Preservar el paper dels Mossos d'Esquadra com a policia integral de Catalunya en la seguretat pública i la lluita contra la tracta.

Competències a reclamar.

Delegació a la Generalitat de Catalunya

1. Assumir la gestió dels permisos de residència temporal i de llarga durada, les renovacions i les estades per estudis, de manera coordinada amb les autoritzacions de treball.

2. Assumir la planificació de la contractació en origen, amb la previsió anual d'ocupacions i la llista d'ocupacions prioritàries.

3. Assumir la tramitació dels expedients sancionadors i d'expulsió i l'execució de les devolucions en els casos previstos per la llei, la gestió integral dels centres d'internament d'estrangers i l'expedició de documentació (NIE, TIE, DNI i passaport).

4. Assumir, a través dels Mossos d'Esquadra, la seguretat dels ports i aeroports de Catalunya, el control d'accés a l'espai Schengen i el control fronterer.

5. Rebre els recursos necessaris per a l'acollida i la integració, i participar de manera vinculant en les decisions estatals sobre regularitzacions, fluxos i repartiments que afectin Catalunya.

3. Objectius

1. Aconseguir que Catalunya governi la immigració, amb competències plenes sobre tota la cadena migratòria: entrades, permisos, treball, sancions i retorns.

2. Ordenar els fluxos migratoris i vincular la immigració a les necessitats reals del país, amb més política migratòria ordinària i menys regularitzacions extraordinàries.

3. Dotar els municipis i els serveis públics de les eines i els recursos per afrontar la pressió demogràfica.

4. Catalanitzar l'arrelament: el català, els drets i deures i les normes comunes, com a condició per formar part del país.

5. Garantir l'ordre, la seguretat i el compliment de la llei, i una protecció dels menors amb recursos i corresponsabilitat de l'Estat espanyol.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Competències plenes en immigració.

1.1. Aprovar la llei de delegació de competències en immigració a la Generalitat, que hem tornat a registrar al Congrés (publicada al BOCG l'11 de setembre de 2026), després que PP, Vox i Podemos la tombessin el 23 de setembre de 2025 per 173 vots a favor i 177 en contra.

1.2. Traspassar a la Generalitat la gestió dels permisos de residència i treball, les renovacions i les estades, amb tots els mitjans personals, materials i tecnològics necessaris.

1.3. Delegar a la Generalitat la tramitació dels expedients sancionadors i d'expulsió i l'execució de les devolucions, la gestió integral dels CIE i l'expedició del NIE, la TIE, el DNI i el passaport.

1.4. Garantir l'accés de la Generalitat als sistemes estatals i europeus d'informació en matèria d'estrangeria.

1.5. Assegurar el finançament suficient de les noves competències, perquè cap traspàs no arribi sense recursos.

Objectiu 2: Fluxos ordenats i immigració laboral planificada.

2.1. Prioritzar les vies legals i la contractació en origen, amb una planificació anual de les ocupacions que necessiten les empreses i els sectors: pagesia, indústria i pimes, cures, hostaleria i serveis.

2.2. Oposar-nos a les regularitzacions massives aprovades per decret, sense planificació laboral ni integració lingüística, i donar suport a l'expedient obert per la Comissió Europea arran de la denúncia de Junts.

2.3. Fer que els permisos i les renovacions funcionin, amb tràmits àgils i previsibles, i establir criteris d'arrelament exigents que incloguin el coneixement del català.

2.4. Exigir que qualsevol decisió estatal sobre fluxos o regularitzacions tingui en compte la capacitat real del mercat laboral, l'habitatge, l'escola i els serveis públics de Catalunya.

2.5. Agilitzar l'homologació de títols i qualificacions professionals, i el bescanvi de permisos de conduir, perquè les persones amb dret a treballar puguin ocupar els llocs que necessiten les empreses catalanes.

Objectiu 3: Municipis i serveis amb eines i recursos.

3.1. Reformar la normativa del padró perquè l'empadronament acrediti la residència efectiva i el domicili real, perseguir els empadronaments ficticis i la sobreocupació, i impedir que l'ocupació il·legal d'un habitatge permeti empadronar-se.

3.2. Garantir recursos estatals per gestionar la matrícula viva: aules d'acollida perquè cap alumne arribi a l'aula ordinària sense haver-hi passat quan ho necessiti, més professorat i un repartiment equilibrat entre centres.

Objectiu 4: Catalanitzar l'arrelament.

4.1. Exigir el coneixement del català en els processos d'arrelament i de renovació dels permisos, i que cap regularització no es faci d'esquena a la llengua del país.

4.2. Prohibir a l'espai públic les peces que cobreixen totalment o substancialment el rostre i impedeixen identificar la persona, com el niqab i el burca, tal com proposa la llei del vel integral que Junts va presentar el febrer de 2026. La prohibició no afecta el hijab.

4.3. Reforçar la lluita contra els matrimonis forçats i la mutilació genital femenina, i garantir la igualtat entre dones i homes com a norma comuna per a tothom.

4.4. Aplicar el principi de responsabilitat compartida: qui arriba ha de conèixer les normes, i qui ja viu aquí, sigui d'on sigui, les ha de complir.

Objectiu 5: Ordre, seguretat, retorns i protecció dels menors

5.1. Delegar als Mossos d'Esquadra la seguretat i el control d'accés a l'espai Schengen als ports i aeroports de Catalunya, i arribar fins a 26.800 agents el 2032.

5.2. Garantir que les resolucions de retorn es compleixin quan legalment correspongui, sense expedients eterns. Cal distingir sempre la situació d'un adult sense dret a quedar-se de la d'un sol·licitant d'asil, una víctima de tracta o un menor.

5.3. Reforçar la lluita contra la tracta d'éssers humans i aprovar una llei integral de protecció i assistència a les víctimes, amb identificació primerenca i atenció especialitzada, i amb el paper dels Mossos d'Esquadra com a policia integral.

5.4. Garantir que en qualsevol repartiment de menors migrants compti l'esforç d'acollida que Catalunya ja ha fet i la capacitat real de la seva xarxa, amb compensació econòmica per a les comunitats que tenen més places que la mitjana i que els joves extutelats que segueixen un itinerari de formació, feina i aprenentatge del català no perdin la documentació en complir 18 anys, perquè l'esforç d'integració no acabi en irregularitat.

5.5. Exigir que l'Estat assumeixi les conseqüències de les seves decisions en el control de fronteres i la gestió de les arribades, sense traslladar automàticament la pressió ni el cost a Catalunya.

La salut dels catalans al centre.

Un sistema de salut públic, universal i de qualitat és un dels pilars del país. Ha d'arribar a tothom, visqui on visqui i tingui els ingressos que tingui, i ha d'actuar també sobre les causes socials, econòmiques, ambientals i de gènere que fan que unes persones emmalalteixin més que d'altres.

Defensem el model sanitari català, amb una xarxa de proveïdors diversa i garantia pública. L'atenció primària ha de ser més forta i treballar de la mà dels hospitals, la salut mental i els serveis socials. Els professionals necessiten més capacitat de decisió, i la ciutadania, més vies de participació. I res d'això és sostenible sense un finançament estable, bones infraestructures i bones condicions laborals.

Catalunya ha de poder planificar i formar els professionals que necessita, retenir-los i facilitar que tornin els que han marxat. Per això és clau garantir l'accés dels joves als estudis de Medicina i de ciències de la salut, i la formació d'especialistes.

A les Corts Generals defensarem les competències de la Generalitat en salut, reclamarem els recursos i els traspassos pendents i no acceptarem cap decisió estatal que limiti la capacitat d'organitzar el sistema català. Volem una atenció propera i preventiva, també als pobles i a les zones de difícil cobertura.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Les competències en tot l'àmbit de la salut: la planificació, organització, funcionament, avaluació i inspecció dels centres, serveis i establiments sanitaris de Catalunya, d'acord amb el marc estatutari i la LOSC.

2. La direcció i gestió del Servei Català de la Salut i l'ordenació de la xarxa de provisió sanitària, inclosa la coordinació dels nivells assistencials.

3. Les polítiques de salut pública, vigilància, prevenció i promoció de la salut, amb capacitat d'actuar sobre els determinants socials i ambientals.

4. La planificació territorial dels serveis i dels recursos humans del sistema sanitari català, inclosa l'organització dels equips i l'atenció a les zones de difícil cobertura.

5. La garantia de l'atenció en català i la capacitat de la Generalitat per establir els requisits lingüístics i d'atenció propis del sistema de salut.

Competències a reclamar.

1. La gestió i planificació de la formació sanitària especialitzada, amb el traspàs dels recursos i la capacitat de determinar les places MIR segons les necessitats de Catalunya.

2. La capacitat de gestionar l'accés als estudis de Medicina a Catalunya mitjançant un districte universitari propi, amb places i criteris ajustats a les necessitats assistencials del país.

3. La regulació per part de la Generalitat de les professions sanitàries, les seves competències i el reconeixement de nous perfils professionals.

4. Un procediment àgil i amb recursos per a l'homologació de títols sanitaris i d'especialista, amb garanties de competència professional i d'atenció lingüística.

5. La titularitat dels immobles sanitaris estatals que la Generalitat gestiona, manté i finança des del traspàs de les competències sanitàries.

3. Objectius

1. Blindar les competències de la Generalitat en salut i garantir que la legislació estatal respecti el model sanitari català.

2. Reclamar a l'Estat espanyol el finançament suficient de les obligacions que imposa i els recursos i traspassos pendents.

3. Garantir que les mesures estatals de cohesió i equitat territorial del sistema sanitari respectin sempre les competències de la Generalitat.

4. Garantir que qualsevol reforma de l'Estatut Marc respecti les competències catalanes i incorpori les reivindicacions dels col·lectius professionals sanitaris.

5. Reforçar la recerca i la innovació en medicaments i afavorir la col·laboració publicoprivada amb garanties d'interès públic.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Garantir un finançament suficient i defensar el model sanitari català i les competències de la Generalitat.

1.1. Reclamarem un finançament sanitari suficient i pluriennal, amb l'objectiu d'avançar cap als estàndards europeus del 8 % del PIB en despesa sanitària pública i destinar el 25 % del pressupost de salut a l'atenció primària.

1.2. Exigirem que l'Estat financiï adequadament les obligacions que imposa al sistema català i que les noves prestacions o normes bàsiques vagin acompanyades dels recursos corresponents.

1.3. Reclamarem el traspàs a la Generalitat de la titularitat dels immobles sanitaris estatals que gestiona i manté, com els hospitals Vall d'Hebron, Bellvitge, Arnau de Vilanova de Lleida, Josep Trueta i Joan XXIII, a més d'alguns CAP.

Objectiu 2: Formar, captar i retenir els professionals que necessita el sistema de salut, especialment metges i infermeres.

2.1. Exigirem l'eliminació immediata del districte universitari únic de l'Estat espanyol perquè deixi de dificultar que els joves formats al país esdevinguin professionals del sistema català.

2.2. Reclamarem el traspàs de les competències i els recursos de la formació sanitària especialitzada i l'ampliació de les places MIR d'acord amb les necessitats assistencials, amb especial atenció a Medicina Familiar i Comunitària i a les especialitats deficitàries.

2.3. Reformarem la Llei d'ordenació de les professions sanitàries per actualitzar les competències professionals, reconèixer nous perfils i donar més capacitat de planificació a Catalunya.

Objectiu 3: Garantir que les mesures estatals de cohesió del sistema sanitari respectin la capacitat de la Generalitat per planificar i gestionar l'atenció.

3.1. Garantirem l'ordenació, la planificació i la regulació de les prestacions i serveis sanitaris, sociosanitaris i de salut mental de provisió pública que són competència de la Generalitat.

3.2. Exigirem al Govern espanyol que financi adequadament el sistema sanitari català i que la coordinació interterritorial no s'utilitzi per limitar les competències de Catalunya.

3.3. No donarem suport a cap mesura estatal uniformitzadora dels serveis sanitaris que no respecti les competències i el model sanitari català de col·laboració publicosocial establert a la LOSC i a la resta de la legislació catalana.

3.4. Garantirem que una futura llei del medicament respecti les competències i el model farmacèutic català, facilitant la col·laboració amb la indústria farmacèutica per millorar l'atenció farmacèutica, la recerca i la innovació.

Objectiu 4: Millorar les condicions laborals, el reconeixement i el lideratge dels professionals sanitaris.

4.1. Vetllarem perquè qualsevol reforma de l'Estatut Marc respecti les competències de Catalunya i incorpori les reivindicacions dels diferents col·lectius de professionals sanitaris.

4.2. Reconeixerem les competències i especialitats de les infermeres, amb la seva classificació dins del grup A1, així com dels tècnics superiors dins del grup B i del personal tècnic en cures auxiliars d'infermeria al grup C1, i en garantirem la participació efectiva en els òrgans de decisió del sistema.

4.3. Exigirem les competències per a l'homologació dels títols d'especialistes extracomunitaris, per poder instaurar des de Catalunya un procediment transparent, àgil i amb totes les garanties professionals, i facilitar la incorporació i fidelització dels professionals que el sistema necessita.

Objectiu 5: Reforçar la recerca i la innovació en medicaments i afavorir la col·laboració publicoprivada amb garanties d'interès públic.

5.1. Impulsarem instruments estatals de finançament estable per a la recerca biomèdica, clínica i translacional en medicaments, promovent la utilització de fàrmacs biosimilars, amb la participació de centres de recerca, hospitals, universitats i empreses.

5.2. Fomentarem la col·laboració publicoprivada en la recerca de medicaments mitjançant convocatòries competitives, transparència, independència científica i retorn públic dels resultats, afavorint la innovació i el desenvolupament de nous tractaments.

5.3. Impulsarem la recerca i fabricació industrial de medicaments, especialment antiinfecciosos pels antibiòtics prioritaris, mitjançant incentius econòmics a les empreses i ajuts a la industrialització, condicionats a la producció a Europa i a la garantia del subministrament.

5.4. Exigirem que els medicaments aprovats a la Unió Europea s'incorporin amb més rapidesa al sistema públic, especialment quan el retard afecti persones amb malalties greus o amb alternatives terapèutiques limitades, com ara l'Alzheimer, i habilitar mecanismes d'accés controlat a les teràpies que encara no s'han incorporat al sistema públic, per generar evidència sobre la seva efectivitat en la pràctica clínica.

5.5. Prioritzarem la recerca en Alzheimer i en malalties neurodegeneratives, amb finançament estatal estable per als centres de recerca catalans de referència, i impulsar la participació en assaigs clínics i l'atracció de talent investigador.

L'escola i la universitat catalanes al centre.

Defensem el model educatiu propi de Catalunya.

Protegir el model educatiu català és defensar una voluntat col·lectiva de fer i d'entendre l'educació a Catalunya, que es va plasmar en la Llei d'educació de Catalunya, aprovada pel Parlament el 2009 amb un ampli consens. La Unió Europea ha posat en reiterades ocasions la immersió lingüística catalana com a exemple d'èxit en territoris amb més d'una llengua oficial, i ha negat que el castellà estigui discriminat a les escoles catalanes. A més, els alumnes catalans obtenen resultats iguals o superiors als de la resta de l'Estat espanyol en les proves de llengua castellana. És, doncs, un model d'èxit, que ha consolidat una comunitat educativa cohesionada amb dues llengües. Els atacs constants que rep, tant del Govern espanyol com de determinats partits de l'oposició, no busquen millorar el sistema educatiu, sinó desestabilitzar-lo educativament i socialment.

Amb la LOMLOE s'ha tornat a perdre l'oportunitat de blindar el model d'escola catalana definit a la LEC, que té com a tret principal la immersió lingüística, amb el català com a llengua vehicular i d'ús preferent.

Ens comprometem a defensar la immersió lingüística com a eina de cohesió social. L'escola catalana és plurilingüe: garanteix que els alumnes assoleixin el ple domini del català i del castellà, un alt coneixement de l'anglès i, en molts casos, d'una segona llengua estrangera. I el nostre model lingüístic ho fa possible sense dividir la societat en comunitats lingüístiques diferenciades.

La Llei d'educació de Catalunya, una llei de consens, és la que determina el model educatiu català. Si no s'ha desplegat íntegrament, és per l'infrafinançament de l'Estat a Catalunya, que impedeix que el pressupost d'educació arribi al 6 % del PIB que fixen tant la mateixa LEC com els estàndards europeus.

El Servei d'Educació de Catalunya el formen centres de titularitat pública i centres concertats amb finalitat social. Totes dues xarxes necessiten els mateixos recursos humans i materials per garantir la qualitat de l'ensenyament que el país necessita. I correspon al Parlament de Catalunya regular i acordar la naturalesa dels concerts.

És sorprenent que la xarxa concertada encara es reguli per una llei del 1980, la LODE, de la qual s'han derogat tots els preceptes sobre els centres públics, però no els que fan referència als concerts educatius. I que cap govern de l'Estat no hagi gosat derogar-la del tot per adaptar el sistema educatiu dels centres concertats a les necessitats del segle XXI.

El sistema universitari i de recerca de Catalunya és la garantia de futur del país: forma els joves des de l'excel·lència acadèmica i atrau i capta talent d'arreu cap als nostres centres. Gràcies al compromís i la dedicació de la comunitat educativa, s'ha situat entre els millors de l'Estat espanyol, d'Europa i del món en els principals rànquings internacionals.

Tanmateix, l'educació superior a Catalunya, que ha assolit el percentatge d'accés més alt de la història (el 31% de la població jove hi accedeix), continua arrossegant dèficits estructurals derivats dels reiterats incompliments de l'Estat i de la seva legislació recentralitzadora. Aquesta legislació, sumada a la manca de recursos, atempta contra el bon funcionament dels centres, dificulta la transmissió de coneixement i posa en risc el marc d'autonomia universitària que, malgrat les dificultats, ens ha permès tenir una educació superior de referència. A més, el català, com a llengua pròpia i vehicular del país, està darrerament cada cop més amenaçat en el sistema universitari i en els centres de recerca.

Concebem el sistema universitari sobre tres pilars: l'excel·lència i la qualitat; la igualtat d'oportunitats, eliminant les barreres socioeconòmiques per no deixar ningú enrere; i una relació constant i fluida amb el teixit econòmic, empresarial i d'innovació, per generar sinergies i preparar els joves del país per construir la Catalunya del futur.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Garantir l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular en el sistema educatiu, universitari i de recerca de Catalunya.

2. Consolidar el sistema universitari i de centres de recerca, assolint paràmetres comparables als dels països de l'Europa occidental (UE15), com a elements nuclears de l'estratègia catalana cap a una societat més basada en el coneixement.

3. Protegir l'autonomia universitària i el model català de recerca, pilars que han permès situar el sistema català com a capdavanter a l'Estat.

Competències a reclamar o millorar.

1. Capacitat de definir un currículum propi del sistema educatiu no universitari.

2. Traspàs integral de la gestió de les beques de menjador i de transport.

3. Creació del districte universitari propi.

4. Completar el traspàs de les beques, de les quals la Generalitat ja té la gestió, però n'ha de poder regular els llindars i les quanties i que es traspassin els fons estatals per implantar progressivament un sistema de beques salari.

3. Objectius

1. Incrementar els pressupostos públics destinats a educació, tal com recull la LEC.

2. Reforçar l'autonomia i el finançament de les universitats i dels centres de recerca.

3. Incrementar l'eficiència del sistema assignant els recursos públics suficients.

4. Aconseguir universitats i centres de recerca homologables internacionalment i connectats amb el teixit productiu del país

4. Punts de programa

Objectiu 1: Incrementar els pressupostos públics destinats a educació tal com recull la LEC.

1.1. Més recursos humans i materials per a l'escola pública i la d'iniciativa social finançada amb fons públics.

1.2. Actualització dels mòduls de l'ensenyament concertat per tal d'adequar-los als costos reals.

1.3. L'educació dels infants de 0 a 3 anys ha de tenir finançament públic estatal.

1.4. Cal universalitzar la gratuïtat de l'ensenyament postobligatori (16-18 anys) a tot el Servei d'Educació de Catalunya.

Objectiu 2: Reforçar l'autonomia i el finançament de les universitats i dels centres de recerca.

2.1. Cal reforçar l'autonomia de les universitats i centres de recerca (donant-los tota l'autonomia possible en els àmbits organitzatius, financers, de gestió de personal i acadèmica, etc), acció que permetrà diferents models de governança d'acord amb la voluntat de cada institució.

2.2. Molt especialment, cal permetre a les institucions acadèmiques una total autonomia en les polítiques de personal, que els permeti fomentar polítiques d'atracció i retenció de talent, estabilització, reducció de la precarització, etc. Això requereix, en primer lloc, exigir al Govern de l'Estat l'eliminació de la taxa de reposició que impedeix el necessari relleu generacional a les universitats catalanes, i en redueix l'autonomia.

2.3. Superar d'una vegada per totes el marc únic, funcionarial i rígid del sistema universitari i la discriminació de les figures contractuals que encara dificulten la participació del professorat permanent en el govern de les universitats.

2.4. La inversió en universitats, que avui representa el 0,40 % del PIB, s'ha d'incrementar fins al 0,6 % del PIB en cinc anys, ja que països de dimensió mitjana semblant a Catalunya (Àustria, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Escòcia, Irlanda) hi destinen al voltant de l'1 % del PIB.

2.5. Cal també incrementar el conjunt de la inversió en R+D respecte al PIB fins a arribar, com a mínim, a la mitjana europea, tal com s'indica a la darrera reforma de la llei estatal de la ciència. Aquesta inversió ha d'estar basada en criteris competitius amb l'objectiu de posar un èmfasi especial en la mobilització de la inversió privada, àmbit en què Espanya està especialment lluny de la mitjana europea.

Objectiu 3: Incrementar l'eficiència del sistema assignant els recursos públics suficients.

3.1. És fonamental adequar la legislació fiscal en matèria d'IVA per evitar que les subvencions que reben els centres per fer recerca es considerin gravades amb IVA. Retornar el 100 % de l'IVA de la recerca, tal com estableix la normativa europea.

3.2. Increment de despesa estructural en grans infraestructures de recerca, principalment ALBA-CELLS, Barcelona Supercomputing Center i el Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica (CNAG), a través de la signatura o renovació d'acords pluriennals de llarg abast.

3.3. Traspassar a la Generalitat i incrementar els fons que l'Estat aporta a les institucions següents en què participa: Consorci CSIC-IRTA, Institut de Ciències Fotòniques, Parc Científic de Barcelona, Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona), Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) i Barcelona School of Economics (BSE).

3.4. Defensar que la declaració de l'IRPF permeti marcar amb una creueta la voluntat d'assignar una part dels impostos que paguem a activitats d'R+D.

Objectiu 4:. Aconseguir universitats i centres de recerca homologables internacionalment i connectats amb el teixit productiu del país.

4.1. Reforçar la interrelació de les universitats i els centres de recerca (consorcis de recerca, parcs científics i tecnològics) amb les empreses per afavorir la transferència de coneixement d'aquestes institucions cap a l'activitat productiva i per atreure més recursos a les activitats de recerca i innovació.

4.2. Alinear les grans apostes en política científica amb les prioritats europees, expressades en els programes marc de recerca actualment en vigor (Horizon Europe, Digital Europe, etcètera). El context actual demana, més que mai, una elevada contribució a les principals polítiques europees en l'àmbit de l'R+D i, així, reforçar les institucions catalanes que lideren grans projectes i consorcis europeus.

4.3. Incrementar la participació de la societat en ciència per tal de seguir els principis de Ciència Oberta i Accés Obert.

Les persones grans al centre.

Per una política amb les persones grans al centre.

Les persones grans d'avui són les que han aixecat aquest país. Han treballat tota la vida, han cotitzat, han tirat endavant famílies, negocis i pobles, i han sostingut el país en moments molt difícils. Continuen aportant molt a les famílies, a l'economia, a la cultura i a la vida cívica, i aquesta aportació s'ha de reconèixer. Qui ha treballat tota la vida mereix viure amb dignitat.

Tanmateix, massa sovint no és així. Les pensions perden poder adquisitiu en un país on la vida és més cara, i molta gent que ha cotitzat durant quaranta anys veu retallada la pensió si es jubila abans. Les prestacions de la dependència arriben tard, i hi ha qui les espera sense rebre-les mai. Moltes dones, que han dedicat anys a cuidar familiars, acaben amb pensions més baixes precisament per haver cuidat. I la digitalització de bancs i administracions deixa enrere qui no fa servir les noves tecnologies, mentre augmenten les estafes contra la gent gran i la solitud no desitjada.

L'envelliment de la població demana polítiques de llarg termini que garanteixin la dignitat, la llibertat i l'autonomia de les persones grans, i també la seva participació. Des de Junts volem que les persones grans siguin ciutadanes de ple dret: que decideixin com i on volen viure, preferentment a casa seva i al seu entorn si així ho volen, que puguin ser ateses en català i presencialment quan ho necessitin, i que tinguin garanties per envellir amb dignitat.

Per fer-ho possible, Catalunya ha de poder decidir. Volem pensions que es revisin cada any d'acord amb l'IPC català, una fiscalitat que no castigui els pensionistes, la gestió de la Seguretat Social i un concert econòmic que permeti destinar a la gent gran els recursos que genera el país. Qui ha donat tant al país es mereix que el país li torni.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Protegir les competències en salut, serveis socials, cultura i habitatge i, sobretot, la defensa de la llengua catalana i del seu ús social i professional, especialment en els àmbits de la salut, els serveis socials, l'educació i la justícia.

2. En general, protegir totes les competències reconegudes per l'Estatut d'autonomia vigent i exercir-les.

3. Capítol especial per al finançament autonòmic, d'acord amb la legislació vigent i tenint en compte la situació real de Catalunya.

Competències a reclamar.

1. Gestió de la Seguretat Social en matèria de pensions i la resta de competències.

2. Concert econòmic, que faciliti l'aplicació de polítiques per a la gent gran d'acord amb la riquesa real que genera Catalunya, especialment l'accés en temps i forma a les prestacions de la Llei de dependència i la garantia del sistema de pensions públiques amb revisió anual d'acord amb l'IPC català.

3. Objectius

1. Respectar la dignitat i els drets de les persones grans.

2. Posar les cures i les persones grans al centre.

3. Garantir una vida independent a les persones grans.

4. Garantir la participació de les persones grans en la vida pública.

5. Garantir la seguretat financera i econòmica de les persones grans.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Respectar la dignitat i els drets de les persones grans.

1.1. Garantir per llei el dret a la dignitat, al bon tracte, al respecte i a la igualtat de les persones grans en tots els àmbits de la vida pública i privada.

1.2. Reforçar la protecció dels drets humans de les persones grans, especialment davant qualsevol situació d'abús, maltractament, discriminació, negligència o vulneració de la seva autonomia.

1.3. Garantir que les persones grans puguin ser ateses en català pels serveis de totes les administracions públiques.

1.4. Garantir el dret a prendre decisions sobre la pròpia vida, incloent-hi el lloc on viure, els serveis que es volen rebre i les persones que participen en les decisions sobre la seva atenció.

1.5. Protegir les persones grans davant les estafes i els abusos financers, amb obligacions d'atenció presencial i en català a les entitats bancàries i un enduriment de les penes de les estafes contra persones grans.

1.6. Donar suport a una Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones grans, amb obligacions vinculants per als estats.

Objectiu 2: Posar les cures i les persones grans al centre.

2.1. Finançar amb fons estatals el desplegament d'un model d'atenció de llarga durada a Catalunya d'acord amb els seus serveis sanitaris i socials.

2.2. Assegurar que l'aplicació de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència cobreixi efectivament les necessitats de les persones beneficiàries. Garantir una resposta ràpida davant les situacions de dependència, reduint els terminis de valoració, resolució i accés efectiu a les prestacions.

2.3. Garantir un finançament suficient i estable del sistema de dependència, amb una distribució adequada entre les administracions responsables i respecte de les competències de les comunitats autònomes.

2.4. Prioritzar els serveis que permetin a la persona continuar vivint al seu domicili i al seu entorn habitual, sempre que aquesta sigui la seva voluntat.

2.5. Promoure la innovació, la tecnologia, la intel·ligència artificial i la recerca al servei de la prevenció, l'autonomia i la qualitat de vida, sense substituir mai el tracte humà.

Objectiu 3: Garantir una vida independent a les persones grans.

3.1. Finançar amb fons estatals els programes de transport públic gratuït per a les persones grans que decideixi Catalunya i els seus ajuntaments.

3.2. Eradicar la bretxa sociodigital, garantint formació i suport a les persones grans. Establir per llei que la digitalització de les administracions no pugui comportar la desaparició de l'atenció presencial. Tota persona gran ha de poder ser atesa presencialment quan ho necessiti.

3.3. Impulsar polítiques d'habitatge que permetin a les persones grans continuar vivint al seu entorn, amb adaptació dels habitatges, ajudes a l'accessibilitat i promoció d'habitatges amb serveis.

3.4. Desenvolupar una estratègia estatal contra la solitud no desitjada, amb la participació dels ajuntaments, entitats socials, serveis sanitaris i la comunitat.

3.5. Impulsar programes que facilitin la socialització, les relacions intergeneracionals, el voluntariat, la cultura, l'esport i la participació comunitària de les persones grans.

Objectiu 4: Garantir la participació de les persones grans en la vida pública.

4.1. Combatre l'edatisme en l'àmbit polític i institucional, garantint que l'edat no sigui una barrera per participar en la vida pública.

4.2. Reconèixer les persones grans com un actiu social imprescindible per a la cohesió comunitària, aprofitant la seva experiència, coneixements i capacitat de participació.

4.3. Crear mecanismes estables de diàleg civil i social amb les organitzacions representatives de les persones grans.

4.4. Reconèixer i donar suport al treball desenvolupat per les entitats socials, associatives i cíviques que treballen en favor de les persones grans.

4.5. Impulsar polítiques de participació de les persones grans en la lluita contra l'emergència climàtica i la protecció ambiental, promovent també el diàleg intergeneracional.

Objectiu 5: Garantir la seguretat financera i econòmica de les persones grans.

5.1. Garantir el sistema públic de pensions i assegurar per llei el manteniment del poder adquisitiu de les persones pensionistes, revisant anualment les pensions segons l'IPC català i el superior cost de la vida a Catalunya. Millorar les pensions mínimes i de viduïtat, incrementant-les anualment per sobre de l'IPC català, fins a igualar-les al salari mínim català (1.400 euros mensuals en 14 pagues). Fomentar i facilitar des de les institucions plans d'estalvi i de pensions complementaris o d'empresa així com models de previsió social complementària adaptats a la realitat catalana.

5.2. Deflactar anualment les tarifes i els mínims personals i familiars de l'IRPF d'acord amb la inflació, evitant increments fiscals derivats exclusivament de la pèrdua de valor dels diners. Establir per llei un mecanisme automàtic de revisió de la fiscalitat en funció de la inflació, de l'IPC català i el superior cost de la vida a Catalunya, per impedir que l'augment nominal dels ingressos provoqui una pèrdua de poder adquisitiu real.

5.3. Garantir una política de pensions que tingui especialment en compte les persones amb carreres laborals llargues i cotitzacions suficients. Establir per llei que les persones jubilades amb 40 anys o més cotitzats puguin percebre íntegrament la pensió que els correspongui sense penalitzacions per jubilació anticipada, amb caràcter retroactiu.

5.4. Impulsar l'eliminació de l'impost de successions, evitant que el patrimoni construït al llarg d'una vida de treball suporti una doble càrrega fiscal en el moment de ser transmès a la família.

5.5. Garantir que els costos derivats de la dependència, l'assistència personal, les adaptacions de l'habitatge i les cures de llarga durada no comprometin la suficiència econòmica de les persones grans.

5.6. Modificar l'IRPF per a les rendes que provenen d'ingressos per pensions contributives: creació de bases específiques més laxes, increment dels mínims personals, deduccions per costos de serveis d'atenció a domicili, centres de dia, residències, mútues mèdiques o altres serveis per evitar l'empobriment per la dependència.

5.7. Reconèixer el temps dedicat a tenir cura de familiars dependents com a període cotitzat a efectes de jubilació, perquè cuidar, una tasca que fan majoritàriament les dones, no comporti una pensió més baixa.

Els joves al centre.

Treballar per la independència no vol dir demanar als joves que esperin: el seu futur no pot quedar en pausa. L'emancipació és avui un dels grans problemes del país: costa formar-se, trobar feina, pagar un lloguer i fer front als impostos, i cal actuar ara.

Les propostes que presentem volen defensar els joves catalans, sabent que el Govern espanyol, l'encapçali qui l'encapçali, rarament dialoga, negocia o compleix quan es tracta de millorar la vida dels catalans, i encara menys la dels joves.

Volem una Catalunya on els joves puguin construir aquí el seu projecte de vida: formar-se, trobar una feina digna, tenir una llar i emprendre sense haver de marxar. Defensem un model basat en l'esforç, el mèrit i l'autonomia personal, en què treballar tingui recompensa i l'administració faciliti les coses en lloc de posar traves.

Avui els joves catalans paguen el preu d'un sistema dissenyat lluny de Catalunya: una fiscalitat que castiga els primers anys de feina i l'emprenedoria, un mercat de l'habitatge bloquejat per la inseguretat jurídica i la manca d'oferta, i unes beques i polítiques d'ocupació decidides a Madrid amb criteris que no tenen en compte el cost de la vida ni els sous de Catalunya. Per això reclamem les competències i els recursos per decidir des d'aquí, i proposem rebaixar la fiscalitat del treball jove, augmentar l'oferta d'habitatge, connectar la formació amb l'empresa, facilitar el relleu generacional, protegir els joves als entorns digitals i reconèixer el dret a vot als 16 anys. Volem que el futur dels joves sigui aquí.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competència exclusiva en joventut (article 142 de l'Estatut), davant qualsevol llei estatal de joventut.

2. Competència exclusiva de la Generalitat en habitatge, davant la Llei estatal 12/2023 i qualsevol nova ingerència.

3. Competències traspassades en matèria de gestió de beques i ajuts a l'estudi.

4. Gestió de les polítiques actives d'ocupació i de la Garantia Juvenil.

5. Competències en infància, joventut i salut pública per protegir els menors davant les xarxes socials i les addiccions digitals.

Competències a reclamar.

1. Regulació i gestió dels fons estatals de beques i ajuts a l'estudi, incloent-hi els llindars de renda i les quanties.

2. Capacitat de la Generalitat per fixar els criteris i els imports dels ajuts estatals d'habitatge i del Bo Jove, adaptats als preus de Catalunya.

3. Traspàs a la Generalitat, sense cost, de la totalitat dels habitatges i del sòl de la SAREB i de Casa 47 a Catalunya, amb una part reservada a habitatge per a joves.

4. Transferència íntegra dels fons estatals d'ocupació juvenil i de formació per a l'ocupació.

5. Districte universitari propi: que les regles d'accés a les universitats catalanes es decideixin a Catalunya.

3. Objectius

1. Formació: traspàs total de les beques i districte universitari propi.

2. Habitatge: més seguretat jurídica i més oferta perquè els joves es puguin emancipar, menys pressió fiscal per accedir al primer habitatge i deduccions a l'IRPF pel lloguer i per la hipoteca.

3. Feina: millorar l'accés dels joves al mercat laboral.
4. Fiscalitat: menys impostos i cotitzacions per als joves que comencen a treballar.

5. Emprenedoria i relleu generacional: menys fiscalitat i burocràcia per als joves que emprenen o agafen un negoci.

6. Entorns digitals: protegir els menors i els joves a les xarxes socials i a internet, decidint des de Catalunya.

7. Participació i drets: reconèixer el dret a vot als 16 anys i blindar les polítiques de joventut.

8. Salut jove: garantir l'accés gratuït a productes de salut sexual i reproductiva i reforçar l'atenció a la salut mental dels joves

4. Punts de programa

Objectiu 1: Formació: traspàs total de les beques i districte universitari propi.

1.1. Exigir el traspàs total de la competència i els fons de les beques i ajuts a l'estudi, per tal de revisar el conjunt del sistema de beques i ajuts de l'educació superior, amb l'objectiu de potenciar l'accés dels estudiants que es troben en una situació de vulnerabilitat mitjançant la implementació progressiva d'un sistema de beques salari.

1.2. Incloure la llengua catalana a la plataforma OLS (Online Linguistic Support) perquè els estudiants universitaris puguin fer els seus projectes de mobilitat internacional en la llengua pròpia del país.

1.3. Aprovar la nostra Proposició de llei per crear un districte universitari propi a Catalunya i acabar amb el districte únic estatal, perquè les regles d'accés a les universitats catalanes es decideixin aquí. Avui l'Estat les fixa i la Generalitat només les aplica, i això perjudica els estudiants catalans, especialment en els estudis de més demanda com Medicina. Amb un districte propi, la Generalitat podrà decidir els criteris d'admissió i l'assignació de places, respectant la igualtat, el mèrit i la capacitat, amb el català com a eix de l'accés i de la docència.

Objectiu 2: Habitatge: més seguretat jurídica i més oferta perquè els joves es puguin emancipar, menys pressió fiscal per accedir al primer habitatge i deduccions a l'IRPF pel lloguer i per la hipoteca.

2.1. Exigir el traspàs immediat, sense cost i de la totalitat dels habitatges, solars i sòls residencials de la SAREB i de Casa 47 situats a Catalunya, informant els ajuntaments del que tenen disponible al seu municipi, amb una transferència econòmica estatal finalista per rehabilitar-los i destinar-los a lloguer assequible, amb una part reservada als joves.

2.2. Derogar els articles de la Llei 12/2023 que envaeixen la competència exclusiva de Catalunya en habitatge, començant pels de contenció de preus i zones tensionades, que redueixen l'oferta de lloguer per als joves, i blindar les competències de Catalunya davant qualsevol nova ingerència estatal, per eliminar la inseguretat jurídica dels petits propietaris i fer créixer el parc de lloguer.

2.3. Ampliar la línia d'avals contra l'impagament del lloguer per a joves (article 76 del Reial decret llei 1/2025), amb finançament estatal suficient i gestió íntegra de la Generalitat, perquè el propietari tingui garantit el cobrament i els joves puguin llogar.

2.4. Rebaixar la fiscalitat en l'accés a l'habitatge:

· Reduir del 10 % al 5 % l'IVA de l'habitatge habitual d'obra nova i d'autopromoció.

· Establir una deducció del 15 % a l'IRPF pel lloguer de l'habitatge habitual per a tothom, i fer-la permanent, com a eina per facilitar l'accés a l'habitatge i l'emancipació dels joves.

· Recuperar la deducció del 15 % a l'IRPF de les quotes de la hipoteca de l'habitatge habitual, aplicable també a qui hagi comprat a partir del 2013.

· Recuperar el compte habitatge, amb una deducció del 15 % de l'estalvi destinat a comprar el primer habitatge.

· Ampliar l'aval públic per a l'entrada del primer habitatge dels menors de 35 anys, amb un límit de preu adaptat al cost real de l'habitatge a Catalunya i gestionat des d'aquí, sense obligar que el pis quedi qualificat com a HPO per sempre.

2.5. Transferir a la Generalitat la gestió íntegra dels fons estatals per a residències universitàries, perquè, conjuntament amb les universitats públiques catalanes, pugui impulsar residències pròpies a preus assequibles, davant la manca de places que obliga molts estudiants a competir al mercat de lloguer.

2.6. Transformar el Bo Jove en una veritable renda d'emancipació juvenil, amb més pressupost i adaptada a la mitjana de preus de l'habitatge de Catalunya, i que la Generalitat en pugui fixar els criteris i els imports d'acord amb la realitat del nostre país.

Objectiu 3: Accés al mercat laboral: millorar l'accés dels joves al mercat laboral.

3.1. Aprovar un Estatut del becari que garanteixi una remuneració digna a tots els estudiants en pràctiques, respectant les competències de Catalunya en universitats i formació professional.

3.2. Impulsar beques remunerades de «segona oportunitat» per a joves sense feina i sense estudis, condicionades al retorn al sistema educatiu i als resultats acadèmics, amb fons transferits a la Generalitat.

3.3. Transferir a la Generalitat els recursos per a un programa de convenis i incentius que faciliti el retorn i la incorporació laboral dels joves catalans que treballen a l'estranger.

3.4. Reformar els processos d'oposició de l'Administració General de l'Estat per escurçar-ne els terminis, garantir convocatòries periòdiques i previsibles i prioritzar les proves competencials, perquè els joves titulats hi puguin accedir sense haver d'esperar anys.

3.5. Reformar el contracte de relleu per rejovenir les plantilles i afavorir l'accés dels joves al mercat laboral, alhora que es possibiliten adequadament les jubilacions parcials.

3.6. Transferir a la Generalitat la totalitat dels fons de la Garantia Juvenil i la capacitat de decidir-ne la programació, sense condicions estatals, per reforçar els serveis d'acompanyament, de formació i d'autoocupació per a joves.

3.7. Transferir a la Generalitat els fons estatals d'innovació i de formació digital per crear espais de coworking rural, tallers tecnològics i punts de formació connectats amb les universitats, i perquè els joves es puguin formar gratuïtament en ciberseguretat, intel·ligència artificial, programació i robòtica arreu de Catalunya.

Objectiu 4. Fiscalitat del treball jove: menys impostos i cotitzacions per als joves que comencen a treballar.

4.1. Ampliar a tots els joves menors de 35 anys o recent titulats les bonificacions de les quotes empresarials a la Seguretat Social per contractació indefinida, sempre que es garanteixin condicions salarials adequades al lloc de treball.

4.2. Reduir l'IRPF als joves:

· Paquet fiscal per a menors de 35 anys en el tram estatal de l'IRPF, amb un límit de renda: exempció total el primer any d'activitat laboral, reducció del 75 % el segon i del 50 % el tercer, i reducció progressiva fins al desè any, per augmentar la renda disponible i frenar la fuga de talent.

· Deducció del 15 % de les despeses justificades en formació superior reglada, idiomes o certificacions tecnològiques per a joves treballadors.

· Reduccions a l'IRPF per a joves assalariats i autònoms que visquin i treballin en municipis rurals de baixa densitat i en risc de despoblament.

4.3. Reformar el RETA per establir una quota zero per a joves autònoms de fins a 35 anys durant els 3 primers anys d'activitat, sense perdre el dret a les prestacions i reduint els tràmits d'alta.

Objectiu 5: Emprenedoria jove i relleu generacional: menys fiscalitat i burocràcia per als joves que emprenen o agafen un negoci.

5.1. Facilitar que els joves es facin càrrec de negocis viables que tanquen per jubilació, amb beneficis a l'impost de societats en la compra, condicionats a mantenir l'activitat i l'ocupació, i amb fons estatals transferits a la Generalitat per complementar Reempresa i les inversions posteriors.

5.2. Transferir a la Generalitat un fons per finançar la compra i l'adequació del primer local o espai de treball dels joves emprenedors.

5.3. Transferir a la Generalitat recursos estatals per a programes de formació en emprenedoria i autoocupació als centres educatius i a les universitats.

5.4. Facilitar la transmissió d'explotacions agràries i ramaderes a titulars menors de 35 anys, amb incentius fiscals estatals i fons transferits a la Generalitat per a la diversificació econòmica rural, per garantir el relleu generacional al camp.

Objectiu 6: Protecció dels menors i joves en entorns digitals: protegir els menors i els joves a les xarxes socials i a internet, decidint des de Catalunya.

6.1. Obligar les grans plataformes digitals i xarxes socials a fer auditories algorítmiques, a fer servir sistemes de verificació d'edat respectuosos amb la privacitat i a prevenir els dissenys addictius o nocius que afecten la salut mental dels menors, respectant la competència de la Generalitat en infància, joventut i salut pública.

6.2. Protegir els infants i adolescents davant l'accés a la pornografia, la violència sexual digital, el grooming, la difusió no consentida d'imatges íntimes i els continguts sexuals creats amb intel·ligència artificial.

6.3. Exigir que qualsevol llei estatal de protecció dels menors en entorns digitals respecti les competències de Catalunya, de manera que l'estratègia, els programes de prevenció i els recursos es gestionin des de la Generalitat, i no des del Ministeri de Joventut i Infància.

6.4. Garantir la participació de Catalunya en la supervisió del Reglament europeu de serveis digitals (DSA), especialment pel que fa a la protecció dels menors a les plataformes.

Objectiu 7: Participació i drets dels joves: reconèixer el dret a vot als 16 anys i blindar les polítiques de joventut.

7.1. Avançar cap al reconeixement del dret a vot als setze anys, amb una reforma de la LOREG que faci realitat una equiparació justa dels drets i deures de les persones joves d'entre setze i divuit anys, estenent el dret de sufragi a aquesta edat.

7.2. Reformar la LOREG perquè el Parlament de Catalunya pugui fixar l'edat de vot a les eleccions al Parlament de Catalunya i fer efectiu el dret de sufragi als setze anys a Catalunya.

7.3. Facilitar el vot dels joves que estudien o treballen temporalment a l'estranger, amb un vot per correu simple i sense traves, dins la reforma del vot exterior.

7.4. Oposar-nos a qualsevol llei estatal de joventut que envaeixi la competència exclusiva de Catalunya en polítiques de joventut (article 142 de l'Estatut), i exigir que els recursos estatals destinats a joventut es transfereixin íntegrament a la Generalitat.

Objectiu 8: Salut jove: garantir l'accés gratuït a productes de salut sexual i reproductiva i reforçar l'atenció a la salut mental dels joves.

8.1. Transferir a la Generalitat el finançament estatal necessari per garantir l'accés gratuït universal a productes d'higiene menstrual, anticonceptius hormonals i preservatius, entre altres, per a les persones de fins a 35 anys, per millorar la salut sexual i reproductiva dels joves.

8.2. Exigir al Govern espanyol el finançament del servei telefònic d'atenció a la salut mental, a través del CatSalut, com a eina imprescindible per revertir la problemàtica de salut mental entre els joves.

L'esport català al centre.

Catalunya ha de poder decidir el seu model esportiu i competir al món com a nació, i la independència li donaria totes les eines per fer-ho. Mentrestant, al Congrés i al Senat protegirem les competències catalanes, en reclamarem més i lluitarem contra les limitacions que l'Estat imposa al nostre esport.
El model esportiu català es construeix des d'aquí, amb la Generalitat, els ajuntaments, els clubs, els consells esportius, les federacions i el voluntariat. La legislació estatal l'ha de respectar.

L'esport és també una expressió de la nostra identitat nacional i una via de projecció de Catalunya al món. Treballarem per fer possible el reconeixement internacional de les federacions i seleccions catalanes i del Comitè Olímpic de Catalunya, i per eliminar els vetos i condicionants polítics estatals que ho dificulten. Defensarem l'ús del català i la llibertat d'expressió, inclosa l'exhibició pacífica dels símbols nacionals en l'àmbit esportiu.

Volem que tothom pugui fer esport tota la vida, sense exclusions per diners, origen, gènere o discapacitat. Més enllà del que ja hem aconseguit, seguirem impulsant reformes per protegir el dret dels infants a competir amb el seu equip, la igualtat de les esportistes, la conciliació i la maternitat, l'esport adaptat i la prevenció dels abusos i de les discriminacions.

Reclamarem recursos i instruments fiscals per sostenir el sistema esportiu català: finançament estable, una fiscalitat que reconegui la funció social de l'esport i més facilitats per al mecenatge i el patrocini. I exigirem que es compleixin els compromisos amb l'esport català, començant per la base, els equipaments i l'alt rendiment.

2. Competències

Competències a protegir.

1. La competència de Catalunya per definir el seu model esportiu. Ens oposarem a qualsevol norma estatal que envaeixi les competències de la Generalitat en l'ordenació, la planificació i la promoció de l'esport i l'activitat física. Defensarem que les prioritats de l'esport català es decideixin des de Catalunya, amb respecte a l'autonomia local.

2. El sistema federatiu i associatiu propi. Protegirem les competències catalanes sobre el règim jurídic, el registre i la supervisió de les entitats esportives i sobre les competicions i la disciplina del seu àmbit. Defensarem l'autonomia de les federacions, els clubs i els consells esportius davant les ingerències estatals.

3. La regulació catalana de les professions de l'esport. Exigirem el respecte a la legislació catalana sobre l'exercici de les professions de l'esport i a les competències de la Generalitat en formació esportiva i registre dels professionals.

4. La planificació dels equipaments i el suport a l'alt rendiment. Preservarem les competències de la Generalitat i dels ens locals sobre la planificació i la promoció dels equipaments, i les de Catalunya sobre tecnificació i alt rendiment. Exigirem que la cooperació i les aportacions estatals respectin la titularitat i la capacitat de decisió catalanes.

5. La projecció exterior i l'organització d'esdeveniments esportius. Defensarem les facultats de les institucions i les entitats catalanes per promoure l'esport a l'exterior, cooperar amb organismes esportius internacionals i organitzar esdeveniments a Catalunya.

Competències a reclamar.

1. La representació internacional pròpia de l'esport català. Impulsarem les reformes perquè les federacions i seleccions catalanes puguin accedir a les competicions oficials internacionals. Promourem el reconeixement del Comitè Olímpic de Catalunya i de les federacions esportives en l'àmbit internacional.

2. Més autonomia, millor finançament i major capacitat de decisió per a les federacions catalanes.

3. Més capacitat normativa fiscal al servei de l'esport català. Reclamarem ampliar la capacitat de Catalunya per decidir els incentius fiscals a la pràctica esportiva, al mecenatge, al patrocini i al finançament de clubs i federacions.

4. Més capacitat de decisió sobre els clubs nàutics de platja. Reclamarem ampliar el marge de decisió de la Generalitat en la gestió de les concessions mitjançant la reforma de la normativa estatal de costes. Defensarem que les dimensions i les condicions dels clubs responguin a les necessitats esportives acreditades, amb participació de les federacions i garanties de protecció del litoral i d'ús públic de les platges.

5. Capacitat per definir un sistema de concessions d'instal·lacions esportives que prioritzi la promoció de l'esport i l'arrelament al territori, més enllà de l'oferta econòmica.

3. Objectius

1. Avançar en el reconeixement de les seleccions esportives catalanes i en la seva participació oficial en competicions internacionals.

2. Millorar el tractament fiscal de l'esport català a l'IVA, a l'IRPF i a l'impost sobre societats, perquè la pràctica esportiva sigui més assequible.

3. Vetllar pels drets dels esportistes, facilitant l'accés universal a la pràctica esportiva i l'activitat física, garantint unes condicions de pràctica igualitàries per a tothom.

4. Aprofundir en la millora del finançament de l'esport català, alleugerint la càrrega econòmica dels practicants, mitjançant patrocini, mecenatge i col·laboració publicoprivada.

5. Millorar la gestió dels equipaments esportius i dels espais de pràctica esportiva de Catalunya, amb especial cura dels espais gestionats per clubs de platja.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Seleccions esportives.

1.1. Eliminar l'article 104.1.C de la Llei 39/2022 que castiga com a falta molt greu la no assistència d'un esportista a la convocatòria de les seleccions espanyoles i que comporta una sanció de multa de fins a 30.000 euros i suspensió de la llicència federativa fins a 15 anys.

1.2. Garantir la llibertat d'expressió en els estadis i recintes esportius, de manera que l'ús de banderes com la catalana o l'estelada no en comporti la retirada ni cap sanció.

1.3. Impulsar els canvis legislatius necessaris per reconèixer la continuïtat històrica de les federacions esportives catalanes creades abans del 1936 i anul·lar les ordres de dissolució franquistes.

Objectiu 2: Fiscalitat de l'esport.

2.1. Assolir una reducció de l'IVA dels serveis vinculats a la pràctica d'activitat física i esportiva per a quotes, ús d'instal·lacions i classes d'activitat física, presencials o en línia, i ampliació de l'exempció.

2.2. Deducció en la quota íntegra estatal de l'IRPF (tram estatal) per les quotes de clubs, llicències federatives i abonaments a gimnasos i instal·lacions esportives, sense límit per contribuent i amb percentatge incrementat per a persones amb discapacitat, majors de 65 anys, famílies nombroses i monoparentals, i activitat física prescrita. Compatible amb les deduccions autonòmiques.

2.3. Declarar exemptes les quotes de gimnàs, clubs i programes d'activitat física que l'empresa pagui als seus treballadors.

2.4. Tipus reduït d'IVA per a la construcció i rehabilitació d'instal·lacions esportives, o deducció a l'IS per inversions en instal·lacions i en eficiència energètica.

Objectiu 3: Drets dels esportistes.

3.1. Facilitar el reconeixement com a esportistes d'alt nivell (DAN) dels esportistes paralímpics amb discapacitat i revisar els seus criteris de reconeixement per tenir en compte les particularitats de l'esport paralímpic i evitar que les condicions de competició els dificultin l'accés a aquest reconeixement.

3.2. Bonificacions a la contractació d'esportistes d'alt nivell estatal i autonòmic amb horaris compatibles, i programes de transició professional amb les empreses.

3.3. Reconèixer legalment el voluntariat esportiu com a essencial per a la supervivència de l'esport de base.

3.4. Respectar la legislació catalana sobre professions de l'esport atès que també forma part de les nostres competències.

Objectiu 4: Finançament, mecenatge, patrocini i col·laboració publicoprivada.

4.1. Mecenatge, accés dels clubs federats a la Llei 49/2002. Incloure una via simplificada perquè els clubs esportius sense ànim de lucre afiliats a una federació esportiva i inscrits al registre d'entitats esportives corresponent siguin entitats beneficiàries, amb requisits de transparència adaptats a la seva mida.

4.2. Incloure com a beneficiàries de la Llei 49/2002 totes les federacions autonòmiques reconegudes i inscrites en el registre de la seva comunitat, sense necessitat que estiguin adscrites a una federació espanyola.

4.3. Afavorir el patrocini esportiu permetent la deducció del 100% a la quota de l'impost sobre societats pel patrocini a clubs federats, consells esportius i federacions esportives i entitats organitzadores d'esdeveniments esportius.

4.4. Per als esdeveniments esportius d'excepcional interès públic, establir un règim estable i criteris objectius per declarar els grans esdeveniments esportius, amb una part dels beneficis fiscals vinculada a l'esport de base.

4.5. Reservar un percentatge del repartiment de la recaptació de la quiniela per a les federacions autonòmiques, transferit a través de les comunitats amb criteris de llicències i recaptació territorial.

4.6. Aprovar el desplegament del Reglament de recaptació de les apostes esportives per destinar el retorn als organitzadors de les competicions, inclosa una part per a les federacions autonòmiques per a l'esport de base i la integritat.

Objectiu 5: Gestió dels equipaments esportius i espais de pràctica esportiva.

5.1. Trobar noves fórmules per a la concessió d'instal·lacions esportives municipals per garantir que es valori de manera significativa la prevalència en la gestió de clubs i entitats del sector arrelades al territori i la qualitat del projecte esportiu presentat, més enllà de l'oferta econòmica. Els criteris de valoració han de donar un pes destacat al foment de l'esport de base, la promoció de l'esport femení i l'accés i la participació de les persones amb discapacitat. També han de tenir en compte la qualitat de les activitats, la qualificació del personal tècnic, l'accessibilitat de les instal·lacions i el compromís amb la inclusió i la funció social de l'esport.

5.2. Modificar la Llei de costes i, específicament, el límit de 300 m^2 previst a l'article 70.1.c del Reglament general de costes per a determinades instal·lacions esportives nàutiques, que exclou la superfície de varada. Proposem una regulació que valori la funció esportiva, educativa i social dels clubs i les necessitats justificades de cada instal·lació.

5.3. Fer compatible l'activitat dels clubs amb la protecció del litoral, l'accés públic, l'accessibilitat i l'adaptació als riscos costaners. Promoure criteris transparents per a les concessions i les renovacions, amb seguretat jurídica per planificar les inversions i mantenir les escoles de vela i els esports de mar.

5.4. Reclamar un millor finançament estatal per als centres d'alt rendiment.

Bloc III. Les estructures i el model productiu al centre.

L'economia, les empreses i el treball al centre.

Catalunya és un país productiu, de pimes, autònoms, empreses familiars i indústria exportadora. Un país amb vocació de ser motor econòmic del sud d'Europa, que crea oportunitats des de l'esforç, el talent i la iniciativa. Volem una economia que generi més valor, pagui millors salaris i permeti viure millor a qui treballa. Per fer-ho possible, cal donar confiança a qui emprèn, facilitar el creixement de les empreses i reforçar els sectors estratègics que sostenen la nostra prosperitat.

Aquest potencial topa amb una pressió fiscal excessiva, una burocràcia que frena projectes i un dèficit fiscal que resta recursos als serveis públics i a la inversió. L'Estat espanyol hauria de publicar cada any les balances fiscals, amb dades completes i una metodologia transparent, perquè la ciutadania sàpiga què aporta Catalunya i què rep.

Junts per Catalunya defensa la plena sobirania econòmica i la sortida del règim comú de la LOFCA. Volem una Agència Tributària de Catalunya que reculli tots els impostos i que el país decideixi com es gasten. Si el País Basc té concert econòmic, Catalunya també l'ha de poder tenir. Sense la clau de la caixa no podem protegir l'estat del benestar ni decidir el nostre futur econòmic.

Treballar ha de servir per viure millor. Cal abaixar la càrrega fiscal sobre la classe mitjana i treballadora, els autònoms i les pimes; evitar que la inflació comporti pagar més impostos sense guanyar poder adquisitiu; i facilitar la reinversió, l'estalvi i el relleu de les empreses familiars. Una administració àgil i una fiscalitat estable han de permetre dedicar més recursos a produir, innovar i crear ocupació.

Volem una Catalunya que reforci la seva indústria i els sectors estratègics, des de l'agroalimentari i la química fins a l'automoció, la salut, l'energia i les tecnologies digitals. La transformació productiva necessita energia competitiva, infraestructures fiables, professionals qualificats i suport a la modernització i la descarbonització. També necessita comerç viu i un turisme de qualitat, amb models decidits des de Catalunya.

La internacionalització i les exportacions han de continuar obrint oportunitats a les empreses catalanes. Cal acompanyar les pimes perquè accedeixin a nous mercats, diversificar les destinacions de les exportacions i atreure inversió que reforci les nostres capacitats productives. Les fires i els congressos internacionals han de connectar el país amb el món i generar negoci per al conjunt del teixit empresarial.

Catalunya ha d'aprofitar el seu talent i la força de les seves universitats i centres de recerca per consolidar-se com una potència europea en coneixement i innovació. Cal reforçar la inversió en R+D+I i les sinergies entre universitats, centres tecnològics i empreses perquè la recerca es converteixi en nous productes, projectes empresarials i ocupació qualificada. Formar, atreure i retenir talent exigeix oferir oportunitats perquè les persones puguin desenvolupar aquí el seu futur.

Guanyar sobirania econòmica també vol dir tenir més capacitat de decisió sobre el treball, la Seguretat Social i les pensions. Catalunya necessita instruments i recursos per adaptar les polítiques a la seva realitat, garantir una protecció social digna i fer que el progrés econòmic arribi al conjunt de la ciutadania.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Preservar la capacitat normativa fiscal de la Generalitat sobre els tributs propis i els cedits en els termes legalment establerts, inclosos el tram autonòmic de l'IRPF, successions i donacions, patrimoni i transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

2. Defensar la capacitat de la Generalitat per impulsar l'activitat econòmica, afavorir el creixement empresarial i atreure inversió productiva. Reforçar els instruments propis de promoció i internacionalització i exigir que la gestió dels recursos estatals i europeus respecti les competències i les prioritats de Catalunya.

3. Preservar i reforçar les polítiques de suport a les pimes, els autònoms i l'emprenedoria que depenen de la Generalitat, facilitant la creació, la consolidació i el relleu dels negocis.

4. Defensar les competències en ordenació dels sectors i processos industrials i en seguretat industrial, així com la competència compartida sobre planificació de la indústria. Exigir que les polítiques i els ajuts estatals respectin aquestes atribucions i reforcin el teixit productiu català.

5. Reforçar el model català de recerca, l'autonomia dels seus centres i la capacitat de definir prioritats pròpies, amb l'ambició de consolidar Catalunya com una potència científica i innovadora a Europa i potenciar la transferència de coneixement a les empreses.

6. Defensar les competències de Catalunya en ordenació comercial i activitat firal, protegint el comerç de proximitat, facilitant-ne la modernització i potenciant el país com a pol d'atracció de fires internacionals.

7. Preservar i desplegar la competència exclusiva en turisme, que inclou l'ordenació del sector, la regulació dels establiments, la promoció internacional i les línies d'ajut. Defensar que el model turístic de Catalunya es decideixi des de Catalunya, amb els ajuntaments i el sector.

8. Preservar i desplegar les competències en protecció dels consumidors i garantir el dret de consumir i ser atès en català, també en els serveis digitals, amb mesures de suport, inspecció i compliment de la normativa.

9. Defensar les competències executives en treball, polítiques actives d'ocupació, formació, prevenció de riscos laborals i Inspecció de Treball, així com les competències reconegudes en Seguretat Social i pensions no contributives.

Competències a reclamar o millorar.

1. Concert econòmic català: modificar la LOFCA amb una disposició addicional específica per a Catalunya i aprovar una llei del Concert Econòmic Català que ens situï fora del règim comú. Atribuir a l'Agència Tributària de Catalunya l'exacció, gestió, recaptació, liquidació i inspecció dels tributs generats o suportats a Catalunya, amb plena capacitat normativa en el marc estatal i europeu.

2. Seguretat Social i pensions: assumir-ne la gestió, amb tots els recursos necessaris, i desplegar una Agència Catalana de Protecció Social com a base d'un sistema propi que garanteixi els drets i les pensions.

3. Prestacions d'atur: traspassar-ne la gestió a Catalunya i integrar-la amb les polítiques d'orientació, formació i ocupació del SOC.

4. Salari mínim català: aconseguir la capacitat de fixar un salari mínim propi, adaptat al cost de la vida i acordat amb els agents socials.

5. Relacions laborals: ampliar les competències en treball autònom i protecció social, reforçar la negociació col·lectiva catalana i gestionar els recursos de formació i ocupació.

6. Immigració laboral: ampliar les competències sobre autoritzacions de residència i treball i dirigir la contractació en origen segons les necessitats del país, amb garanties laborals, acollida i aprenentatge del català.

7. Política industrial: assumir més capacitat de decisió i gestió sobre els ajuts, els projectes estratègics i els recursos estatals i europeus destinats a la indústria catalana.

8. Recerca i innovació: ampliar la gestió des de Catalunya dels recursos estatals d'R+D+I i reforçar la capacitat de decidir les prioritats i els programes de recerca que afecten el país.

3. Objectius

1. Assolir la sobirania econòmica de Catalunya per recaptar, gestionar i decidir sobre els recursos propis i garantir el finançament de l'estat del benestar.

2. Reduir la pressió fiscal sobre les famílies, els autònoms i les pimes per millorar el poder adquisitiu, facilitar l'accés a l'habitatge i afavorir la inversió.

3. Facilitar l'activitat i el creixement empresarial amb menys burocràcia, més seguretat jurídica i suport a l'emprenedoria i al relleu generacional.

4. Consolidar Catalunya com a motor productiu del sud d'Europa, reforçant la indústria, les exportacions, el talent i la recerca i la innovació.

5. Millorar la productivitat, els salaris i les oportunitats laborals, amb un marc català de treball i protecció social adaptat a les necessitats del país.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Sobirania econòmica.

1.1. Desplegar el concert econòmic amb una llei específica fora del règim comú i dotar l'ATC dels recursos per assumir totes les funcions tributàries.

1.2. Exigir la publicació anual de les balances fiscals.

1.3. Exigir la condonació del 100% del deute de la Generalitat amb el Fons de Liquiditat Autonòmic (FLA).

Objectiu 2: Reduir la pressió fiscal.

2.1. Deflactar l'IRPF, rebaixar els primers trams, augmentar els mínims personals i familiars i actualitzar-los anualment segons la inflació.

2.2. Eliminar l'impost de successions i donacions.

2.3. Establir beneficis fiscals i ajuts per compensar el sobrecost de l'alimentació de les persones amb celiaquia diagnosticada.

2.4. Elevar a dos milions d'euros l'exempció de l'IAE i permetre'n la compensació en societats, compensant els ajuntaments.

2.5. Establir un tipus del 0% en l'impost sobre el valor de la producció elèctrica quan el sistema elèctric no estigui produint un dèficit de tarifa.

2.6. Accelerar la rebaixa de societats per a pimes, microempreses i cooperatives.

2.7. Continuar reforçant els incentius a la reinversió i la capitalització i ampliar la llibertat d'amortització de les inversions productives.

2.8. Implantar l'IVA franquiciat voluntari per a autònoms i petites empreses amb facturació anual de fins a 85.000 euros.

2.9. Reduir al 10% l'IVA de la llum i el gas natural, garantint que la rebaixa es traslladi a la factura de les famílies i les pimes.

2.10. Reduir l'IVA dels serveis funeraris al 10% i el dels serveis de teleassistència, ajuda a domicili, centres de dia i atenció residencial al 4%.

2.11. Reduir del 21% al 10% l'IVA dels serveis de perruqueria.

2.12. Impulsar tipus reduïts d'IVA per a la cultura i els serveis d'especial interès social, dins del marc europeu.

2.13. Establir la deducció del 15% a l'IRPF per l'adquisició d'habitatge habitual, inclosos els pagaments de la hipoteca.

2.14. Establir una deducció del 15% a l'IRPF per les aportacions a comptes d'estalvi destinats a adquirir l'habitatge habitual.

2.15. Establir una deducció del 15% a l'IRPF pel lloguer de l'habitatge habitual.

2.16. Reduir del 10% al 5% l'IVA de la compra d'habitatge nou i de l'autopromoció destinats a residència habitual, amb límits de superfície, preu i renda i l'obligació de viure-hi, perquè no s'utilitzi com a inversió, i aplicar també el 5% a l'habitatge social.

2.17. Garantir que els contribuents puguin recórrer els deutes i les sancions reclamats per Hisenda sense haver de pagar-los anticipadament ni aportar avals, fins que hi hagi una resolució ferma.

Objectiu 3: Facilitar l'activitat i el creixement empresarial.

3.1. Frenar les pujades indiscriminades de quotes dels autònoms i adequar la cotització als rendiments reals, amb més reconeixement de les despeses de l'activitat.

3.2. Equiparar la protecció social dels autònoms a la dels assalariats, especialment davant el cessament d'activitat, la malaltia i les necessitats de conciliació.

3.3. Ampliar les despeses deduïbles dels autònoms, elevar fins a 5.000 euros el límit de les de difícil justificació i facilitar la deducció dels vehicles, els subministraments i altres béns vinculats a l'activitat.

3.4. Establir que autònoms i empreses amb facturació inferior a dos milions d'euros ingressin l'IVA quan cobrin les factures, sense haver d'avançar-lo a Hisenda.

3.5. Protegir l'habitatge habitual dels autònoms davant els deutes de l'activitat i millorar la segona oportunitat, inclosa l'exoneració de deutes amb Hisenda i la Seguretat Social.

3.6. Revisar els llindars legals que penalitzen el creixement de les pimes i facilitar-ne l'accés al crèdit, als avals i al finançament alternatiu.

3.7. Facilitar el relleu de les empreses familiars i reconèixer els continuadors com a emprenedors a efectes d'ajuts, formació i incentius.

3.8. Combatre la morositat pública i privada amb un règim efectiu de control i sancions que garanteixi el cobrament dins dels terminis legals.

3.9. Consolidar l'ajornament del Verifactu i coordinar-lo amb l'aplicació de la facturació electrònica i el marc europeu per evitar duplicitats i costos desproporcionats.

3.10. Modificar la normativa de contractació pública per facilitar-hi l'accés de pimes i autònoms, reforçant la divisió en lots, simplificant els tràmits i evitant requisits de solvència desproporcionats.

3.11. Potenciar Catalunya com a pol d'atracció de fires i congressos internacionals, connectant aquests esdeveniments amb les empreses del país per generar inversió, negoci i projecció exterior.

3.12. Revisar les traves d'origen estatal que dificulten l'adaptació dels mercats municipals amb ple respecte a les competències de la Generalitat i els ajuntaments i prioritat de la inversió pública en la rendibilitat, digitalització i modernització dels mercats existents.

Objectiu 4: Consolidar Catalunya com a motor productiu del sud d'Europa.

4.1. Garantir que Catalunya rebi els recursos i ajuts industrials que corresponen al seu pes productiu, amb gestió des de la Generalitat i respecte a les seves competències.

4.2. Exigir que el repartiment dels recursos de suport a l'exportació tingui en compte el pes de Catalunya en les exportacions i el nombre d'empreses exportadores.

4.3. Reforçar ACCIÓ i els instruments propis d'internacionalització per obrir mercats, diversificar exportacions i atreure inversió que generi activitat i ocupació a Catalunya.

4.4. Defensar els sectors estratègics del país i les seves cadenes de proveïdors, amb especial atenció a l'automoció, la química, l'agroalimentació, la salut i les tecnologies digitals.

4.5. Exigir l'execució de les inversions estatals pendents que condicionen la competitivitat catalana, especialment el Corredor Mediterrani i les connexions amb ports i polígons industrials.

4.6. Afavorir l'atracció i la retenció de talent i la col·laboració entre universitats, centres de recerca i empreses perquè la inversió en R+D+I es tradueixi en innovació, activitat productiva i ocupació qualificada.

4.7. Avançar cap a una inversió total en R+D del 3% del PIB, reforçar els centres tecnològics i la transferència a les empreses i facilitar l'adopció d'IA, automatització, robòtica i ciberseguretat, amb formació per als treballadors.

4.8. Reforçar els instruments propis de promoció i internacionalització i exigir que la gestió dels recursos estatals i europeus respecti les competències i les prioritats de Catalunya.

4.9. Traspàs del Consorci de la Zona Franca i la creació d'una autoritat única per a la gestió integrada del Port de Barcelona i del Consorci de la Zona Franca per tal de permetre al nostre país augmentar la seva competitivitat com a node logístic del sud d'Europa i del Mediterrani occidental.

Objectiu 5: Millorar la productivitat, els salaris i les oportunitats laborals.

5.1. Impulsar un salari mínim català que avanci progressivament cap al 60% del salari mitjà català, amb diàleg social, millores de productivitat i mesures d'acompanyament a les petites empreses.

5.2. Traspassar les competències de la Seguretat Social a Catalunya, amb tots els recursos necessaris per garantir la continuïtat de les prestacions.

5.3. Garantir pensions públiques segons el cost de la vida de Catalunya.

5.4. Eliminar amb caràcter retroactiu les penalitzacions per jubilació anticipada de les persones amb 40 anys o més cotitzats.

5.5. Ampliar el límit d'hores extraordinàries perquè qui ho vulgui pugui treballar més i cobrar més, amb hores voluntàries, registrades i remunerades i respecte als descansos.

5.6. Millorar el tractament fiscal de les hores extraordinàries perquè l'esforç addicional es tradueixi en més salari net, especialment per a les rendes baixes i mitjanes.

5.7. Impulsar un pla contra l'absentisme laboral que combini prevenció, millor gestió de les baixes i control del frau, garantint la protecció de les persones malaltes.

5.8. Reforçar la col·laboració de les mútues amb la sanitat pública per agilitzar proves diagnòstiques, tractaments i recuperació, amb garanties mèdiques i respecte als drets dels treballadors.

5.9. Dotar els organismes de gestió de les incapacitats temporals de més recursos i millorar la coordinació entre serveis de salut, Seguretat Social i mútues.

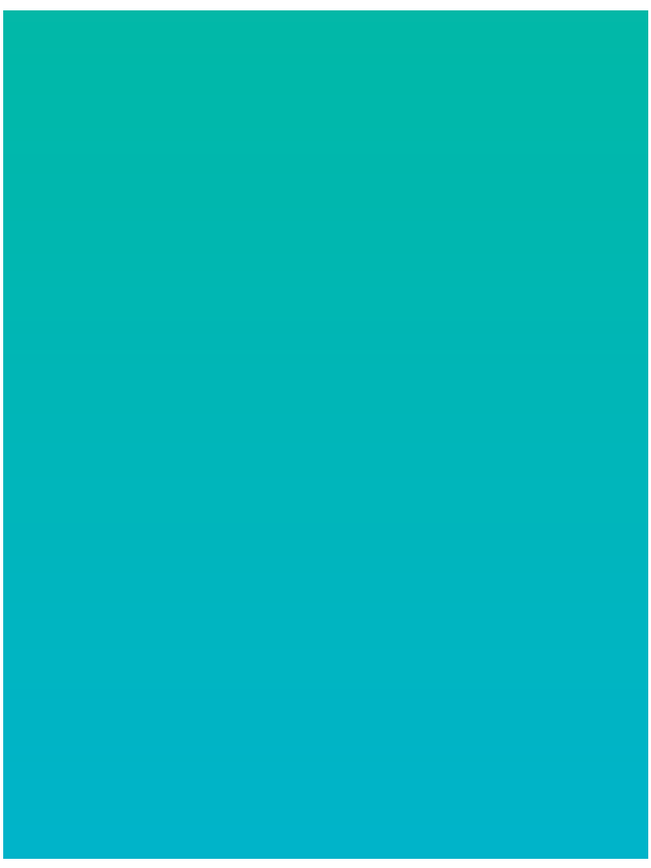
5.10. Incentivar les empreses que inverteixin en prevenció de riscos i en la salut física i mental dels treballadors.

5.11. Reforçar la formació professional, la qualificació i la requalificació per reduir l'atur i donar resposta a la manca de professionals.

5.12. Modificar la normativa del 1957 sobre treball de menors per facilitar que els joves de 16 i 17 anys aprenguin un ofici, amb criteris de seguretat adaptats a les eines i als processos actuals.

5.13. Aprovar un Estatut del Treballador de Catalunya i potenciar el Tribunal Laboral de Catalunya.

5.14. Impulsar plans de recol·locació i formació contínua orientats a la productivitat.

Les infraestructures, la mobilitat i el transport al centre.

Un país funciona si la gent i les mercaderies s'hi poden moure bé. A Catalunya no és així, per dècades d'incompliments en inversions de l'Estat espanyol i d'un model centralitzat. Rodalies en és l'exemple més evident. En vint anys s'hi ha executat una part ínfima de la inversió pressupostada, i el resultat són retards i avaries cada dia que perjudiquen milers de persones, frenen l'economia i impedeixen que la gent pugui viure lluny de les zones urbanes amb els preus d'habitatge més alts.

El problema va més enllà del tren de proximitat. El Corredor Mediterrani acumula anys de retard, els ports i aeroports catalans no es gestionen des de Catalunya i algunes comarques de l'interior i de muntanya encara no tenen una connexió digital digna. L'Estat manté un model radial pensat per fer passar l'economia catalana per Madrid, d'esquena a les directrius europees i bloquejant la capacitat de gestió de la Generalitat.

Junts per Catalunya està convençut que només un estat independent ens donarà el control complet de les infraestructures i de la fiscalitat per tenir una mobilitat eficient, segura i sostenible. Mentrestant, a les Corts Generals exigirem el traspàs íntegre de les competències de transport ferroviari, viari, aeroportuari i portuari i el pagament del deute acumulat per dècades d'inversions no executades a Catalunya.

Volem una Catalunya connectada en xarxa, amb diversos pols i descarbonitzada, on el transport públic sigui més ràpid i còmode que el cotxe. Això vol dir prioritzar la inversió en Rodalies i regionals, garantir el dret a la mobilitat tant a les àrees metropolitanes com al món rural i fer que la fibra òptica i el 5G arribin sense talls a tot el territori. També cal modernitzar els canals de reg i avançar en la transició hídrica.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Defensar les competències exclusives de la Generalitat en la planificació i la gestió de les carreteres catalanes, dels ports i dels ferrocarrils que passen només per territori català, davant les invasions competencials de l'Estat espanyol.

2. Protegir el marc normatiu català del transport públic de viatgers per carretera i la integració tarifària.

Competències a reclamar.

1. Aconseguir el traspàs integral de Rodalies i Mitjana Distància, amb la titularitat, la infraestructura, les vies, els trens i els recursos de Renfe i Adif, i un model de gestió pròpia i descentralitzada.

2. Assumir la gestió de l'Aeroport del Prat i de la resta d'aeroports catalans, desvincular-los del model centralitzat d'AENA i convertir el Prat en un gran hub intercontinental europeu amb participació dels agents econòmics i institucionals catalans.

3. Gestionar plenament la xarxa de ports i de ferrocarrils de mercaderies, perquè els ports de Barcelona, Tarragona i Palamós es connectin amb els corredors logístics europeus i el Corredor Mediterrani sense dependre dels terminis de l'Estat espanyol.

3. Objectius

1. Exigir i executar el traspàs íntegre de Rodalies amb els recursos financers necessaris per modernitzar la xarxa ferroviària de proximitat i posar fi al col·lapse crònic de mobilitat metropolitana i regional.

2. Desbloquejar i accelerar les inversions estatals pendents al Corredor Mediterrani, convertint-lo en l'eix estratègic prioritari per al transport de mercaderies i la competitivitat de la indústria catalana.

3. Aconseguir la sobirania aeroportuària per garantir connexions internacionals directes que potenciïn l'economia, el turisme de qualitat i la retenció de talent a Catalunya.

4. Garantir l'equitat territorial i la connectivitat digital total, eliminant les anomenades «zones fosques» de cobertura mòbil i assegurant la mobilitat física i digital a les comarques rurals, de muntanya i en risc de despoblament.

5. Reclamar el traspàs integral de la xarxa de carreteres de titularitat estatal a Catalunya, incloses les autopistes i carreteres nacionals, amb la transferència dels recursos econòmics necessaris per garantir-ne la gestió, el manteniment, la modernització i la seguretat viària, i assegurar una planificació de les infraestructures adaptada a les necessitats del territori.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Rodalies i ferrocarril.

1.1. Reclamar el traspàs immediat i incondicional del 100% de Rodalies i Mitjana Distància, amb les vies, les catenàries, les estacions i els pressupostos pendents d'executar per modernitzar-la.

1.2. Exigir un pla de xoc contra els retards i les avaries, amb auditories externes i inversions immediates per reduir les incidències que pateixen cada dia els usuaris.

1.3. Impulsar el transport de mercaderies per ferrocarril, amb connexions directes en ample europeu amb els polígons industrials i els ports de Barcelona i Tarragona.

Objectiu 2: Aeroports, ports i Corredor Mediterrani.

2.1. Traspassar a la Generalitat les competències i la titularitat de l'Aeroport del Prat i de la resta d'aeroports catalans, fora del model centralitzat d'AENA, amb una governança catalana que permeti al Prat operar com a hub intercontinental de primer ordre.

2.2. Exigir a l'Estat espanyol que compleixi el calendari d'execució del Corredor Mediterrani. Ha de ser una via independent, amb ample europeu i fora dels nuclis urbans, i en cap cas un tercer fil sobre la línia convencional de passatgers.

2.3. Reforçar l'autonomia de gestió dels ports de titularitat catalana i el paper dels ports de Barcelona i Tarragona en les cadenes logístiques globals.

Objectiu 3: Equitat territorial i mobilitat.

3.1. Reclamar el traspàs integral de la xarxa de carreteres de titularitat estatal a Catalunya.

3.2. Dotar les comarques de muntanya i de l'interior dels pressupostos necessaris per millorar la seguretat viària i mantenir-hi xarxes de comunicació modernes.

3.3. Donar als ajuntaments eines normatives per gestionar la mobilitat que genera el turisme massiu i els fluxos de transport intern, i defensar el model concessional del transport per carretera de Catalunya.

Objectiu 4: Connectivitat i teletreball.

4.1. Garantir connexions digitals fiables a tot el territori perquè la gent pugui teletreballar i triar on viure sense dependre de l'àrea metropolitana de Barcelona.

4.2. Renovar les línies elèctriques i de comunicació obsoletes del món rural, que generen greuges econòmics i riscos per a la seguretat.

El primer sector al centre.

El primer sector és estratègic per a Catalunya. Ho és pel seu pes econòmic i per la indústria agroalimentària que en depèn, però sobretot perquè garanteix la sobirania alimentària: la capacitat de produir aquí el màxim del que mengem. Cal actuar ja per aturar una crisi que s'accelera i que posa en risc la continuïtat de moltes explotacions.

Els pagesos, ramaders, pescadors i silvicultors que ens alimenten sovint no arriben a guanyar-se la vida. Als preus per sota de cost, la manca de reconeixement i un control administratiu aclaparador s'hi han afegit les gelades, les pedregades, els temporals marítims i la sequera, els danys de la fauna salvatge i uns costos de producció disparats per les guerres que han trasbalsat els mercats internacionals. El sector no vol viure de subvencions, vol guanyar-se la vida amb la seva feina. Per això el suport públic ha d'arribar sobretot en forma de rebaixes fiscals directes per a qui treballa la terra i el mar, i l'Administració ha de deixar de posar més traves que les que exigeix la Unió Europea.

Necessitem un model de primer sector basat en criteris tècnics i de sentit comú, lluny de visions idealitzades i d'una burocràcia que ignora el dia a dia del camp. Un model que sumi la tradició artesanal i la capacitat de la producció industrial, i que tracti les explotacions, les confraries i les empreses del sector com el que són: activitats econòmiques que han de ser rendibles. Cal ajudar-les a entrar en la transformació i la comercialització, que és on es queda el valor afegit.

Els professionals del sector són els primers interessats a cuidar el medi on treballen. Necessiten tràmits més simples i respostes ràpides abans que una plaga, una malaltia o una autorització que no arriba arruïnin la collita, i poder competir en igualtat de condicions amb la resta d'Europa, sense la sobreregulació que es dissenya a Madrid.

Per això és imprescindible el traspàs immediat de totes les competències que l'Estat espanyol encara reté sobre el sector, perquè es gestionin des de Catalunya, a prop del territori i de qui hi treballa. Menys despatxos i més respostes sobre el terreny. Catalunya serà productora o no serà.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competències exclusives i executives de la Generalitat en ordenació del sector agrari, ramader, forestal i pesquer (incloent-hi la definició d'agricultor professional, relleu generacional, estructures productives i polítiques de suport com la Taula Agrària).

2. Gestió i execució de la Política Agrària Comuna (PAC) i dels fons europeus agraris i de desenvolupament rural al territori català, evitant qualsevol recentralització o integració en fons únics estatals o europeus que dilueixin el control català.

3. Competències en regadius, comunitats de regants, modernització d'infraestructures hidràuliques i gestió de l'aigua per a usos agraris.

4. Competències en control i inspecció de la cadena alimentària dins del territori, traçabilitat i aplicació de la Llei de la Cadena Alimentària.

5. Capacitat normativa i executiva en matèria de prevenció i gestió de plagues, malalties i fauna salvatge, així com en innovació i digitalització del sector (incloent-hi l'ús de drons), sense interferències estatals que generin sobreregulació.

Competències a reclamar.

1. Traspàs immediat i total de totes les competències que l'Estat espanyol encara reté en matèria de productes fitosanitaris, autoritzacions excepcionals davant plagues i malalties, i reconeixement automàtic d'autoritzacions d'emergència, per garantir igualtat de condicions amb la resta d'Europa i eliminar greuges comparatius.

2. Competències plenes en fiscalitat específica del sector primari: tractament fiscal dels ajuts, amortitzacions, IVA reduït en modernització de regadius i béns d'inversió, IBI d'infraestructures hidràuliques de comunitats de regants, i creació d'un autèntic gasoil professional amb fiscalitat reduïda en origen.

3. Gestió integral de les assegurances agràries (Agroseguro) per poder dissenyar línies adaptades a la realitat climàtica, sanitària i de costos de Catalunya, amb criteris de peritatge, franquícies i cobertures propis.

4. Competències en control de fronteres i aplicació efectiva de clàusules mirall en acords comercials internacionals (especialment UE-Mercosur i similars), per exigir als productes importats els mateixos estàndards ambientals, sanitaris, fitosanitaris i laborals que s'imposen als productors catalans i europeus.

5. Traspàs de les competències residuals estatals que afecten directament la viabilitat del sector (cotitzacions i prestacions de la Seguretat Social específiques del règim agrari/autònoms del primer sector, regulació de contractació de temporers, i qualsevol altra matèria que actualment generi sobreregulació o greuges des de Madrid), amb l'objectiu final que Catalunya assumeixi la totalitat de les competències sobre el seu territori.

3. Objectius

1. Situar el sector primari com a prioritat de sobirania alimentària i seguretat estratègica de país, exigint el traspàs immediat i íntegre de totes les competències que Madrid encara reté, per gestionar-les des de Catalunya amb criteri tècnic, sentit comú i proximitat al territori.

2. Garantir la viabilitat econòmica de les explotacions mitjançant una fiscalitat justa i adaptada: rebaixes impositives directes, tractament fiscal favorable dels ajuts, flexibilitat en amortitzacions, IVA i IBI adaptats a regadius i comunitats de regants, i creació d'un gasoil professional amb fiscalitat reduïda en origen (mentre no s'aconsegueixi, rebaixes urgents i temporals).

3. Eliminar la sobreregulació estatal i els greuges comparatius respecte a la UE (especialment en fitosanitaris, autoritzacions excepcionals, ús de drons i altres eines d'innovació), perquè els productors catalans competeixin en igualtat de condicions.

4. Assegurar preus justos en origen mitjançant l'aplicació estricta de la Llei de la Cadena Alimentària, traçabilitat integral i exigència de clàusules mirall en els acords comercials internacionals.

5. Protegir les rendes i el futur del sector amb reformes en pensions i cotitzacions dels autònoms del primer sector, millora de les prestacions de maternitat/paternitat adaptades a la realitat del camp, reforma d'Agroseguro amb cobertures reals, i mesures fiscals de foment del relleu generacional (exempcions en transmissions i ajudes a la incorporació de joves).

6. Simplificar radicalment la burocràcia i convertir l'Administració en un aliat operatiu que doni solucions ràpides sobre el terreny, prioritzant la rendibilitat de les explotacions i la retenció del valor afegit a través de la integració en transformació i comercialització.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Sobirania alimentària i traspàs de competències.

1.1. Exigir el traspàs immediat i íntegre a la Generalitat de totes les competències en matèria agrària, ramadera, forestal i de pesca que l'Estat espanyol encara reté, amb els recursos econòmics i humans corresponents, perquè es gestionin des de Catalunya amb criteri tècnic, sentit comú i proximitat al territori.

1.2. Aprovar una estratègia nacional de sobirania alimentària i seguretat estratègica que situï el sector primari com a prioritat de país, garanteixi l'abastiment de proximitat i redueixi la dependència exterior d'aliments.

1.3. Exigir que Catalunya participi directament en el disseny i l'aplicació de la PAC i d'altres fons europeus del sector, amb marge per adaptar-ne els ajuts a les especificitats de l'agricultura i la ramaderia catalanes.

Objectiu 2: Fiscalitat justa i adaptada a les explotacions.

2.1. Impulsar una reducció directa de la pressió fiscal sobre les explotacions agràries professionals, revisant el règim d'estimació objectiva (mòduls) i les reduccions de l'IRPF aplicables al sector perquè reflecteixin els costos de producció reals.

2.2. Establir mecanismes d'aplicació àgil de reduccions fiscals temporals per a les explotacions afectades per sinistres climàtics, sanitaris o crisis de preus.

2.3. Modificar la legislació perquè els ajuts públics tributin com les indemnitzacions i no com a ingressos ordinaris, i així no restin liquiditat a les explotacions afectades.

2.4. Permetre ajustar les amortitzacions de les inversions a la liquiditat real de cada explotació, per rebaixar la pressió fiscal i donar estabilitat als agricultors.

2.5. Aplicar un tipus reduït d'IVA a les obres de modernització de regadius dels agricultors professionals, per abaratir les inversions en eficiència hídrica.

2.6. Adaptar l'IVA a les comunitats de regants, que per la seva naturalesa jurídica no se'l poden desgravar i el paguen com un cost directe que frena les millores. També cal modificar la llei reguladora de les hisendes locals perquè les infraestructures hidràuliques de les comunitats de regants quedin exemptes de l'IBI.

2.7. Crear un gasoil professional per al sector agrari, amb fiscalitat reduïda en origen, com a solució definitiva.

2.8. Mentre no arribi, rebaixar de manera urgent els impostos sobre els carburants agrícoles per compensar l'augment dels costos de producció.

Objectiu 3: Igualtat competitiva amb la UE i accés a la innovació.

3.1. Establir el principi que la normativa estatal no pot imposar als productors requisits més exigents que els fixats per la UE, i exigir una avaluació de l'impacte competitiu de tota nova norma que afecti el sector agrari.

3.2. Garantir que els productors catalans puguin utilitzar, en les mateixes condicions que a la resta de la UE, les noves eines d'innovació (agricultura de precisió, noves tècniques genòmiques, biocontrol i digitalització), eliminant les traves estatals més enllà de l'ús de drons.

3.3. Crear un marc segur i viable perquè l'agricultura i la ramaderia puguin utilitzar drons, sense que la normativa espanyola ho impedeixi.

3.4. Evitar que l'Estat espanyol imposi en fitosanitaris més restriccions que les que exigeix Europa, perquè els pagesos catalans tinguin les mateixes eines que els seus competidors. Cal agilitzar les autoritzacions excepcionals davant plagues o malalties sense alternativa i crear un mecanisme de reconeixement automàtic de les autoritzacions d'emergència, per no perdre collites.

Objectiu 4: Transparència de mercat i competència justa.

4.1. Exigir l'aplicació estricta de la Llei de la cadena alimentària perquè els preus en origen cobreixin els costos reals de producció.

4.2. Reforçar la traçabilitat del camp a la taula, perquè se sàpiga l'origen dels aliments i com es forma el preu a cada baula de la cadena.

4.3. Incloure clàusules mirall en els acords comercials internacionals, perquè els productes importats de tercers països compleixin les mateixes exigències ambientals, sanitàries i laborals que els productors europeus.

Objectiu 5: Protecció de les rendes i el futur del sector.

5.1. Revisar les cotitzacions dels autònoms del primer sector a la Seguretat Social per millorar-ne la pensió de jubilació i acabar amb el greuge respecte a la resta d'autònoms.

5.2. Introduir en la cotització per rendiments reals mecanismes correctors perquè els anys de males collites o de crisi de preus no rebaixin la pensió.

5.3. Augmentar els ajuts per contractar personal de substitució durant les baixes de maternitat i paternitat, i permetre adaptar aquests permisos al calendari del camp perquè no coincideixin sense cobertura amb la collita o la sembra.

5.4. Crear una nova línia d'assegurances a Agroseguro que protegeixi millor el productor: revisar els criteris d'afectació i les franquícies, escurçar els terminis de peritatge i ajustar les cobertures a l'augment dels costos, perquè una mala campanya no obligui a tancar l'explotació.

5.5. Establir una exempció fiscal per als propietaris que transmetin o arrendin finques rústiques a joves agricultors o a agricultors professionals.

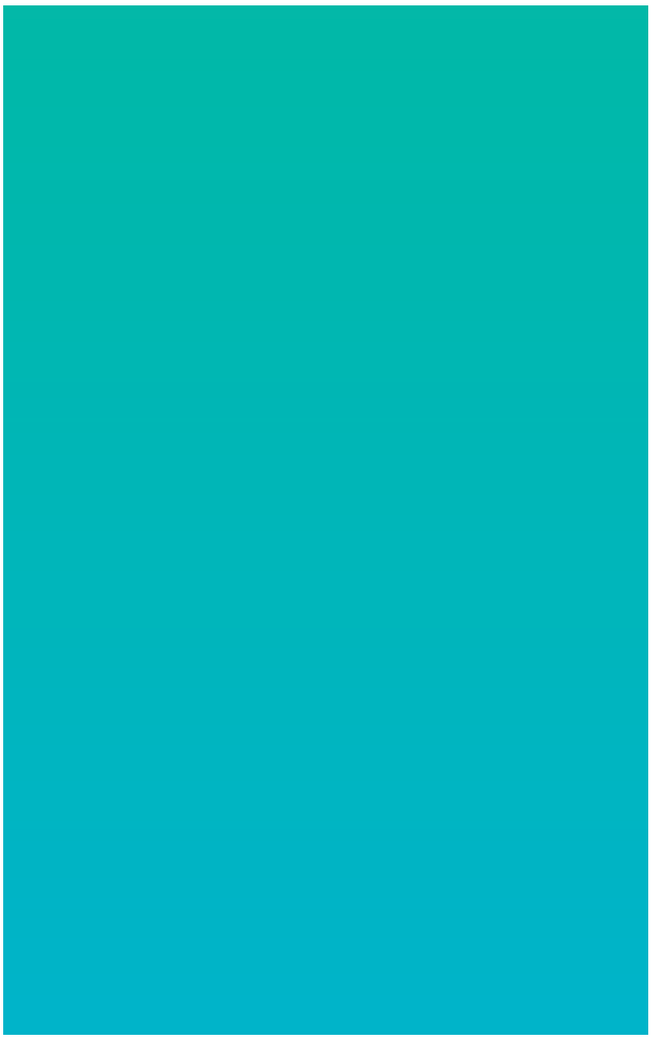
5.6. Declarar exemptes de tributació les ajudes a la incorporació de joves al sector agrari, perquè els impostos no llastin l'inici de l'activitat.

Objectiu 6: Simplificació administrativa i retenció del valor afegit.

6.1. Reduir tràmits i duplicitats, aplicar el principi que l'Administració no pot demanar dades que ja té, crear una finestreta única digital per als procediments agraris i establir el silenci administratiu positiu.

6.2. Fixar terminis màxims de resposta i reforçar els serveis tècnics i d'assessorament de proximitat perquè l'Administració doni solucions ràpides sobre el terreny, prioritzant l'orientació per davant de la sanció.

6.3. Impulsar ajuts i instruments que facilitin la integració dels productors en la transformació i la comercialització (cooperatives, agroindústria, venda directa i circuits curts), per tal que retinguin una part més gran del valor afegit.

La sobirania energètica de Catalunya al centre.

En l'àmbit energètic, l'Estat espanyol ha d'adoptar l'estratègia europea de la descarbonització (stricto sensu parlaríem de desfossilització) de l'economia. Un sistema productiu no depenent de fonts energètiques exteriors esdevé un sistema més resilient, competitiu i protegit davant la volatilitat dels mercats o la inseguretat de subministrament. Aquesta estratègia, emmarcada en el REPowerEU i el Pacte Verd Europeu (Green Deal), és el full de ruta energètic de Junts per Catalunya.

Catalunya, en la línia de la Llei 16/2017, del canvi climàtic, s'ha de dotar d'un sistema generador hibridat amb l'acumulació que permeti mantenir un equilibri demanda-producció que optimitzi costos. Un sistema basat en les fonts autòctones del país. Junts defensarà a les cambres legislatives totes aquelles mesures encaminades a facilitar la implantació de sistemes nets: obertura de nusos, inversions en xarxa que mallin el sistema elèctric, etc.

En l'àmbit de la demanda es treballarà en tres camps: 1) l'estalvi i l'eficiència energètica per tendir a la mínima intensitat energètica, 2) l'electrificació de la demanda per facilitar la desfossilització de l'economia i 3) un sistema energètic amb mínim cost per no llastrar les famílies i el sector productiu. En aquest sentit, l'esforç de Junts a les Cambres serà proposar quan calgui i donar suport quan sigui el cas a aquelles mesures que se circumscriguin en aquestes tres línies estratègiques. Especial atenció a revertir legislacions i normatives que impacten sobre la nostra competitivitat com ara un preu de peatges elèctrics diferencial respecte d'altres zones de l'Estat espanyol o que limiten l'activitat de sistemes d'alta eficiència com ara la cogeneració, tan estratègica per a la nostra indústria termointensiva, l'opció de fer ús compartit de l'electricitat renovable ara limitat a una distància de 5 km o el segrest dels nusos d'evacuació que no surten a concurs i impedeixen als promotors renovables desenvolupar projectes que van en la línia de la nostra prospectiva energètica.

L'objectiu de Junts en l'àmbit energètic és seguir el full de ruta europeu i el de la pròpia Llei catalana del canvi climàtic que aposta sens dubte per 1) un sistema de generació net, 2) amb un ús mínim de l'energia i 3) que situï les persones físiques i jurídiques al centre d'un sistema energètic que les serveixi i del qual es puguin servir.

Amb tot això, Catalunya ha de garantir la seva sobirania energètica amb un model de generació diversificat, segur, competitiu i amb capacitat de donar resposta a les necessitats de les famílies i del teixit productiu. No podem permetre que el no assoliment de la transició energètica que estableix la Llei del Canvi Climàtic provoqui que indústries que encara no poden electrificar els seus processos a temps perdin competitivitat, es vegin obligades a reduir activitat o acabin marxant del país. Tampoc podem posar en risc la garantia de subministrament elèctric a les llars. Prescindir prematurament de qualsevol tipus de generació avui en operació, ens podria abocar a una carència de generació que Catalunya no es pot permetre. En l'actual context de crisi geopolítica internacional, en què els combustibles fòssils estan sotmesos a una elevada volatilitat i pressió sobre els preus, Catalunya no pot seguir depenent de fonts energètiques exteriors.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Competències en la regulació de la distribució energètica (empreses distribuïdores elèctriques, de gas natural i combustibles).

2. Autorització de projectes de generació elèctrica de fins a 50 MW elèctrics.

3. Competències en promoció i impuls de polítiques d'eficiència energètica (mobilitat, edificació/habitatge) i renovable.

4. Inspecció del compliment de la reglamentació de caràcter energètic, com ara el RITE, la certificació energètica, etc.

Competències a reclamar o millorar.

1. Competències sobre la planificació elèctrica dins del territori de Catalunya.

2. Recuperar la competència d'autorització de línies elèctriques de transport (220 kV i 400 kV) que es van perdre durant l'aplicació del 155.

3. Recuperar la capacitat d'autorització de projectes de generació independentment de la seva potència. La Generalitat té competències per autoritzar les instal·lacions elèctriques que no surten del territori de Catalunya. Malgrat això, l'Estat espanyol ha anat guanyant terreny legislatiu mitjançant dos mecanismes: 1) L'Estat manté la competència exclusiva sobre la planta de generació quan excedeix els 50 MW de potència o quan l'energia produïda afecta de forma directa l'equilibri de la xarxa de transport estatal o surt de la comunitat autònoma (aquest darrer cas és acceptable) i 2) s'ha centralitzat la planificació de les grans infraestructures de transport elèctric limitant la planificació energètica que a la Generalitat podria interessar-li projectar.

4. En relació a l'ús de l'energia, amb la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica d'àmbit estatal i decrets llei d'estalvi energètic (com el RDL 14/2022), l'Estat espanyol imposa mesures d'obligat compliment directament sobre l'activitat econòmica i comercial (temperatures, tancaments de portes, auditories energètiques). Això limita la capacitat de la Generalitat per rebaixar o incrementar aquests mínims, havent de limitar-se a exercir com a òrgan inspector i sancionador de les normes estatals.

5. En relació a les persones vulnerables. Llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, nascuda d'una Iniciativa Legislativa Popular (ILP). La llei introduïa el conegut «principi de precaució»: les empreses subministradores (llum, aigua i gas) tenien la prohibició absoluta de tallar el servei a una llar vulnerable sense haver sol·licitat prèviament un informe als serveis socials municipals per valorar-ne la situació. El TC va declarar inconstitucionals els articles 6.4 i 9.4 de la llei catalana.

3. Objectius

1. Model energètic al servei de les persones. Impulsar un model energètic autosuficient, segur, net i econòmic de generació elèctrica, prioritzant la renovable com a mecanisme participatiu i democràtic de participar en el sistema energètic. I promovent l'energia tèrmica renovable (la bioenergia) i les xarxes de calor i fred.

2. Una xarxa elèctrica que presti servei a les persones. Treballar per una xarxa elèctrica oberta, robusta i segura que presti servei a la ciutadania i a les empreses.

3. Treballar per l'ús intel·ligent de l'energia a través de l'electrificació, l'estalvi i l'eficiència i els canvis modals en la mobilitat, en la climatització dels edificis i els sistemes productius.

4. Combatre la pobresa energètica amb l'apoderament, l'eficiència energètica i l'autoproducció als habitatges.

5. Garantir en tot moment el subministrament a les empreses i les llars catalanes.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Model energètic al servei de les persones.

1.1. Reorientar els objectius del PNIEC territorialitzant-ne els objectius per tal de poder afavorir i prioritzar la promoció de projectes renovables amb la finalitat d'equilibrar l'aportació de generació per territoris.

1.2. Obrir els nusos d'evacuació per facilitar que projectes renovables disposin d'accés i connexió.

1.3. Estendre l'opció de l'autoconsum ampliant l'actual limitació als 5 km a 100 km de manera que es pugui promoure la implantació de projectes que trobin usuaris més fàcilment pel fet d'obrir el radi de cobertura d'autoconsum.

1.4. Promoure l'energia tèrmica renovable: la bioenergia i les xarxes de calor i fred equiparant-les a les fonts elèctriques i gas a l'hora d'atribuir als seus usuaris bonificacions fiscals com ara rebaixes d'impost i IVA.

1.5. Obrir la xarxa de gas per simplificar la tramitació de la injecció de biogàs/biometà de manera que es faciliti la injecció de gas renovable a l'actual xarxa de gas natural, molt estès a Catalunya.

Objectiu 2: Una xarxa elèctrica que presti servei a la ciutadania i a les empreses.

2.1. Tendir cap a una xarxa elèctrica més accessible amb tramitacions d'accés simplificades i sobretot àgils per vessar-hi energia. Dotar el consumidor de coneixement fàcilment accessible sobre la xarxa elèctrica.

2.2. Promoure la inversió en xarxa de transport elèctric, subestacions elèctriques i xarxa de distribució elèctrica introduint sistemes de gestió intel·ligents i telegestió que facilitin la integració de la generació distribuïda.

2.3. Revisar la xarxa elèctrica, especialment la de baixa tensió, que queda absent de la fiscalització d'acord amb les ràtios TIEPI i NIEPI per abastar un àmbit limitat de consumidors, així com l'estat i nivell de càrrega dels centres de transformació per avaluar la resiliència real de la xarxa.

2.4. Igualar a tot l'Estat els peatges d'accés a la xarxa de mitja tensió acabant amb la discriminació als consumidors (principalment pimes) que s'alimenten a la xarxa de 25 kV (peatges d'accés més elevats) davant dels que s'alimenten elèctricament des de la xarxa de 36 kV (amb peatges d'accés més econòmics), fet que situa les empreses catalanes en una situació d'inferioritat competitiva.

2.5. Modificar el Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, per tal de dotar les administracions locals de les eines fiscals necessàries per promoure la transició energètica dins del seu àmbit competencial.

Objectiu 3: Ús intel·ligent de l'energia.

3.1. Atès que el 40% de les emissions de GEH prové de l'energia usada per la mobilitat de béns i persones, cal promoure activament una mobilitat elèctrica i col·lectiva i acompanyar la reconversió industrial del sector de l'automoció cap a la fabricació de vehicles elèctrics.

3.2. Invertir en una xarxa d'autobusos urbans i interurbans amb fonts energètiques netes.

3.3. Desplegar la implantació de punts de recàrrega elèctrica punt a punt i col·lectiva i establir sistemes de recàrrega ràpida i ultraràpida als principals eixos viaris.

3.4. Impulsar el desplegament de l'electrificació massiva de la mobilitat, facilitant la implantació de punts de recàrrega, ajudes a l'adquisició de vehicles i sobretot establint mecanismes per a la reconversió de la indústria de l'automòbil per adaptar els seus productes a la indústria del vehicle elèctric.

Objectiu 4: Combatre la pobresa energètica.

4.1. Dotar el consumidor de coneixement i accessibilitat sobre el seu consum energètic. Es pot actuar quan coneixes com i quan es fa servir l'energia. Informar sobre els sistemes de generació, tipus d'energia, cost de producció i preu.

4.2. Establir un mecanisme d'ajudes i bonificacions fiscals estable en el temps a la rehabilitació i a l'adquisició d'electrodomèstics de baix consum energètic.

4.3. Abordar la pobresa energètica més enllà de l'ajuda pública, apoderant els ciutadans en coneixement sobre la factura i l'ús de l'energia i facilitant la inversió per fer els habitatges més estalviadors, eficients i autoproductors.

4.4. Incentivar activament mecanismes com ara les comunitats energètiques que cal implementar de forma efectiva aplicant l'extensa definició, i sobretot, l'abast i potencialitat completa que permeten les Directives Europees.

Objectiu 5: Garantia de subministrament.

5.1. Revisar el calendari de tancament de les centrals nuclears catalanes per tal de garantir el subministrament a les empreses i les llars si es dona el cas que les energies renovables no puguin assegurar el volum demandat.

La sobirania digital de Catalunya al centre.

Catalunya ha de decidir sobre el seu futur digital, en lloc de limitar-se a fer servir les infraestructures que li ofereixen l'Estat espanyol o les multinacionals. Entenem la sobirania digital com la capacitat de protegir les infraestructures crítiques del país, gestionar amb criteris ètics les dades dels ciutadans i garantir que el català tingui lloc en els algorismes i la intel·ligència artificial. Al Congrés exigim el traspàs complet de les competències en telecomunicacions i ciberseguretat i els recursos per fer valer els drets digitals dels catalans.

La tecnologia ha de fer la vida més fàcil a la gent i ampliar el que les persones saben fer. A les escoles, a la sanitat o a l'administració, la digitalització només té sentit si millora el servei que rep el ciutadà.

Cap barri ni cap comarca s'ha de quedar enrere. Volem fibra i 5G al 100% del territori perquè viure en un poble no tanqui oportunitats de feina. També volem una administració digital ràpida, que estalviï temps i tràmits, sense que la bretxa digital deixi fora la gent gran o les persones més vulnerables.

Catalunya ha de continuar sent el hub digital i tecnològic de referència del sud d'Europa. Això demana més transferència de coneixement entre universitats, centres de recerca i empreses, i que la digitalització arribi a les pimes, al comerç de proximitat i als autònoms. A Madrid li exigim una fiscalitat justa, fons de recerca descentralitzats i una regulació més simple que afavoreixi l'emprenedoria, l'atracció de talent i les feines qualificades.

La desinformació i la concentració de les dades en poques mans són una amenaça per a la democràcia. Volem una societat digital oberta i transparent, on la tecnologia acosti les decisions a la ciutadania i protegeixi la privacitat de cadascú. Al Congrés ens oposarem a qualsevol intent de l'Estat espanyol de controlar o censurar l'espai digital.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Defensar la plena capacitat de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya per protegir les infraestructures crítiques del país davant qualsevol intent d'absorció o tutela per part de l'Estat (INCIBE, CCN-CERT) amb l'excusa de la «seguretat nacional».

2. Protegir el desplegament de la Xarxa Oberta de Catalunya i les infraestructures públiques de la Generalitat, com la fibra òptica i l'estratègia NewSpace de satèl·lits, davant la voluntat de l'Estat espanyol de monopolitzar la planificació i la regulació de les xarxes.

3. Defensar l'autonomia de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT) i els sistemes propis d'identitat digital, perquè la relació digital entre els ciutadans i les institucions catalanes no depengui d'infraestructures centralitzades a Madrid.

4. Garantir que les administracions catalanes puguin exigir l'ús vehicular i prioritari del català en els contractes públics de programari, d'assistents d'IA i de serveis d'atenció ciutadana, i blindar aquesta capacitat davant els recursos de l'Estat espanyol.

5. Protegir la salut mental i el desenvolupament d'infants i joves davant l'addicció a les pantalles i els dissenys addictius de les grans plataformes, a partir de les competències de la Generalitat en infància, joventut i salut pública.

Competències a reclamar o millorar.

1. Traspassar a Catalunya la regulació de les telecomunicacions i la gestió de l'espectre radioelèctric (CNMC), per poder obligar les operadores a cobrir el 100% del territori amb 5G i acabar amb les zones ombra del món rural.

2. Traspassar directament a la Generalitat els fons estatals i europeus de digitalització, com les inversions en supercomputació, el PERTE de la llengua o els programes d'IA, perquè els assigni segons les prioritats de la recerca catalana (BSC-CNS, CatAI, 22@).

3. Obtenir les competències legislatives i executives per desplegar un model català de governança de la intel·ligència artificial, en desplegament de l'AI Act europeu: marcs ètics propis, supervisió dels algorismes que s'utilitzin en els serveis públics, control dels biaixos socials i lingüístics i creació de l'Agència Catalana de Governança de la IA.

4. Fer que Catalunya participi com a autoritat o organisme col·laborador en la supervisió del Reglament de Serveis Digitals (DSA) de la Unió Europea, amb capacitat de control sobre les plataformes en la moderació de continguts, la protecció del consumidor, la desinformació i els drets digitals.

5. Participar plenament en el desplegament de la directiva europea NIS2 amb un model descentralitzat de gestió d'incidents inspirat en el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM). L'Agència de Ciberseguretat de Catalunya ha de poder actuar com a centre de resposta immediata davant els ciberatacs a infraestructures crítiques i serveis essencials, sense dependre de les estructures centrals de Madrid.

3. Objectius

1. Aconseguir plena capacitat de regulació en el desplegament de les telecomunicacions i les infraestructures digitals.

2. Garantir la presència executiva de Catalunya en l'aplicació dels reglaments digitals europeus.

3. Blindar el català en els algorismes i la intel·ligència artificial i protegir la infància a les xarxes socials i a les eines d'IA.

4. Impulsar un model sostenible, descentralitzat i propi de centres de dades.

5. Desburocratitzar l'administració digital i obtenir plena competència en el disseny de l'atenció ciutadana.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Sobirania en telecomunicacions.

1.1. Presentar una proposició de llei de modificació de la Llei general de telecomunicacions per transferir a la Generalitat de Catalunya la capacitat reguladora, la gestió regional de l'espectre radioelèctric i el control del desplegament de xarxes de nova generació (5G/6G).

1.2. Exigir el traspàs directe i executiu a la Generalitat de la totalitat dels fons d'extensió de la banda ampla (programes UNICO i equivalents) per tal d'eliminar les zones ombra al món rural i garantir la connectivitat del 100% del territori català sense intermediació de l'Estat espanyol.

Objectiu 2: Capacitat de gestió en marcs europeus.

2.1. Incloure en la transposició estatal de la directiva NIS2 i del Reglament de Ciberresiliència (CRA) el reconeixement de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya com a autoritat competent, de supervisió i de certificació, i com a centre de resposta immediata davant els ciberatacs a infraestructures crítiques, productes i serveis digitals, a la manera del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM).

2.2. Exigir la participació de Catalunya com a organisme competent acreditat en la gestió i supervisió del Reglament de Serveis Digitals (Digital Services Act - DSA) per garantir el control directe sobre el compliment de les grans plataformes en la moderació de continguts, la protecció dels menors i la neutralitat a l'àmbit territorial català.

2.3. Exigir la presència directa de Catalunya en l'estructura d'aplicació del Reglament d'intel·ligència artificial (AI Act), així com el traspàs de les eines de supervisió per tal que la Generalitat pugui establir el seu propi organisme de governança de la IA. Això ha de permetre auditar els algorismes d'alt risc utilitzats en el nostre territori, prevenir biaixos socials i de gènere, i garantir la sobirania algorítmica i lingüística del català en els nous desenvolupaments d'IA.

Objectiu 3: Català, IA i protecció de la infància.

3.1. Establir l'obligatorietat legal per a les grans plataformes digitals, xarxes socials i desenvolupadors de models d'intel·ligència artificial d'oferir el català com a llengua nativa en les seves interfícies, assistents de veu i algoritmes de recomanació, sota sanció administrativa en cas d'incompliment.

3.2. Impulsar la coordinació normativa que respecti la competència de la Generalitat en infància, joventut i salut pública, per implementar auditories algorítmiques obligatòries, eines d'edat i sistemes de prevenció davant dissenys addictius o nocius de les xarxes socials que afecten la salut mental dels menors.

Objectiu 4: Centres de dades.

4.1. Modificar el marc normatiu del sector elèctric i de desenvolupament d'infraestructures digitals per condicionar les autoritzacions de nous centres de dades a la planificació territorial pròpia de la Generalitat, avalant criteris d'eficiència energètica 100% renovable, tancament de circuits hídrics i aprofitament de calor residual.

4.2. Reclamar la sobirania en l'emmagatzematge de les dades públiques de la ciutadania catalana en infraestructures de proximitat, evitant la dependència de núvols centralitzats per l'Estat espanyol i promovent la distribució de centres de dades d'alta eficiència fora de la primera corona metropolitana per afavorir l'equilibri territorial.

Objectiu 5: Desburocratització digital.

5.1. Reclamar el traspàs i la integració tecnològica de les plataformes digitals de l'Estat espanyol que afecten la ciutadania a Catalunya (Seguretat Social, Estrangeria, DNI/Passaport) per poder unificar la gestió en la finestra única de l'Administració catalana (One-stop shop), eliminant el col·lapse de les cites prèvies i la burocràcia ineficaç.

El medi ambient al centre.

L'emergència climàtica i la sequera estructural obliguen Catalunya a fer un gir cap a la sostenibilitat que entengui l'activitat humana com una part més de l'ecosistema. Som a la cua d'Europa en generació d'energia renovable i patim de ple les onades de calor i les sequeres llargues, que posen en perill el medi natural, l'agricultura i la biodiversitat.

Com a nació sense estat, Catalunya no té les eines per planificar l'aigua (una part de les conques depèn de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre), la transició energètica o la protecció del medi natural. I l'Estat espanyol hi imposa sovint una normativa invasiva que no s'adapta al territori català.

Junts vol que Catalunya sigui un referent mundial en acció climàtica sense renunciar al progrés econòmic ni a la competitivitat de les empreses. Defensem la sobirania energètica, l'economia circular, la transició hídrica i la protecció dels espais naturals i de la biodiversitat. Rebutgem les tesis del decreixement, que paralitzen el país, i volem una transició justa que generi benestar a tot el territori.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Mantenir i reforçar les competències de la Generalitat sobre els espais naturals protegits, la flora, la fauna i la prevenció d'incendis forestals.

2. Preservar les atribucions de la Generalitat en el control de les emissions industrials i en les polítiques de qualitat de l'aire i de qualitat ambiental urbana.

3. Protegir el marc legislatiu català de gestió dels residus municipals i industrials i d'economia circular.

Competències a reclamar.

1. Reclamar la competència plena en la gestió de l'aigua a tot el territori, especialment a les subconques que avui depenen de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE).

2. Gestionar directament, sense intermediació de l'Estat espanyol, els fons europeus de descarbonització, digitalització verda i transició hídrica.

3. Objectius

1. Assolir la neutralitat climàtica abans del 2050, reduint més del 55% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle abans del 2030, d'acord amb els objectius de la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT).

2. Garantir la seguretat hídrica estructural mitjançant el desplegament de plantes de dessalinització i regeneració, la modernització dels canals de reg i la reducció de pèrdues a les xarxes de distribució per sota del 10%.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Neutralitat climàtica.

1.1. Accelerar la implantació de projectes solars i eòlics amb criteris de cohesió territorial i impulsar les comunitats energètiques locals previstes per les directives europees.

1.2. Aprovar un nou marc de bonificacions fiscals per a les llars i les pimes que instal·lin plaques solars i altres sistemes d'autoconsum renovable.

1.3. Impulsar l'electrificació dels processos industrials intensius i del transport de persones i mercaderies per reduir-ne les emissions.

Objectiu 2: Creixement d'energies renovables.

2.1. Renovar les xarxes municipals d'aigua per reduir les pèrdues per sota del 10% i millorar les connexions per transportar aigua dessalada.

2.2. Modernitzar els canals de reg com a infraestructura de país per garantir la producció d'aliments de proximitat i la competitivitat del sector primari.

2.3. Utilitzar l'aigua regenerada de les depuradores per al reg de suport dels cultius afectats per la sequera, com la vinya i el secà.

2.4. Traspassar a la Generalitat la gestió de la part catalana de la conca hidrogràfica de l'Ebre.

Objectiu 3: Seguretat hídrica.

3.1. Impulsar la digestió anaeròbica de la fracció orgànica dels residus urbans, agrícoles i ramaders, amb injecció a la xarxa del gas obtingut.

3.2. Implantar un sistema de dipòsit, devolució i retorn (SDR) d'envasos per augmentar la taxa de reciclatge.

3.3. Fomentar la separació en origen dels residus industrials i la recollida selectiva del tèxtil, i impulsar les tecnologies de despolimerització i repolimerització.

El món local al centre.

Quan hi ha una crisi sanitària, una emergència climàtica, un incendi o una DANA, quan arriben nous veïns i cal gestionar padrons i serveis socials, qui respon primer són els governs locals, sovint amb mitjans insuficients però amb un sentit clar de responsabilitat. Som la força política amb més alcaldies del país, i parlem de municipalisme des de la pràctica quotidiana de la gestió local: grans ciutats, municipis mitjans, pobles petits, zones rurals, de muntanya i de costa.

La Llei orgànica d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (LOEPSF) continua obligant, com a regla general, a destinar superàvits i romanents a reduir deute, fins i tot en ajuntaments sanejats, i només se'n pot sortir amb decrets excepcionals que el Govern espanyol ha d'aprovar cada any. A més, encara no s'ha adaptat al nou marc fiscal europeu. La Llei de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL), aprovada el 2013 sense consens i encara vigent, va suposar una recentralització que vulnera el principi de subsidiarietat. Els ajuntaments tanquen els exercicis amb superàvit, però queden sotmesos a topalls uniformes i a tuteles fixades des de Madrid. Defensem una derogació pactada i substitutiva de la LRSAL, un model basat en l'autonomia, la solvència real de cada municipi i un repartiment equitatiu entre l'Estat espanyol, les comunitats autònomes i els ajuntaments del sostre de despesa.

La reforma de la plusvàlua municipal va deixar un buit als pressupostos locals sense compensació suficient, l'IVA suportat pels ajuntaments no té retorn i la Participació en els Tributs de l'Estat no té en compte la diversitat territorial ni el creixement de la despesa de personal. Alhora, els ajuntaments assumeixen serveis impropis o nous en educació, sanitat i serveis socials sense els recursos corresponents. L'Estat espanyol incompleix així la Carta Europea d'Autonomia Local, ratificada el 1988, que obliga a garantir recursos suficients i autonomia real.

Hem recuperat les competències de la Generalitat sobre els secretaris, interventors i tresorers municipals; hem aconseguit que els ajuntaments sanejats puguin destinar el superàvit a inversions financerament sostenibles, també en habitatge; hem obert el finançament estatal del transport urbà a les ciutats de més de 20.000 habitants; hem permès que els ajuntaments exerceixin l'acció penal en els casos de furt previstos, i hem preservat els jutges de pau i la justícia de proximitat als municipis. Ara cal completar-ne el desplegament i fer que aquestes conquestes siguin permanents.

Determinats municipis han absorbit increments de població intensos en poc temps, amb un impacte directe sobre l'habitatge, l'escola, els serveis socials i la convivència. Necessiten capacitat real de decisió per verificar la residència efectiva, combatre el frau en el padró i ordenar l'accés als serveis, així com recursos suficients. La gestió de la immigració s'ha de fer de manera integral des de Catalunya.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Règim local i organització territorial: protegir la competència de la Generalitat en matèria de règim local, l'organització territorial pròpia i el paper dels consells comarcals i les entitats supramunicipals davant la normativa bàsica estatal uniformitzadora.

2. Funcionaris amb habilitació nacional: blindar la gestió per part de la Generalitat de la selecció, l'oferta pública i els processos selectius dels secretaris, interventors i tresorers de l'Administració local, recuperada amb el Reial decret llei 15/2025, davant qualsevol intent de reversió.

3. Tutela financera dels ens locals: preservar la tutela financera de la Generalitat sobre els ens locals de Catalunya davant els mecanismes de control estatal de la LOEPSF.

Competències a reclamar

1. Model propi de finançament local: capacitat de Catalunya per dissenyar el sistema de finançament dels seus ens locals, amb governança i negociació bilateral.

2. Participació decisòria en les regles fiscals: que la Generalitat i els ens locals participin de manera efectiva, i no només consultiva, en la fixació dels objectius d'estabilitat i de deute que els afecten.

3. Gestió integral de la immigració: delegació a Catalunya de les competències estatals en immigració, amb els recursos humans, tècnics i econòmics necessaris.

4. Padró i residència efectiva: facultats de la Generalitat i dels ajuntaments per verificar la residència efectiva i revisar les inscripcions padronals indegudes.

3. Objectius

1. Recuperar l'autonomia financera dels ajuntaments i el dret a utilitzar els seus propis recursos.

2. Garantir la suficiència financera dels governs locals i de les entitats supramunicipals.

3. Substituir la LRSAL per un marc que respecti l'autonomia local i les competències de Catalunya.

4. Consolidar la gestió catalana dels funcionaris d'habilitació nacional i acabar amb l'abús de la temporalitat a l'Administració pública.

5. Dotar els municipis d'instruments i recursos per afrontar la pressió sociodemogràfica.

6. Garantir la seguretat i la convivència als municipis davant la multireincidència.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Autonomia financera i ús dels romanents.

1.1. Reformar la LOEPSF perquè els ajuntaments puguin destinar sempre els romanents i superàvits a inversions, habitatge i serveis per a la ciutadania, i no només a amortitzar deute. Avui només ho poden fer quan l'Estat espanyol ho autoritza per decret. Ho hem aconseguit dues vegades: amb el Reial decret llei 15/2025, els ajuntaments poden destinar el superàvit del 2024 a inversions financerament sostenibles fins al 2027; i amb el Reial decret llei 13/2026, poden destinar el superàvit del 2025 a inversions i a habitatge, sense que compti en la regla de despesa i amb quatre anys per executar-lo. Volem que deixi de dependre d'un decret i sigui un dret permanent dels ajuntaments.

1.2. Eximir de presentar un pla econòmic i financer els municipis sense dèficit estructural. Amb el Reial decret llei 13/2026 hem aconseguit que els ajuntaments que superin les regles fiscals per haver fet servir el romanent no l'hagin de presentar el 2027. Ara volem que cap municipi sanejat econòmicament hagi de fer aquest tràmit, perquè és una càrrega burocràtica que castiga qui gestiona bé.

1.3. Acceptar l'informe de la intervenció municipal com a document suficient per autoritzar usos puntuals del romanent, sense tràmits addicionals.

1.4. Revisar la regla de despesa per excloure'n les despeses urgents i extraordinàries derivades d'emergències socials, crisis econòmiques o catàstrofes naturals, així com les inversions d'alt impacte social: habitatge, serveis socials, transició energètica, equipaments i espai públic.

1.5. Rebutjar els topalls uniformes d'endeutament i els plans de reequilibri imposats per l'Estat espanyol que no tenen en compte la solvència real de cada municipi.

1.6. Garantir que el repartiment del deute i dels objectius d'estabilitat que afecten Catalunya es negociï bilateralment a la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat, i rebutjar qualsevol repartiment del marge de dèficit que subordini el de la Generalitat i els ajuntaments a les necessitats de l'Estat espanyol.

Objectiu 2: Finançament local suficient.

2.1. Reformar el sistema de finançament local i la Llei d'hisendes locals per garantir la suficiència financera i l'autonomia dels ens locals, amb un model propi per a Catalunya acordat bilateralment.

2.2. Revisar la fórmula de càlcul de la Participació en els Tributs de l'Estat espanyol perquè tingui en compte l'evolució real de la despesa municipal i la diversitat territorial, s'incrementi automàticament per cobrir l'augment de la despesa de personal i garanteixi el finançament dels serveis impropis. El sistema de finançament ha d'incorporar criteris que tinguin en compte la població estacional, la dispersió territorial, la ruralitat, l'envelliment i el creixement demogràfic. Qualsevol nova competència atribuïda als ens locals ha d'anar acompanyada de la dotació financera corresponent.

2.3. Augmentar progressivament la part de l'IRPF i de l'IVA que l'Estat espanyol recapta i que va a parar als ajuntaments, perquè tinguin uns ingressos més estables, que creixin amb l'activitat econòmica i que depenguin menys de les transferències de l'Estat.

2.4. Compensar els ens locals per la pèrdua d'ingressos derivada de la reforma de la plusvàlua municipal, per l'IVA suportat i per qualsevol reforma estatal que afecti els tributs municipals.

2.5. Continuar reclamant un mecanisme de condonació parcial del deute municipal, en coherència amb el que s'ha previst per a les comunitats autònomes, per retornar capacitat d'inversió als ajuntaments.

2.6. Reconèixer els consells comarcals i les altres entitats supramunicipals com a beneficiaris de la Participació en els Tributs de l'Estat espanyol, amb un finançament estable per als serveis que presten, com el transport i els menjadors escolars o els serveis socials.

2.7. Reforçar els fons de cooperació territorial amb criteris d'equitat que corregeixin els desequilibris entre municipis posant èmfasi en els municipis petits i rurals.

2.8. Consolidar l'accés de les ciutats mitjanes de més de 20.000 habitants al sistema estatal de finançament del transport urbà i garantir-ne un finançament estable.

Objectiu 3: Un nou marc en substitució de la LRSAL.

3.1. Derogar la LRSAL de manera pactada i substitutiva, amb una nova llei acordada amb la Generalitat de Catalunya i amb les entitats municipalistes catalanes, com l'Associació Catalana de Municipis (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i altres entitats que treballen en defensa del món local. La nova llei ha de garantir l'autonomia, la suficiència financera i la seguretat competencial, i respectar les competències de Catalunya, el principi de subsidiarietat i la Carta Europea d'Autonomia Local. Mentre no s'aprovi, cal mantenir el marc actual per evitar buits normatius i la paràlisi dels serveis.

3.2. Eliminar els obstacles de la legislació estatal perquè Catalunya pugui aprovar la seva pròpia llei de governs locals i desplegar les vegueries com a govern local amb autèntic poder polític i de gestió, superant la divisió provincial i ampliant el nostre propi model territorial.

Objectiu 4: Funció pública local.

4.1. Secretaris i interventors municipals: executar totes les actuacions necessàries per fer immediatament efectiu el traspàs a la Generalitat de la gestió integral (oferta pública, selecció, formació, habilitació i nomenament) de secretaris, interventors i tresorers d'administració local (competència recuperada la passada legislatura mitjançant un règim específic per a Catalunya a la Llei de Bases de Règim Local).

4.2. Continuar impulsant l'estabilització d'ofici com a personal funcionari, laboral o estatutari fix a extingir dels empleats públics en situació d'abús de temporalitat, inclosos els cessats que hagin reclamat contra el cessament, d'acord amb les sentències del Tribunal de Justícia de la UE.

Objectiu 5: Municipis en situació de pressió sociodemogràfica.

5.1. Tornar a impulsar la llei orgànica de delegació a Catalunya de les competències estatals en immigració, amb els recursos humans, tècnics i econòmics necessaris per exercir-les.

5.2. Modificar la Llei de bases de règim local i el Reglament de població i demarcació territorial perquè l'empadronament exigeixi un títol habilitant sobre l'habitatge (propietat, lloguer o un altre dret que legitimi l'ocupació), amb efectes limitats al període de vigència del títol. Un acte il·legal com l'ocupació no pot donar la condició de veí. Les persones sense llar o en infrahabitatge han de poder ser ateses mitjançant un padró social, d'acord amb el model que decideixi Catalunya i amb finançament estatal, sense que aquesta càrrega recaigui sobre els ajuntaments.

5.3. Convertir la potestat de comprovar el padró en una obligació: els ajuntaments han de verificar de manera sistemàtica la residència efectiva, com a mínim un cop l'any, i donar de baixa d'ofici les inscripcions sense títol habilitant vigent. Les inscripcions fraudulentes o amb dades falses han de quedar expressament prohibides i ser sancionables.

5.4. Donar als ajuntaments un termini de dotze mesos per revisar les inscripcions existents, amb els recursos humans i pressupostaris necessaris a càrrec de l'Estat espanyol.

5.5. Que l'Estat espanyol financi l'acollida, inclosa la dels menors migrants no acompanyats, i compensi els ajuntaments per les necessitats de padró, escolarització, atenció social i convivència que assumeixen davant l'arribada de fluxos migratoris no planificats.

5.6. Garantir que el repartiment de menors migrants no acompanyats entre comunitats autònomes continuï reconeixent l'esforç d'acollida que ja ha fet Catalunya, de manera que no se li assignin nous trasllats mentre el seu sistema d'acollida estigui tensionat.

Objectiu 6: Multireincidència, seguretat i convivència als municipis.

6.1. Garantir l'aplicació efectiva de la Llei orgànica 1/2026 contra la multireincidència, que hem impulsat, amb els mitjans judicials suficients perquè els furts i les estafes reiterats tinguin una resposta ràpida i no quedin impunes.

6.2. Fer efectives les eines de la llei contra la multireincidència als municipis: l'acció penal dels ajuntaments en els casos de furt i les mesures cautelars territorials contra la delinqüència reiterada.

6.3. Modificar la legislació processal perquè els ajuntaments puguin instar el desallotjament de les ocupacions il·legals que pertorben la convivència quan el propietari no ho fa.

El món rural al centre.

El món rural ocupa la major part de Catalunya. Hi produïm els aliments, s'hi gestionen els boscos i l'aigua i s'hi mantenen els pobles que fan país. Però s'està buidant, i el despoblament, l'envelliment i la pèrdua de serveis i d'oportunitats amenacen de deixar grans extensions del territori sense gent.

Aquest despoblament té causes concretes: un país massa concentrat a l'àrea metropolitana, anys d'infrafinançament d'infraestructures i serveis, una burocràcia urbanística i administrativa pensada per a les ciutats i poc reconeixement del sector primari. Els joves marxen perquè no troben habitatge assequible, feina qualificada ni bona connexió digital i física, i les explotacions agràries i forestals pateixen costos a l'alça, preus que no cobreixen la producció i una regulació que sovint arriba de Madrid o de Brussel·les sense conèixer el territori.

Junts defensa un país en xarxa i equilibrat, on viure, treballar i emprendre en un poble sigui una opció digna i atractiva. Per això proposem un gran Pacte Nacional Rural-Urbà que superi l'enfrontament entre el camp i la ciutat, reconegui el que el món rural aporta al país i coordini les polítiques d'habitatge, mobilitat, digitalització, serveis, energia, agricultura i boscos des d'una governança rural pròpia i descentralitzada.

Per aconseguir-ho comptem amb la sobirania alimentària, la gestió del territori i la prevenció d'incendis, la biomassa, el relleu generacional, el teletreball i la tecnologia aplicada al camp. Catalunya serà un país viu o no serà, i sense pobles vius ni pagesia viable el país es desvertebra.

2. Competències

Competències a protegir.

1. Planificació i ordenació del territori, urbanisme i habitatge adaptats a la realitat rural i de muntanya (Llei d'espais agraris, normativa urbanística local i comarcal).

2. Gestió forestal, prevenció d'incendis i ADF, així com les competències en caça i fauna cinegètica.

3. Polítiques de desenvolupament rural i de muntanya (incloent-hi la futura Llei de muntanya) i la coordinació amb els ens locals.

4. Formació professional agrària, forestal i rural i els centres de formació especialitzats.

5. Promoció del producte agroalimentari català, segells de qualitat i turisme rural de proximitat.

Competències a reclamar.

1. Regionalització efectiva i gestió directa dels fons de la PAC i del Pla de Desenvolupament Rural, amb capacitat per definir els plans estratègics agraris des de Catalunya i recuperar els recursos que l'Estat espanyol ha detret o no ha transferit.

2. Gestió integral de l'aigua en conques internes i negociació efectiva sobre cabals de l'Ebre, Segre i afluents per garantir regadius i sobirania hídrica del sector agrari.

3. Inspecció sanitària en origen (ports, aeroports i fronteres) i control fitosanitari per protegir la producció catalana.

4. Competències plenes en telecomunicacions i desplegament de fibra i 5G al món rural, amb capacitat d'exigir cobertura universal i gestionar els fons d'extensió de banda ampla.

5. Capacitat normativa i fiscal pròpia per incentivar l'habitatge rural, el relleu generacional, les cooperatives energètiques agràries i la simplificació administrativa específica per a municipis de baixa densitat.

3. Objectius

1. Aturar i revertir el despoblament rural mitjançant habitatge assequible, serveis de proximitat i oportunitats laborals.

2. Garantir la viabilitat econòmica del sector primari i forestal amb preus justos, modernització i relleu generacional.

3. Aconseguir una connectivitat digital i física de primer nivell a tot el territori rural i de muntanya.

4. Establir una governança rural-urbana que articuli polítiques transversals i reconegui el paper estratègic del món rural.

5. Adaptar la normativa urbanística, administrativa i fiscal a la realitat dels municipis rurals i de baixa densitat.

4. Punts de programa

Objectiu 1: Habitatge, serveis i repoblament.

1.1. Impulsar un programa massiu de rehabilitació d'habitatges al món rural i municipis de muntanya (objectiu: contribuir al 30% del parc rehabilitat en una dècada), amb subvencions específiques per a joves i famílies que s'instal·lin o romanguin al territori.

1.2. Garantir serveis de proximitat: escoles i llars d'infants rurals, especialistes de salut (pediatria, gerontologia) als CAP rurals, transport i menjador escolar gratuïts per a alumnes de nuclis agregats, i models d'atenció a la gent gran basats en autonomia i centres de dia.

1.3. Desplegar l'estratègia «País d'oportunitats, país viu» i crear un àmbit institucional de governança rural per impulsar el gran Pacte Nacional Rural-Urbà.

1.4. Fomentar el teletreball i la flexibilitat laboral amb habitatge assequible i connectivitat plena perquè la gent pugui viure al món rural sense perdre oportunitats professionals.

Objectiu 2: Sector primari, forestal i sobirania alimentària.

2.1. Exigir la regionalització efectiva de la PAC i la recuperació dels fons detrets, defensant la definició catalana de «pagès genuí» i la flexibilització de requisits ambientals davant situacions de sequera o crisis.

2.2. Elaborar un pla integral de regadius actualitzat (Canals d'Urgell, Segarra-Garrigues, transformació de secà a regadiu al Penedès, etc.) i modernitzar els sistemes per fer front a l'emergència climàtica.

2.3. Aplicar estrictament la Llei de la cadena alimentària, crear un segell català de «producte propi» i xarxes de consum de proximitat, i potenciar el cooperativisme agrari i els equipaments comunitaris (obradors, escorxadors).

2.4. Impulsar un centre de desenvolupament de solucions tecnològiques (5G, IA, robòtica, big data) aplicades al món rural i agropecuari.

2.5. Potenciar la biomassa i la gestió forestal sostenible com a font d'energia renovable, prevenció d'incendis i creació d'ocupació rural; modificar la Llei forestal per donar més autonomia als ajuntaments.

Objectiu 3: Connectivitat i infraestructures.

3.1. Completar la xarxa de fibra òptica a tots els nuclis de més de 50 habitants i desplegar cobertura 5G total al món rural, eliminant zones ombra.

3.2. Millorar la xarxa viària rural (carreteres, camins rurals, pistes forestals, accessos a masies i explotacions) amb un pla de camins públics adaptat a vehicles agrícoles.

3.3. Exigir i executar les inversions pendents en eixos estratègics (N-260, N-230, N-240, pas de Comiols, etc.) que connecten les comarques de muntanya i de l'interior.

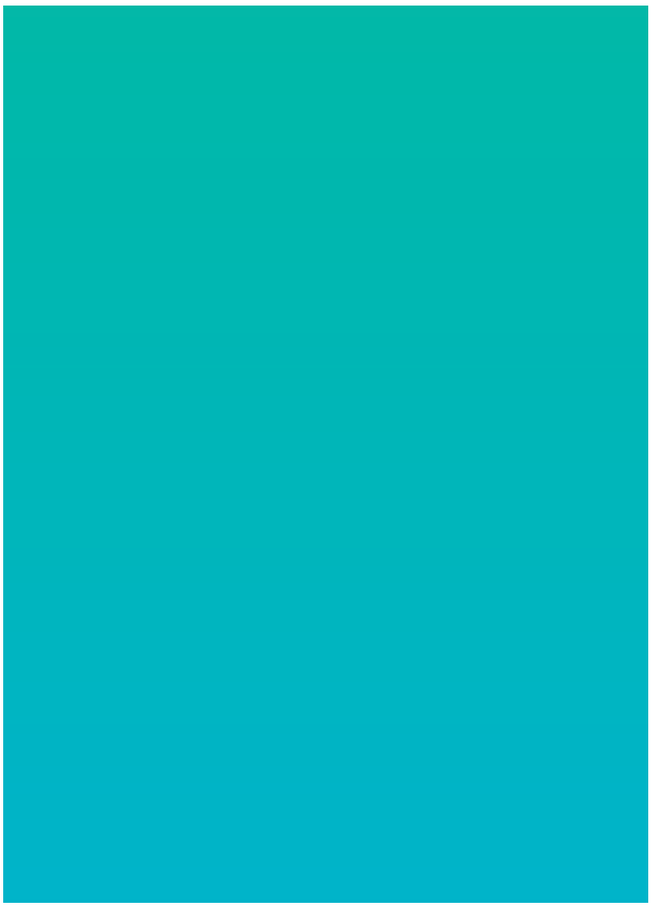
Objectiu 4: Governança, innovació i dignificació.

4.1. Crear l'estructura de governança rural descentralitzada que coordini totes les polítiques que afecten el món rural i impulsi el Pacte Nacional Rural-Urbà.

4.2. Establir un sistema de compensació pels serveis ecosistèmics (descarbonització, biodiversitat, prevenció d'incendis, qualitat de l'aigua) a través de la Declaració Única Agrària (DUN).

4.3. Reconèixer i dignificar el paper de les dones al món rural i marítim amb certificats de competència professional, ajuts específics i sensibilització per a la titularitat d'explotacions.

4.4. Facilitar el relleu generacional amb exempcions fiscals en la transmissió o arrendament de terres i habitatges rurals a joves i professionals agraris.

Annex. Principals iniciatives de la legislatura.

Fiscalitat, autònoms i activitat econòmica.

·Fre a la pujada de quotes dels autònoms i proposta de reforma integral del treball autònom.

·Reclamació de l'exempció de l'IVA per als autònoms que facturen menys de 85.000 euros anuals.

·Passarel·la voluntària al RETA per als mutualistes.

·Rebaixa de l'impost de societats per a petites empreses i cooperatives.

·Incentius fiscals per a les empreses que creen ocupació.

·Fre a l'impost a les energètiques i defensa de projectes industrials al Camp de Tarragona.

·Fre a un nou impost sobre les mútues sanitàries.

·Oposició a la imposició de la jornada laboral de 37,5 hores.

·Defensa de la jubilació sense penalitzacions per a les persones amb 40 anys cotitzats.

Habitatge i seguretat.

·Impuls de la llei contra la multireincidència.

·Iniciatives contra les ocupacions.

·Defensa dels llogaters i dels petits propietaris davant dels decrets d'habitatge.

·Proposta de deducció del 15% de l'IRPF pel lloguer, la hipoteca i els comptes d'estalvi.

Salut, dependència i esport.

·Aprovació de la llei ELA i exigència del seu desplegament.

·Obligació aprovada que l'Estat assumeixi el 50% del finançament de la dependència, amb pagaments pendents.

·Protecció dels complements per a persones amb dependència extrema, com el de gran invalidesa.

·Bonificació del 100% de les contingències comunes empresarials per a entrenadors i monitors de l'esport de base, adaptat i inclusiu.

·Defensa de la maternitat de les esportistes professionals.

·Impuls de la jubilació anticipada dels funcionaris penitenciaris.

Sector primari i territori.

·Rebaixa fiscal per a les cooperatives.

·Contractes temporals de fins a 120 dies per a les campanyes agrícoles.

·Doble tarifa elèctrica per a les comunitats de regants.

·Reducció de burocràcia per a les petites i mitjanes explotacions agràries.

·Ajuts als combustibles de pagesos i pescadors.

·Mesures contra el frau en la contractació de temporers.

·Reforç de la resposta contra els furts al camp.

Infraestructures i mobilitat.

·Impuls d'infraestructures ferroviàries estratègiques a Figueres, Martorell i Vila-seca.

·Impuls del projecte d'intermodal del Prat per connectar l'aeroport amb l'alta velocitat.

·Impuls del baixador ferroviari Lleida-Hospitals.

·Finançament del transport urbà a 19 ciutats mitjanes de Catalunya.

·Recuperació dels punts de fidelització dels nous abonaments Avant.

·Impuls de l'ample internacional entre Vilamalla i Portbou i entre Sant Vicenç de Calders i la terminal de Torreblanca.

·Impuls de la variant interior de mercaderies de Tarragona.

Justícia, drets i competències.

·Aprovació de la llei d'amnistia.

·Recuperació de competències en secretaris i interventors municipals.

·Preservació dels jutjats de pau.

·Impuls d'un partit judicial propi per a Sant Cugat.

·Proposta de recuperació del districte universitari català.

·Investigació de l'Operació Catalunya i exigència de responsabilitats pel cas Pegasus.

·Defensa del vot accessible per a les persones cegues.

· Reclamació d'una investigació sobre els abusos durant el servei militar obligatori.

· Exigència de la desclassificació de documents sobre el 17-A.

· Defensa de l'estelada i exigència de responsabilitats al Ministeri de l'Interior.

Immigració, llengua i cultura.

· Reclamació de competències, control i recursos en immigració per a Catalunya.

· Denúncia de la regularització massiva davant les institucions europees.

· Defensa d'una immigració ordenada, amb drets i deures, i del català com a llengua d'integració.

· Exigència de l'oficialitat del català a Europa.

· Reconeixement legal del dret a ser atès en català per les grans empreses.

· Impuls de La 2Cat, amb continguts i producció en català.

· Defensa de les competències catalanes en economia social.

· Ajuts per a la cultura i el patrimoni catalans.

· Defensa de la llengua, la cultura i la memòria catalanes.

CATALUNYA
AL CENTRE

junts